Bærekraftsrelaterte opplysninger

Holberg Fondsforvaltning AS
Lars Hilles gate 19 | 5008 Bergen | Norway | Org.nr. 982 076 218

Innhold

Bærekraftsrelaterte opplysninger for hvert finansielt produkt 2

1. **Holberg Global 3**
2. **Holberg Vekstmarkeder 11**
3. **Holberg Triton 19**
4. **Holberg Norden 27**
5. **Holberg Norge 35**
6. **Holberg Kreditt 43**
7. **Holberg Kreditt Fokus 51**
8. **Holberg Likviditet 59**
9. **Holberg Obligasjon Norden 67**
10. **Holberg OMF 75**

Bærekraftsrelaterte opplysninger for hvert finansielt produkt

I henhold til Offentliggjøringsforordningen (SFDR) skal Holberg for hvert finansielt produkt offentliggjøre de opplysningene som er nevnt i artikkel 10 nr. 1 forordning (EU) 2019/2088 med tittelen «Bærekraftsrelaterte opplysninger».

Dette dokumentet oppgir bærekraftsrelaterte opplysninger for alle Holbergs fond.

1. Holberg Global

a) Sammendrag

Holberg er en aktiv forvalter med en målsetting om å skape høyest mulig risikojustert avkastning over tid i forhold til fondets investeringsunivers. Porteføljeforvalter søker å investere i selskaper med fokus på langsiktig verdiskapning tuftet på en bærekraftig forretningsmodell.

Bærekraft er en integrert del av fondets investeringsprosess der vi prøver å forstå om selskaper drives i tråd med allmenne miljømessige, etiske og sosiale normer. Bærekraft integreres gjennom:

1. Vår egen analysemodell, Tellus
2. Eksklusjon og overvåkning
3. Aktivt eierskap

Porteføljeforvalterne er tett på og benytter tilgjengelig informasjon for å forstå selskapenes forretningsmodell, herunder risikofaktorer og muligheter som påvirker selskapenes styring, drift og verdiskapning. Få selskaper i hver portefølje gjør at vi kan sette oss godt inn i selskapene, og følge dem over tid.

Fondet fremmer et bredt spekter av miljømessige og sosiale egenskaper gjennom integrering av bærekraft i investeringsprosessen, eksklusjon og aktivt eierskap. Vi bruker bærekraftsindikatorer fra vår egenutviklede bærekraftmodell, Tellus, til å vurdere oppnåelsen av de miljøegenskapene og sosiale egenskapene som fondet fremmer.

Dette dokumentet gir en beskrivelse av fondets bærekraftsrelaterte egenskaper. Mer informasjon finnes i fondets prospekt og på Holbergs nettside.

b) Ingen bærekraftige investeringsmål

Dette finansielle produktet fremmer miljøegenskaper eller sosiale egenskaper, men har ikke bærekraftig investering som mål.

Fondet er ikke forpliktet til å foreta en eller flere bærekraftige investeringer.

c) Det finansielle produktets miljøegenskaper eller sosiale egenskaper

Bærekraft er en integrert del av fondets investeringsprosess der vi prøver å forstå om selskaper drives i tråd med allmenne miljømessige, etiske og sosiale normer. Fondet fremmer et bredt spekter av miljømessige og sosiale egenskaper gjennom integrering av bærekraft i investeringsprosessen, eksklusjon og aktivt eierskap.

Vi søker å fremme bærekraft gjennom hvordan vi dokumenterer våre beslutninger. Konsentrerte porteføljer gjør det lettere å vurdere det enkelte selskapets og ledelsens holdning til langsiktig bærekraftig utvikling. Oppfatningen av hva som er bærekraftig og hvilke selskaper som oppfyller ulike kriterier knyttet til ESG er varierende, og tilgang til pålitelig data er ofte mangelfull.

Holberg ønsker å være en aktiv deltaker og kunnskapsbygger i debatten rundt hvordan bærekraft kan forbedre risikovurderinger og investeringsbeslutninger. Dette vil bli gjort både

gjennom egne aktiviteter (kundemøter, seminarer, etc.), samt deltakelse og bidrag i eksterne fora. Vi vil også søke å belyse temaet gjennom vår kundekommunikasjon og tilstedeværelse i media.

d) Investeringsstrategi

Holberg er en aktiv forvalter med en målsetting om å skape høyest mulig risikojustert avkastning over tid i forhold til fondets investeringsunivers. Porteføljeforvalter søker å investere i selskaper med fokus på langsiktig verdiskapning tuftet på en bærekraftig forretningsmodell.

Bærekraft integreres gjennom:

1. Vår egen analysemodell, Tellus
2. Eksklusjon og overvåkning
3. Aktivt eierskap

Holberg har utviklet Tellus-modellen, som er vårt eget analyseverktøy for bærekraft, der vi har etablert felles kriterier og krav til kvalitet i selskapene som kan inngå i våre porteføljer. Gjennom denne integrasjonen øker vi vår forståelse for og hensyntar en større del av risikobildet knyttet til våre investeringer. En hendelse relatert til bærekraft kan påvirke en enkelt investering direkte eller kan ha en bredere innvirkning på en bransje, et geografisk område eller et land, som kan påvirke fondets portefølje i sin helhet. Integrering av bærekraftsrisiko i konstruksjonen av porteføljen bidrar til vårt mål om god risikojustert avkastning.

Vi benytter også et sett med eksklusjonskriterier som er basert på Statens Pensjonsfond Utland sine retningslinjer. Vi har i tillegg valgt å ekskludere gambling og pornografi fra vårt investeringsunivers. Vi ønsker også at våre selskaper opererer i tråd med internasjonale normer, herunder UN Global Compact.

I tillegg utfører vi aktivt eierskap for å påvirke selskapene til forbedring. Som en aktiv forvalter med konsentrerte porteføljer har vi en investeringsfilosofi som er tuftet på tett oppfølging av selskapene vi er investert i. Samtaler med ledelsen og stemmegivning på generalforsamlinger er to av virkemidlene vi kan benytte for å bidra til transparens for våre andelseiere. Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett og oversikt over hva vi stemmer på generalforsamlinger er tilgjengelig på nettsiden.

Porteføljeforvalter skal være tett på og benytte all tilgjengelig informasjon for å forstå porteføljeselskapets forretningsmodell, herunder hvilke risikofaktorer som påvirker selskapets styring, drift og verdiskapning. Ledelsestillit og tydelig aksjonærfokus er sentrale forutsetninger for god foretaksstyring, og er sentrale fokusområder i Holbergs investeringsprosess.

Porteføljeforvalter gjør vurderinger av porteføljeselskapenes styringspraksis ved hjelp av Holbergs egenutviklede analysemodell, Tellus. Følgende bærekraftsindikatorer brukes for vurdering av god styringspraksis i de selskapene som det er investert i:

- I hvilken grad er styrets sammensetning uavhengig av selskapets ledelse?
- Er styrets incentiver langsiktig innrettet og i tråd med aksjonærenes interesser?
- Velges styremedlemmene enkeltvis eller som sammensatt styre?
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. drift og strategi.
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. fokus på bærekraft.
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. mangfold.

- Har ledelsen bonusmodell som er knyttet til ESG?
- Er ledelsens incentiver langsiktig innrettet og i tråd med aksjonærenes interesser?
- Porteføljeforvalters vurdering av størrelsen på ledelsens kompensasjon.
- Porteføljeforvalters vurdering av størrelsen på ledelsens kompensasjon relativt til selskapets størrelse.
- Er det én aksjeklasse i selskapet?
- Porteføljeforvalters vurdering av maktbalansen mellom aksjeklasser, hovedeier og minoriteter.
- Støtter eksterne aksjonærer som regel styrets forslag til generalforsamlingsvedtak?
- Eksisterer det oppkjøpsvern?

Holbergs retningslinjer for bærekraft og ansvarlige investeringer og Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett er offentlig tilgjengelig på Holbergs nettsider.

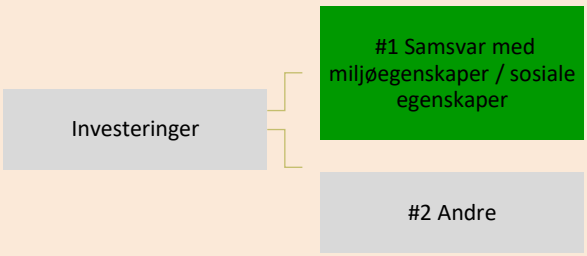
Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *sosiale egenskapene* som fondet fremmer:

- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets policy for avlønning av ulike nivåer, kjønn og mht. mangfold for øvrig.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets arbeid ift. likestilling og mangfold.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets stabilitet i arbeidsstokken.
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på HMS.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. minstelønn.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. rett til å organisere seg.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets ivaretagelse av ansatte mht. sosial sikkerhet (forsikring og pensjonsordninger).
- Porteføljeforvalters vurdering av overordnede retningslinjer og policyer for oppfølging av SRI i egne og leverandørens verdikjeder.
- Har selskapet vært i kontroverser ift. lokale eller nasjonale myndigheter?

e) Andel av investeringer

Fondet investerer i børsnoterte globale aksjer. Fondets midler vil hovedsakelig investeres i velutviklede markeder.

Alle fondets investeringer er omfattet av de bindende elementene i investeringsstrategien som benyttes for å velge ut investeringer med henblikk til å oppnå miljøegenskapene og de sosiale egenskapene som fondet fremmer.

#1 Samsvar med miljøegenskaper / sosiale egenskaper omfatter investeringene til det finansielle produktet som brukes til å oppnå de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som det finansielle produktet fremmer.

#2 Andre omfatter de gjenstående investeringene til det finansielle produktet som verken er i samsvar med miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene, og heller ikke anses som bærekraftige investeringer.

Fondet bruker ikke derivater for å oppnå miljøegenskaper eller sosiale egenskaper.

Fondet har ikke definert en minsteandel for bærekraftige investeringer med et miljømål i økonomiske aktiviteter som anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi.

Fondet har ikke definert en minsteandel for investeringer i omstillingsaktiviteter og muliggjørende aktiviteter.

Fondet har ikke definert en minsteandel for bærekraftige investeringer med et miljømål i økonomiske aktiviteter som ikke anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi.

Fondet har ikke definert en minsteandel for sosialt bærekraftige investeringer.

f) Overvåkning av miljøegenskaper eller sosiale egenskaper

Tellus er vår faktabaserte metode for å systematisere bærekraftsrisiko og analyse, og en effektiv måte å overvåke hver enkelt investering over tid. Modellen består av om lag 90 kvantitative datafelt og 40 kvalitative spørsmål og kontrollpunkter på selskapsnivå i hver av kategoriene E, S og G. Vurderingene gjøres av porteføljeforvalter basert på egen kunnskap om og analyse av selskapet. Basert på de kvalitative vurderingene beregnes en score på selskaps- og fondsnivå.

Kvantitative data fra eksterne kilder, forvalters vurderinger og score dokumenteres og lagres i en database i datavarehuset. Oppsummeringsrapporter på selskaps- og fondsnivå finnes også i PowerBI. Databasestrukturen muliggjør sporing av selskapenes utvikling over tid og gjør oss i stand til å etterprøve hvorvidt selskapene lykkes med å nå sine målsetninger. Målrettet arbeid med analyse på selskapsnivå skal gjøre oss i stand til å håndtere og forstå risiko knyttet til bærekraftsfaktorer. Selskapsanalyser gjøres ved investering og porteføljene gjennomgås minimum årlig.

Med hensyn til våre eksklusjonskriterier, kontrollerer vår risikoavdeling at ingen av fondene er investert i selskaper som er i brudd med disse. Våre fond screenes av Sustainalytics' online

database for «Global Standard Screening» hver tredje måned for å sikre etterlevelse i tråd med globale normer som UN Global Compact.

Med hensyn til aktivt eierskap og stemmegivning, søker vi å stemme på alle generalforsamlinger. En oversikt over hva vi har stemt på generalforsamlingene er tilgjengelig på nettsiden.

g) Metoder

Vi bruker bærekraftsindikatorer fra vår egenutviklede bærekraftmodell, Tellus, til å vurdere oppnåelsen av de miljøegenskapene og sosiale egenskapene som fondet fremmer. Vi rangerer hvert spørsmål fra 1-5 eller Ja/Nei på selskapsnivå. Disse rangeringene kan også aggregeres på fondsnivå.

Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *miljøegenskapene* som fondet fremmer:

- Har selskapet en klimapolicy?
- Har selskapet rapportering ift. egne miljøutslipp? (Scope 1)
- Har selskapet rapportering ift. indirekte miljøutslipp? (Scope 2)
- Har selskapet en strategi og konkrete planer for å redusere miljøavtrykket?
- Støtter selskapet Parisavtalen?
- Har selskapet knyttet sine klimamål opp mot FNs bærekraftsmål?
- Rapporterer selskapet til CDP?
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på miljø.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets utslipp.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets utslipp i forhold til andre i samme bransje.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets måling og gjennomføring av etablerte miljøtiltak.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets strategi for sirkulær økonomi.

Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *sosiale egenskapene* som fondet fremmer:

- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets policy for avlønning av ulike nivåer, kjønn og mht. mangfold for øvrig.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets arbeid ift. likestilling og mangfold.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets stabilitet i arbeidsstokken.
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på HMS.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. minstelønn.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. rett til å organisere seg.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets ivaretagelse av ansatte mht. sosial sikkerhet (forsikring og pensjonsordninger).
- Porteføljeforvalters vurdering av overordnede retningslinjer og policyer for oppfølging av SRI i egne og leverandørens verdikjeder.
- Har selskapet vært i kontroverser ift. lokale eller nasjonale myndigheter?

Selskapsanalyser i Tellus gjøres ved investering og porteføljene gjennomgås minimum årlig. Dette muliggjør sporing av selskapenes utvikling over tid og gjør oss i stand til å etterprøve hvorvidt selskapene lykkes med å nå sine målsetninger.

h) Datakilder og databehandling

Porteføljeforvalterne er tett på og benytter tilgjengelig informasjon for å forstå selskapenes forretningsmodell, herunder risikofaktorer og muligheter som påvirker selskapenes styring, drift og verdiskapning. Få selskaper i hver portefølje muliggjør at porteføljeforvalterne kan sette seg godt inn i selskapene, og følge dem over tid.

Kilder som blir brukt for å innhente tilgjengelig informasjon inkluderer blant annet presentasjoner og rapporter fra selskapene, møter med selskapsledelse og andre interessenter, Bloomberg, Sustainalytics og analysehus.

I Tellus innhenter vi kvantitative datafelt fra Bloomberg for kategoriene E, S og G. Porteføljeforvalterne gjør kvalitative vurderinger basert på all tilgjengelig informasjon, inkludert de kvantitative datafeltene fra Bloomberg. Porteføljeforvalterne sammenligner med vurderinger som er lagt inn tidligere år for å kvalitetssjekke og kan dette som grunnlag for å følge opp selskapene.

For å lage vår årlige erklæring om investeringsbeslutningers viktigste negative påvirkninger på bærekraftsfaktorer benytter vi data fra Sustainalytics. Vi har integrert disse dataene i Tellus for å kvalitetssikre mot selskapenes egne rapporterte tall, samt for å øke dekning dersom det ikke er tilgjengelig data i Sustainalytics.

For å screene våre fond med hensyn til UN Global Compact, benytter vi Sustainalytics' online database for «Global Standard Screening». Hver porteføljeforvalter gjør i tillegg egne vurderinger om porteføljeselskapene opererer i tråd med internasjonale normer.

Holberg stemmer på generalforsamlinger og ekstraordinære generalforsamlinger via ISS sin stemmegivningsportal, men alle beslutninger tas av Holberg.

Holberg bruker som utgangspunkt ikke estimerte data i egne bærekraftsrapporter, noe som sikrer at rapportene er basert på faktiske, innhentede data.

i) Begrensninger med hensyn til metoder og data

Det er visse begrensninger i de metodene som brukes for å måle oppnåelsen av de miljømessige eller sosiale egenskapene som fremmes av fondet. For eksempel kan modellene og de analytiske verktøyene som brukes, basere seg på antakelser og estimater som kanskje ikke fanger opp alle nyansene av de miljømessige eller sosiale påvirkningene. I tillegg kan det være utfordringer med å anvende disse metodene konsekvent på tvers av forskjellige fond, sektorer eller geografiske områder på grunn av varierende standarder og praksiser.

I Tellus har vi definert hva score 1-5 innebærer for de ulike ESG-faktorene, slik at det er mindre rom for skjønnsmessige vurderinger av porteføljeforvalterne. Dette gir også en større sammenlignbarhet over tid da definisjonene er de samme. Porteføljeforvalterne analyserer og

vurderer alle selskapene i hver enkelt portefølje, sikrer god sporbarhet og vurderer data som rapporteres fra selskapene, egen kjennskap til selskapene og støtter vurderingene mot eksterne kilder.

Datakildene som brukes for å oppnå de miljømessige eller sosiale egenskapene kan ha begrensninger knyttet til tilgjengelighet, fullstendighet og nøyaktighet. Det er for eksempel særlig usikkerhet knyttet til selskapenes Scope 3-utslipp på grunn av varierende datakvalitet, estimater og fullstendighet. Data kan være selvrapportert av selskapene, noe som kan føre til inkonsistenser. Det kan være utfordringer med å sammenligne data i den grad de ikke bygger på samme metodikk. I tillegg kan det være mangler i datadekningen for visse måleparametere eller for selskaper som opererer i regioner med mindre strenge rapporteringskrav. Innføring av EUs bærekraftsdirektiv (CSRD) er forventet å løse deler av utfordringen ved at det blir felles metodikk for rapportering på bærekraftsinformasjon fra selskapene som er underlagt rapportering.

I Tellus blir data fra eksterne kilder vurdert opp mot det selskapene selv rapporterer for å kryssjekke data. Når vi mottar data fra forskjellige leverandører og informasjonen er inkonsekvent, gjennomfører vi vår egen ytterligere undersøkelse og analyse av selskapet og potensielle problemer. Dersom det avdekkes hull i dataene, kan porteføljeforvalter ta initiativ til dialog for å samle inn mer informasjon.

Tilgjengeligheten av pålitelige, konsistente og komplette bærekraftsdata er en av de største utfordringene ved bærekraftsrapportering, men kravene til mer og bedre bærekraftsdata øker kontinuerlig gjennom blant annet nye reguleringer. Til tross for at det er begrensninger i metodikk og data, har Holberg tiltak på plass for å sikre at de miljømessige og sosiale egenskapene som fremmes av fondene ikke blir betydelig påvirket. I tillegg til kvantitative data gjør porteføljeforvalterne mange kvalitative analyser. Vi jobber for å forbedre datakvaliteten gjennom kryssreferanser til flere datakilder og sammenligning på tvers av selskaper. Rammeverket rundt Tellus blir også gjennomgått jevnlig og oppdatert.

j) Aktsomhetsvurdering

Holberg gjennomfører aktsomhetsvurderinger for alle selskapene i fondet for å sikre at bærekraftsrisikoer og muligheter blir ivaretatt i investeringsbeslutningene. Aktsomhetsvurderingene omfatter en helhetlig tilnærming til integrasjon av bærekraft og ansvarlighet i forvaltningen. Porteføljeforvalterne vurderer faktorer innen miljø, sosiale forhold og styringspraksis (ESG-faktorer) for å sikre at investeringene er i tråd med våre retningslinjer.

Holberg benytter interne kontroller for å sikre at vurderingsprosessen er pålitelig. Dette inkluderer at vi bruker de samme vurderingsmomentene ved hjelp av Tellus, noe som sikrer en konsistent ESG-gjennomgang på tvers av alle våre mandater. Videre utfører vi kvartalsvis screening av våre porteføljer mot Sustainalytics database for «Global Standard Screening» for å overvåke etterlevelse av UN Global Compact. Risiko- og Compliance-teamet overvåker porteføljene med hensyn til Etikkrådets eksklusjonsliste og følger opp potensielle brudd med våre retningslinjer.

I tillegg til våre interne prosesser og kontroller, har Holbergs internrevisor fokus på regulering innenfor bærekraftsområdet og er med på å sikre etterlevelse og forbedre prosessene våre.

k) Retningslinjer for engasjement

Holberg utfører aktivt eierskap for å påvirke selskapene til forbedring. Som en aktiv forvalter med konsentrerte porteføljer har vi en investeringsfilosofi som er tuftet på tett oppfølging av selskapene vi er investert i. Samtaler med ledelsen og stemmegivning på generalforsamlinger er to av virkemidlene vi kan benytte for å bidra til transparens for våre andelseiere.

Holberg er en aktiv forvalter som investerer langsiktig i et konsentrert antall porteføljeselskaper per fond. Et viktig utgangspunkt for våre investeringer, er at porteføljeselskapenes forretningsmodeller er bærekraftige på lang sikt. Vi skal også ha høy tillit til ledelsens evne å skape resultater, og ivareta aksjonærer og andre interesseholdere i et selskap.

Som aktiv eier og forvalter, søker vi å delta på alle generalforsamlinger til våre porteføljeselskap. Holberg skal, ved bruk av stemmeretten, stemme til det beste for det aktuelle verdipapirfonds andelseiere, der målet er å gi andelseierne høyest mulig langsiktig risikojustert avkastning. Holberg skal søke å påvirke underliggende selskaper i riktig strategisk, forretningsmessig og bærekraftig retning. Holberg stemmer via ISS sin stemmegivningsportal, elektronisk eller via fullmakt med instruks til styreleder eller annen representant. Holberg kan inngå allianser med andre stemmeberettigede der dette anses hensiktsmessig for å nå ønskede mål.

For å sikre en effektiv og ansvarlig bruk av stemmerett vil Holberg overvåke porteføljeselskapene jevnlig og bygge relasjoner gjennom møter og dialog med ledelsen. Forvalterne skal så langt som mulig ha som mål å forsikre seg om at selskapenes styre og ledelse fungerer effektivt, samt ha oversikt over porteføljeselskapenes forretningsstrategi, risikostyring, miljø- og samfunnsansvar, selskapsstyring, Compliance, resultat og kapitalallokering

Gitt vår investeringsfilosofi, hvor vi investerer i veldrevne selskaper, så er vi vanligvis enige med styrets innstilling i de fleste generalforsamlingssaker. Det kan imidlertid oppstå situasjoner der vi er uenige med styrets innstilling. I de tilfellene skal vi stemme i tråd med vår egen vurdering. Holberg kan inngå samarbeid med andre investorer i saker der kollektivt engasjement er hensiktsmessig for å nå ønskede mål. Ved vedvarende uenighet om et vesentlig tvistepunkt, vil vi gjøre en ny vurdering av vår investering i selskapet for å ivareta andelseiernes interesser.

Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett og oversikt over hva vi stemmer på generalforsamlinger er tilgjengelig på nettsiden.

l) Utpekt referanseverdi

Det er ikke utpekt en indeks som referanseverdi for å oppnå de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som fondet fremmer.

2. Holberg Vekstmarkeder

a) Sammendrag

Holberg er en aktiv forvalter med en målsetting om å skape høyest mulig risikojustert avkastning over tid i forhold til fondets investeringsunivers. Porteføljeforvalter søker å investere i selskaper med fokus på langsiktig verdiskapning tuftet på en bærekraftig forretningsmodell.

Bærekraft er en integrert del av fondets investeringsprosess der vi prøver å forstå om selskaper drives i tråd med allmenne miljømessige, etiske og sosiale normer. Bærekraft integreres gjennom:

1. Vår egen analysemodell, Tellus
2. Eksklusjon og overvåkning
3. Aktivt eierskap

Porteføljeforvalterne er tett på og benytter tilgjengelig informasjon for å forstå selskapenes forretningsmodell, herunder risikofaktorer og muligheter som påvirker selskapenes styring, drift og verdiskapning. Få selskaper i hver portefølje gjør at vi kan sette oss godt inn i selskapene, og følge dem over tid.

Fondet fremmer et bredt spekter av miljømessige og sosiale egenskaper gjennom integrering av bærekraft i investeringsprosessen, eksklusjon og aktivt eierskap. Vi bruker bærekraftsindikatorer fra vår egenutviklede bærekraftmodell, Tellus, til å vurdere oppnåelsen av de miljøegenskapene og sosiale egenskapene som fondet fremmer.

Dette dokumentet gir en beskrivelse av fondets bærekraftsrelaterte egenskaper. Mer informasjon finnes i fondets prospekt og på Holbergs nettside.

b) Ingen bærekraftige investeringsmål

Dette finansielle produktet fremmer miljøegenskaper eller sosiale egenskaper, men har ikke bærekraftig investering som mål.

Fondet er ikke forpliktet til å foreta en eller flere bærekraftige investeringer.

c) Det finansielle produktets miljøegenskaper eller sosiale egenskaper

Bærekraft er en integrert del av fondets investeringsprosess der vi prøver å forstå om selskaper drives i tråd med allmenne miljømessige, etiske og sosiale normer. Fondet fremmer et bredt spekter av miljømessige og sosiale egenskaper gjennom integrering av bærekraft i investeringsprosessen, eksklusjon og aktivt eierskap.

Vi søker å fremme bærekraft gjennom hvordan vi dokumenterer våre beslutninger. Konsentrerte porteføljer gjør det lettere å vurdere det enkelte selskapets og ledelsens holdning til langsiktig bærekraftig utvikling. Oppfatningen av hva som er bærekraftig og hvilke selskaper som oppfyller ulike kriterier knyttet til ESG er varierende, og tilgang til pålitelig data er ofte mangelfull.

Holberg ønsker å være en aktiv deltaker og kunnskapsbygger i debatten rundt hvordan bærekraft kan forbedre risikovurderinger og investeringsbeslutninger. Dette vil bli gjort både

gjennom egne aktiviteter (kundemøter, seminarer, etc.), samt deltakelse og bidrag i eksterne fora. Vi vil også søke å belyse temaet gjennom vår kundekommunikasjon og tilstedeværelse i media.

d) Investeringsstrategi

Holberg er en aktiv forvalter med en målsetting om å skape høyest mulig risikojustert avkastning over tid i forhold til fondets investeringsunivers. Porteføljeforvalter søker å investere i selskaper med fokus på langsiktig verdiskapning tuftet på en bærekraftig forretningsmodell.

Bærekraft integreres gjennom:

1. Vår egen analysemodell, Tellus
2. Eksklusjon og overvåkning
3. Aktivt eierskap

Holberg har utviklet Tellus-modellen, som er vårt eget analyseverktøy for bærekraft, der vi har etablert felles kriterier og krav til kvalitet i selskapene som kan inngå i våre porteføljer. Gjennom denne integrasjonen øker vi vår forståelse for og hensyntar en større del av risikobildet knyttet til våre investeringer. En hendelse relatert til bærekraft kan påvirke en enkelt investering direkte eller kan ha en bredere innvirkning på en bransje, et geografisk område eller et land, som kan påvirke fondets portefølje i sin helhet. Integrering av bærekraftsrisiko i konstruksjonen av porteføljen bidrar til vårt mål om god risikojustert avkastning.

Vi benytter også et sett med eksklusjonskriterier som er basert på Statens Pensjonsfond Utland sine retningslinjer. Vi har i tillegg valgt å ekskludere gambling og pornografi fra vårt investeringsunivers. Vi ønsker også at våre selskaper opererer i tråd med internasjonale normer, herunder UN Global Compact.

I tillegg utfører vi aktivt eierskap for å påvirke selskapene til forbedring. Som en aktiv forvalter med konsentrerte porteføljer har vi en investeringsfilosofi som er tuftet på tett oppfølging av selskapene vi er investert i. Samtaler med ledelsen og stemmegivning på generalforsamlinger er to av virkemidlene vi kan benytte for å bidra til transparens for våre andelseiere. Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett og oversikt over hva vi stemmer på generalforsamlinger er tilgjengelig på nettsiden.

Porteføljeforvalter skal være tett på og benytte all tilgjengelig informasjon for å forstå porteføljeselskapets forretningsmodell, herunder hvilke risikofaktorer som påvirker selskapets styring, drift og verdiskapning. Ledelsestillit og tydelig aksjonærfokus er sentrale forutsetninger for god foretaksstyring, og er sentrale fokusområder i Holbergs investeringsprosess.

Porteføljeforvalter gjør vurderinger av porteføljeselskapenes styringspraksis ved hjelp av Holbergs egenutviklede analysemodell, Tellus. Følgende bærekraftsindikatorer brukes for vurdering av god styringspraksis i de selskapene som det er investert i:

- I hvilken grad er styrets sammensetning uavhengig av selskapets ledelse?
- Er styrets incentiver langsiktig innrettet og i tråd med aksjonærenes interesser?
- Velges styremedlemmene enkeltvis eller som sammensatt styre?
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. drift og strategi.
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. fokus på bærekraft.
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. mangfold.

- Har ledelsen bonusmodell som er knyttet til ESG?
- Er ledelsens incentiver langsiktig innrettet og i tråd med aksjonærenes interesser?
- Porteføljeforvalters vurdering av størrelsen på ledelsens kompensasjon.
- Porteføljeforvalters vurdering av størrelsen på ledelsens kompensasjon relativt til selskapets størrelse.
- Er det én aksjeklasse i selskapet?
- Porteføljeforvalters vurdering av maktbalansen mellom aksjeklasser, hovedeier og minoriteter.
- Støtter eksterne aksjonærer som regel styrets forslag til generalforsamlingsvedtak?
- Eksisterer det oppkjøpsvern?

Holbergs retningslinjer for bærekraft og ansvarlige investeringer og Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett er offentlig tilgjengelig på Holbergs nettsider.

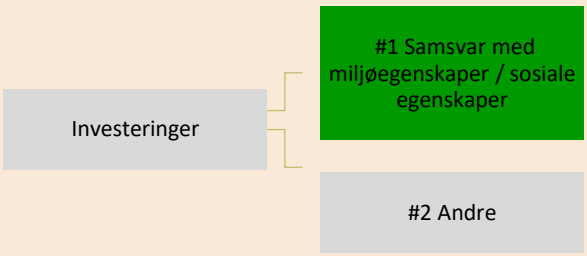
Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *sosiale egenskapene* som fondet fremmer:

- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets policy for avlønning av ulike nivåer, kjønn og mht. mangfold for øvrig.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets arbeid ift. likestilling og mangfold.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets stabilitet i arbeidsstokken.
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på HMS.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. minstelønn.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. rett til å organisere seg.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets ivaretagelse av ansatte mht. sosial sikkerhet (forsikring og pensjonsordninger).
- Porteføljeforvalters vurdering av overordnede retningslinjer og policyer for oppfølging av SRI i egne og leverandørens verdikjeder.
- Har selskapet vært i kontroverser ift. lokale eller nasjonale myndigheter?

e) Andel av investeringer

Fondet skal i hovedsak investere i aksjer som er notert eller har en vesentlig del av sin virksomhet, i vekstmarkeder.

Alle fondets investeringer er omfattet av de bindende elementene i investeringsstrategien som benyttes for å velge ut investeringer med henblikk til å oppnå miljøegenskapene og de sosiale egenskapene som fondet fremmer.

#1 Samsvar med miljøegenskaper / sosiale egenskaper omfatter investeringene til det finansielle produktet som brukes til å oppnå de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som det finansielle produktet fremmer.

#2 Andre omfatter de gjenstående investeringene til det finansielle produktet som verken er i samsvar med miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene, og heller ikke anses som bærekraftige investeringer.

Fondet bruker ikke derivater for å oppnå miljøegenskaper eller sosiale egenskaper.

Fondet har ikke definert en minsteandel for bærekraftige investeringer med et miljømål i økonomiske aktiviteter som anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi.

Fondet har ikke definert en minsteandel for investeringer i omstillingsaktiviteter og muliggjørende aktiviteter.

Fondet har ikke definert en minsteandel for bærekraftige investeringer med et miljømål i økonomiske aktiviteter som ikke anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi.

Fondet har ikke definert en minsteandel for sosialt bærekraftige investeringer.

f) Overvåkning av miljøegenskaper eller sosiale egenskaper

Tellus er vår faktabaserte metode for å systematisere bærekraftsrisiko og analyse, og en effektiv måte å overvåke hver enkelt investering over tid. Modellen består av om lag 90 kvantitative datafelt og 40 kvalitative spørsmål og kontrollpunkter på selskapsnivå i hver av kategoriene E, S og G. Vurderingene gjøres av porteføljeforvalter basert på egen kunnskap om og analyse av selskapet. Basert på de kvalitative vurderingene beregnes en score på selskaps- og fondsnivå.

Kvantitative data fra eksterne kilder, forvalters vurderinger og score dokumenteres og lagres i en database i datavarehuset. Oppsummeringsrapporter på selskaps- og fondsnivå finnes også i PowerBI. Databasestrukturen muliggjør sporing av selskapenes utvikling over tid og gjør oss i stand til å etterprøve hvorvidt selskapene lykkes med å nå sine målsetninger. Målrettet arbeid med analyse på selskapsnivå skal gjøre oss i stand til å håndtere og forstå risiko knyttet til bærekraftsfaktorer. Selskapsanalyser gjøres ved investering og porteføljene gjennomgås minimum årlig.

Med hensyn til våre eksklusjonskriterier, kontrollerer vår risikoavdeling at ingen av fondene er investert i selskaper som er i brudd med disse. Våre fond screenes av Sustainalytics' online

database for «Global Standard Screening» hver tredje måned for å sikre etterlevelse i tråd med globale normer som UN Global Compact.

Med hensyn til aktivt eierskap og stemmegivning, søker vi å stemme på alle generalforsamlinger. En oversikt over hva vi har stemt på generalforsamlingene er tilgjengelig på nettsiden.

g) Metoder

Vi bruker bærekraftsindikatorer fra vår egenutviklede bærekraftmodell, Tellus, til å vurdere oppnåelsen av de miljøegenskapene og sosiale egenskapene som fondet fremmer. Vi rangerer hvert spørsmål fra 1-5 eller Ja/Nei på selskapsnivå. Disse rangeringene kan også aggregeres på fondsnivå.

Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *miljøegenskapene* som fondet fremmer:

- Har selskapet en klimapolicy?
- Har selskapet rapportering ift. egne miljøutslipp? (Scope 1)
- Har selskapet rapportering ift. indirekte miljøutslipp? (Scope 2)
- Har selskapet en strategi og konkrete planer for å redusere miljøavtrykket?
- Støtter selskapet Parisavtalen?
- Har selskapet knyttet sine klimamål opp mot FNs bærekraftsmål?
- Rapporterer selskapet til CDP?
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på miljø.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets utslipp.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets utslipp i forhold til andre i samme bransje.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets måling og gjennomføring av etablerte miljøtiltak.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets strategi for sirkulær økonomi.

Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *sosiale egenskapene* som fondet fremmer:

- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets policy for avlønning av ulike nivåer, kjønn og mht. mangfold for øvrig.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets arbeid ift. likestilling og mangfold.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets stabilitet i arbeidsstokken.
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på HMS.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. minstelønn.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. rett til å organisere seg.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets ivaretagelse av ansatte mht. sosial sikkerhet (forsikring og pensjonsordninger).
- Porteføljeforvalters vurdering av overordnede retningslinjer og policyer for oppfølging av SRI i egne og leverandørens verdikjeder.
- Har selskapet vært i kontroverser ift. lokale eller nasjonale myndigheter?

Selskapsanalyser i Tellus gjøres ved investering og porteføljene gjennomgås minimum årlig. Dette muliggjør sporing av selskapenes utvikling over tid og gjør oss i stand til å etterprøve hvorvidt selskapene lykkes med å nå sine målsetninger.

h) Datakilder og databehandling

Porteføljeforvalterne er tett på og benytter tilgjengelig informasjon for å forstå selskapenes forretningsmodell, herunder risikofaktorer og muligheter som påvirker selskapenes styring, drift og verdiskapning. Få selskaper i hver portefølje muliggjør at porteføljeforvalterne kan sette seg godt inn i selskapene, og følge dem over tid.

Kilder som blir brukt for å innhente tilgjengelig informasjon inkluderer blant annet presentasjoner og rapporter fra selskapene, møter med selskapsledelse og andre interessenter, Bloomberg, Sustainalytics og analysehus.

I Tellus innhenter vi kvantitative datafelt fra Bloomberg for kategoriene E, S og G. Porteføljeforvalterne gjør kvalitative vurderinger basert på all tilgjengelig informasjon, inkludert de kvantitative datafeltene fra Bloomberg. Porteføljeforvalterne sammenligner med vurderinger som er lagt inn tidligere år for å kvalitetssjekke og kan dette som grunnlag for å følge opp selskapene.

For å lage vår årlige erklæring om investeringsbeslutningers viktigste negative påvirkninger på bærekraftsfaktorer benytter vi data fra Sustainalytics. Vi har integrert disse dataene i Tellus for å kvalitetssikre mot selskapenes egne rapporterte tall, samt for å øke dekning dersom det ikke er tilgjengelig data i Sustainalytics.

For å screene våre fond med hensyn til UN Global Compact, benytter vi Sustainalytics' online database for «Global Standard Screening». Hver porteføljeforvalter gjør i tillegg egne vurderinger om porteføljeselskapene opererer i tråd med internasjonale normer.

Holberg stemmer på generalforsamlinger og ekstraordinære generalforsamlinger via ISS sin stemmegivningsportal, men alle beslutninger tas av Holberg.

Holberg bruker som utgangspunkt ikke estimerte data i egne bærekraftsrapporter, noe som sikrer at rapportene er basert på faktiske, innhentede data.

i) Begrensninger med hensyn til metoder og data

Det er visse begrensninger i de metodene som brukes for å måle oppnåelsen av de miljømessige eller sosiale egenskapene som fremmes av fondet. For eksempel kan modellene og de analytiske verktøyene som brukes, basere seg på antakelser og estimater som kanskje ikke fanger opp alle nyansene av de miljømessige eller sosiale påvirkningene. I tillegg kan det være utfordringer med å anvende disse metodene konsekvent på tvers av forskjellige fond, sektorer eller geografiske områder på grunn av varierende standarder og praksiser.

I Tellus har vi definert hva score 1-5 innebærer for de ulike ESG-faktorene, slik at det er mindre rom for skjønnsmessige vurderinger av porteføljeforvalterne. Dette gir også en større sammenlignbarhet over tid da definisjonene er de samme. Porteføljeforvalterne analyserer og

vurderer alle selskapene i hver enkelt portefølje, sikrer god sporbarhet og vurderer data som rapporteres fra selskapene, egen kjennskap til selskapene og støtter vurderingene mot eksterne kilder.

Datakildene som brukes for å oppnå de miljømessige eller sosiale egenskapene kan ha begrensninger knyttet til tilgjengelighet, fullstendighet og nøyaktighet. Det er for eksempel særlig usikkerhet knyttet til selskapenes Scope 3-utslipp på grunn av varierende datakvalitet, estimater og fullstendighet. Data kan være selvrapportert av selskapene, noe som kan føre til inkonsistenser. Det kan være utfordringer med å sammenligne data i den grad de ikke bygger på samme metodikk. I tillegg kan det være mangler i datadekningen for visse måleparametere eller for selskaper som opererer i regioner med mindre strenge rapporteringskrav. Innføring av EUs bærekraftsdirektiv (CSRD) er forventet å løse deler av utfordringen ved at det blir felles metodikk for rapportering på bærekraftsinformasjon fra selskapene som er underlagt rapportering.

I Tellus blir data fra eksterne kilder vurdert opp mot det selskapene selv rapporterer for å kryssjekke data. Når vi mottar data fra forskjellige leverandører og informasjonen er inkonsekvent, gjennomfører vi vår egen ytterligere undersøkelse og analyse av selskapet og potensielle problemer. Dersom det avdekkes hull i dataene, kan porteføljeforvalter ta initiativ til dialog for å samle inn mer informasjon.

Tilgjengeligheten av pålitelige, konsistente og komplette bærekraftsdata er en av de største utfordringene ved bærekraftsrapportering, men kravene til mer og bedre bærekraftsdata øker kontinuerlig gjennom blant annet nye reguleringer. Til tross for at det er begrensninger i metodikk og data, har Holberg tiltak på plass for å sikre at de miljømessige og sosiale egenskapene som fremmes av fondene ikke blir betydelig påvirket. I tillegg til kvantitative data gjør porteføljeforvalterne mange kvalitative analyser. Vi jobber for å forbedre datakvaliteten gjennom kryssreferanser til flere datakilder og sammenligning på tvers av selskaper. Rammeverket rundt Tellus blir også gjennomgått jevnlig og oppdatert.

j) Aktsomhetsvurdering

Holberg gjennomfører aktsomhetsvurderinger for alle selskapene i fondet for å sikre at bærekraftsrisikoer og muligheter blir ivaretatt i investeringsbeslutningene. Aktsomhetsvurderingene omfatter en helhetlig tilnærming til integrasjon av bærekraft og ansvarlighet i forvaltningen. Porteføljeforvalterne vurderer faktorer innen miljø, sosiale forhold og styringspraksis (ESG-faktorer) for å sikre at investeringene er i tråd med våre retningslinjer.

Holberg benytter interne kontroller for å sikre at vurderingsprosessen er pålitelig. Dette inkluderer at vi bruker de samme vurderingsmomentene ved hjelp av Tellus, noe som sikrer en konsistent ESG-gjennomgang på tvers av alle våre mandater. Videre utfører vi kvartalsvis screening av våre porteføljer mot Sustainalytics database for «Global Standard Screening» for å overvåke etterlevelse av UN Global Compact. Risiko- og Compliance-teamet overvåker porteføljene med hensyn til Etikkrådets eksklusjonsliste og følger opp potensielle brudd med våre retningslinjer.

I tillegg til våre interne prosesser og kontroller, har Holbergs internrevisor fokus på regulering innenfor bærekraftsområdet og er med på å sikre etterlevelse og forbedre prosessene våre.

k) Retningslinjer for engasjement

Holberg utfører aktivt eierskap for å påvirke selskapene til forbedring. Som en aktiv forvalter med konsentrerte porteføljer har vi en investeringsfilosofi som er tuftet på tett oppfølging av selskapene vi er investert i. Samtaler med ledelsen og stemmegivning på generalforsamlinger er to av virkemidlene vi kan benytte for å bidra til transparens for våre andelseiere.

Holberg er en aktiv forvalter som investerer langsiktig i et konsentrert antall porteføljeselskaper per fond. Et viktig utgangspunkt for våre investeringer, er at porteføljeselskapenes forretningsmodeller er bærekraftige på lang sikt. Vi skal også ha høy tillit til ledelsens evne å skape resultater, og ivareta aksjonærer og andre interesseholdere i et selskap.

Som aktiv eier og forvalter, søker vi å delta på alle generalforsamlinger til våre porteføljeselskap. Holberg skal, ved bruk av stemmeretten, stemme til det beste for det aktuelle verdipapirfonds andelseiere, der målet er å gi andelseierne høyest mulig langsiktig risikojustert avkastning. Holberg skal søke å påvirke underliggende selskaper i riktig strategisk, forretningsmessig og bærekraftig retning. Holberg stemmer via ISS sin stemmegivningsportal, elektronisk eller via fullmakt med instruks til styreleder eller annen representant. Holberg kan inngå allianser med andre stemmeberettigede der dette anses hensiktsmessig for å nå ønskede mål.

For å sikre en effektiv og ansvarlig bruk av stemmerett vil Holberg overvåke porteføljeselskapene jevnlig og bygge relasjoner gjennom møter og dialog med ledelsen. Forvalterne skal så langt som mulig ha som mål å forsikre seg om at selskapenes styre og ledelse fungerer effektivt, samt ha oversikt over porteføljeselskapenes forretningsstrategi, risikostyring, miljø- og samfunnsansvar, selskapsstyring, Compliance, resultat og kapitalallokering

Gitt vår investeringsfilosofi, hvor vi investerer i veldrevne selskaper, så er vi vanligvis enige med styrets innstilling i de fleste generalforsamlingssaker. Det kan imidlertid oppstå situasjoner der vi er uenige med styrets innstilling. I de tilfellene skal vi stemme i tråd med vår egen vurdering. Holberg kan inngå samarbeid med andre investorer i saker der kollektivt engasjement er hensiktsmessig for å nå ønskede mål. Ved vedvarende uenighet om et vesentlig tvistepunkt, vil vi gjøre en ny vurdering av vår investering i selskapet for å ivareta andelseiernes interesser.

Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett og oversikt over hva vi stemmer på generalforsamlinger er tilgjengelig på nettsiden.

l) Utpekt referanseverdi

Det er ikke utpekt en indeks som referanseverdi for å oppnå de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som fondet fremmer.

3. Holberg Triton

a) Sammendrag

Holberg er en aktiv forvalter med en målsetting om å skape høyest mulig risikojustert avkastning over tid i forhold til fondets investeringsunivers. Porteføljeforvalter søker å investere i selskaper med fokus på langsiktig verdiskapning tuftet på en bærekraftig forretningsmodell.

Bærekraft er en integrert del av fondets investeringsprosess der vi prøver å forstå om selskaper drives i tråd med allmenne miljømessige, etiske og sosiale normer. Bærekraft integreres gjennom:

1. Vår egen analysemodell, Tellus
2. Eksklusjon og overvåkning
3. Aktivt eierskap

Porteføljeforvalterne er tett på og benytter tilgjengelig informasjon for å forstå selskapenes forretningsmodell, herunder risikofaktorer og muligheter som påvirker selskapenes styring, drift og verdiskapning. Få selskaper i hver portefølje gjør at vi kan sette oss godt inn i selskapene, og følge dem over tid.

Fondet fremmer et bredt spekter av miljømessige og sosiale egenskaper gjennom integrering av bærekraft i investeringsprosessen, eksklusjon og aktivt eierskap. Vi bruker bærekraftsindikatorer fra vår egenutviklede bærekraftmodell, Tellus, til å vurdere oppnåelsen av de miljøegenskapene og sosiale egenskapene som fondet fremmer.

Dette dokumentet gir en beskrivelse av fondets bærekraftsrelaterte egenskaper. Mer informasjon finnes i fondets prospekt og på Holbergs nettside.

b) Ingen bærekraftige investeringsmål

Dette finansielle produktet fremmer miljøegenskaper eller sosiale egenskaper, men har ikke bærekraftig investering som mål.

Fondet er ikke forpliktet til å foreta en eller flere bærekraftige investeringer.

c) Det finansielle produktets miljøegenskaper eller sosiale egenskaper

Bærekraft er en integrert del av fondets investeringsprosess der vi prøver å forstå om selskaper drives i tråd med allmenne miljømessige, etiske og sosiale normer. Fondet fremmer et bredt spekter av miljømessige og sosiale egenskaper gjennom integrering av bærekraft i investeringsprosessen, eksklusjon og aktivt eierskap.

Vi søker å fremme bærekraft gjennom hvordan vi dokumenterer våre beslutninger. Konsentrerte porteføljer gjør det lettere å vurdere det enkelte selskapets og ledelsens holdning til langsiktig bærekraftig utvikling. Oppfatningen av hva som er bærekraftig og hvilke selskaper som oppfyller ulike kriterier knyttet til ESG er varierende, og tilgang til pålitelig data er ofte mangelfull.

Holberg ønsker å være en aktiv deltaker og kunnskapsbygger i debatten rundt hvordan bærekraft kan forbedre risikovurderinger og investeringsbeslutninger. Dette vil bli gjort både

gjennom egne aktiviteter (kundemøter, seminarer, etc.), samt deltakelse og bidrag i eksterne fora. Vi vil også søke å belyse temaet gjennom vår kundekommunikasjon og tilstedeværelse i media.

d) Investeringsstrategi

Holberg er en aktiv forvalter med en målsetting om å skape høyest mulig risikojustert avkastning over tid i forhold til fondets investeringsunivers. Porteføljeforvalter søker å investere i selskaper med fokus på langsiktig verdiskapning tuftet på en bærekraftig forretningsmodell.

Bærekraft integreres gjennom:

1. Vår egen analysemodell, Tellus
2. Eksklusjon og overvåkning
3. Aktivt eierskap

Holberg har utviklet Tellus-modellen, som er vårt eget analyseverktøy for bærekraft, der vi har etablert felles kriterier og krav til kvalitet i selskapene som kan inngå i våre porteføljer. Gjennom denne integrasjonen øker vi vår forståelse for og hensyntar en større del av risikobildet knyttet til våre investeringer. En hendelse relatert til bærekraft kan påvirke en enkelt investering direkte eller kan ha en bredere innvirkning på en bransje, et geografisk område eller et land, som kan påvirke fondets portefølje i sin helhet. Integrering av bærekraftsrisiko i konstruksjonen av porteføljen bidrar til vårt mål om god risikojustert avkastning.

Vi benytter også et sett med eksklusjonskriterier som er basert på Statens Pensjonsfond Utland sine retningslinjer. Vi har i tillegg valgt å ekskludere gambling og pornografi fra vårt investeringsunivers. Vi ønsker også at våre selskaper opererer i tråd med internasjonale normer, herunder UN Global Compact.

I tillegg utfører vi aktivt eierskap for å påvirke selskapene til forbedring. Som en aktiv forvalter med konsentrerte porteføljer har vi en investeringsfilosofi som er tuftet på tett oppfølging av selskapene vi er investert i. Samtaler med ledelsen og stemmegivning på generalforsamlinger er to av virkemidlene vi kan benytte for å bidra til transparens for våre andelseiere. Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett og oversikt over hva vi stemmer på generalforsamlinger er tilgjengelig på nettsiden.

Porteføljeforvalter skal være tett på og benytte all tilgjengelig informasjon for å forstå porteføljeselskapets forretningsmodell, herunder hvilke risikofaktorer som påvirker selskapets styring, drift og verdiskapning. Ledelsestillit og tydelig aksjonærfokus er sentrale forutsetninger for god foretaksstyring, og er sentrale fokusområder i Holbergs investeringsprosess.

Porteføljeforvalter gjør vurderinger av porteføljeselskapenes styringspraksis ved hjelp av Holbergs egenutviklede analysemodell, Tellus. Følgende bærekraftsindikatorer brukes for vurdering av god styringspraksis i de selskapene som det er investert i:

- I hvilken grad er styrets sammensetning uavhengig av selskapets ledelse?
- Er styrets incentiver langsiktig innrettet og i tråd med aksjonærenes interesser?
- Velges styremedlemmene enkeltvis eller som sammensatt styre?
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. drift og strategi.
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. fokus på bærekraft.
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. mangfold.

- Har ledelsen bonusmodell som er knyttet til ESG?
- Er ledelsens incentiver langsiktig innrettet og i tråd med aksjonærenes interesser?
- Porteføljeforvalters vurdering av størrelsen på ledelsens kompensasjon.
- Porteføljeforvalters vurdering av størrelsen på ledelsens kompensasjon relativt til selskapets størrelse.
- Er det én aksjeklasse i selskapet?
- Porteføljeforvalters vurdering av maktbalansen mellom aksjeklasser, hovedeier og minoriteter.
- Støtter eksterne aksjonærer som regel styrets forslag til generalforsamlingsvedtak?
- Eksisterer det oppkjøpsvern?

Holbergs retningslinjer for bærekraft og ansvarlige investeringer og Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett er offentlig tilgjengelig på Holbergs nettsider.

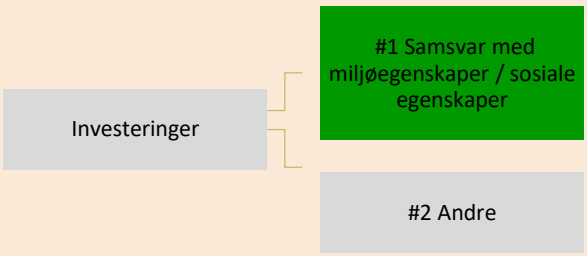
Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *sosiale egenskapene* som fondet fremmer:

- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets policy for avlønning av ulike nivåer, kjønn og mht. mangfold for øvrig.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets arbeid ift. likestilling og mangfold.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets stabilitet i arbeidsstokken.
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på HMS.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. minstelønn.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. rett til å organisere seg.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets ivaretagelse av ansatte mht. sosial sikkerhet (forsikring og pensjonsordninger).
- Porteføljeforvalters vurdering av overordnede retningslinjer og policyer for oppfølging av SRI i egne og leverandørens verdikjeder.
- Har selskapet vært i kontroverser ift. lokale eller nasjonale myndigheter?

e) Andel av investeringer

Fondet skal hovedsakelig investere i aksjer utstedt av selskaper med en vesentlig del av virksomheten rettet mot marine ressurser. Fondet er et globalt forvaltet fond.

Alle fondets investeringer er omfattet av de bindende elementene i investeringsstrategien som benyttes for å velge ut investeringer med henblikk til å oppnå miljøegenskapene og de sosiale egenskapene som fondet fremmer.

#1 Samsvar med miljøegenskaper / sosiale egenskaper omfatter investeringene til det finansielle produktet som brukes til å oppnå de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som det finansielle produktet fremmer.

#2 Andre omfatter de gjenstående investeringene til det finansielle produktet som verken er i samsvar med miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene, og heller ikke anses som bærekraftige investeringer.

Fondet bruker ikke derivater for å oppnå miljøegenskaper eller sosiale egenskaper.

Fondet har ikke definert en minsteandel for bærekraftige investeringer med et miljømål i økonomiske aktiviteter som anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi.

Fondet har ikke definert en minsteandel for investeringer i omstillingsaktiviteter og muliggjørende aktiviteter.

Fondet har ikke definert en minsteandel for bærekraftige investeringer med et miljømål i økonomiske aktiviteter som ikke anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi.

Fondet har ikke definert en minsteandel for sosialt bærekraftige investeringer.

f) Overvåkning av miljøegenskaper eller sosiale egenskaper

Tellus er vår faktabaserte metode for å systematisere bærekraftsrisiko og analyse, og en effektiv måte å overvåke hver enkelt investering over tid. Modellen består av om lag 90 kvantitative datafelt og 40 kvalitative spørsmål og kontrollpunkter på selskapsnivå i hver av kategoriene E, S og G. Vurderingene gjøres av porteføljeforvalter basert på egen kunnskap om og analyse av selskapet. Basert på de kvalitative vurderingene beregnes en score på selskaps- og fondsnivå.

Kvantitative data fra eksterne kilder, forvalters vurderinger og score dokumenteres og lagres i en database i datavarehuset. Oppsummeringsrapporter på selskaps- og fondsnivå finnes også i PowerBI. Databasestrukturen muliggjør sporing av selskapenes utvikling over tid og gjør oss i stand til å etterprøve hvorvidt selskapene lykkes med å nå sine målsetninger. Målrettet arbeid med analyse på selskapsnivå skal gjøre oss i stand til å håndtere og forstå risiko knyttet til bærekraftsfaktorer. Selskapsanalyser gjøres ved investering og porteføljene gjennomgås minimum årlig.

Med hensyn til våre eksklusjonskriterier, kontrollerer vår risikoavdeling at ingen av fondene er investert i selskaper som er i brudd med disse. Våre fond screenes av Sustainalytics' online

database for «Global Standard Screening» hver tredje måned for å sikre etterlevelse i tråd med globale normer som UN Global Compact.

Med hensyn til aktivt eierskap og stemmegivning, søker vi å stemme på alle generalforsamlinger. En oversikt over hva vi har stemt på generalforsamlingene er tilgjengelig på nettsiden.

g) Metoder

Vi bruker bærekraftsindikatorer fra vår egenutviklede bærekraftmodell, Tellus, til å vurdere oppnåelsen av de miljøegenskapene og sosiale egenskapene som fondet fremmer. Vi rangerer hvert spørsmål fra 1-5 eller Ja/Nei på selskapsnivå. Disse rangeringene kan også aggregeres på fondsnivå.

Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *miljøegenskapene* som fondet fremmer:

- Har selskapet en klimapolicy?
- Har selskapet rapportering ift. egne miljøutslipp? (Scope 1)
- Har selskapet rapportering ift. indirekte miljøutslipp? (Scope 2)
- Har selskapet en strategi og konkrete planer for å redusere miljøavtrykket?
- Støtter selskapet Parisavtalen?
- Har selskapet knyttet sine klimamål opp mot FNs bærekraftsmål?
- Rapporterer selskapet til CDP?
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på miljø.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets utslipp.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets utslipp i forhold til andre i samme bransje.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets måling og gjennomføring av etablerte miljøtiltak.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets strategi for sirkulær økonomi.

Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *sosiale egenskapene* som fondet fremmer:

- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets policy for avlønning av ulike nivåer, kjønn og mht. mangfold for øvrig.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets arbeid ift. likestilling og mangfold.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets stabilitet i arbeidsstokken.
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på HMS.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. minstelønn.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. rett til å organisere seg.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets ivaretagelse av ansatte mht. sosial sikkerhet (forsikring og pensjonsordninger).
- Porteføljeforvalters vurdering av overordnede retningslinjer og policyer for oppfølging av SRI i egne og leverandørens verdikjeder.
- Har selskapet vært i kontroverser ift. lokale eller nasjonale myndigheter?

Selskapsanalyser i Tellus gjøres ved investering og porteføljene gjennomgås minimum årlig. Dette muliggjør sporing av selskapenes utvikling over tid og gjør oss i stand til å etterprøve hvorvidt selskapene lykkes med å nå sine målsetninger.

h) Datakilder og databehandling

Porteføljeforvalterne er tett på og benytter tilgjengelig informasjon for å forstå selskapenes forretningsmodell, herunder risikofaktorer og muligheter som påvirker selskapenes styring, drift og verdiskapning. Få selskaper i hver portefølje muliggjør at porteføljeforvalterne kan sette seg godt inn i selskapene, og følge dem over tid.

Kilder som blir brukt for å innhente tilgjengelig informasjon inkluderer blant annet presentasjoner og rapporter fra selskapene, møter med selskapsledelse og andre interessenter, Bloomberg, Sustainalytics og analysehus.

I Tellus innhenter vi kvantitative datafelt fra Bloomberg for kategoriene E, S og G. Porteføljeforvalterne gjør kvalitative vurderinger basert på all tilgjengelig informasjon, inkludert de kvantitative datafeltene fra Bloomberg. Porteføljeforvalterne sammenligner med vurderinger som er lagt inn tidligere år for å kvalitetssjekke og kan dette som grunnlag for å følge opp selskapene.

For å lage vår årlige erklæring om investeringsbeslutningers viktigste negative påvirkninger på bærekraftsfaktorer benytter vi data fra Sustainalytics. Vi har integrert disse dataene i Tellus for å kvalitetssikre mot selskapenes egne rapporterte tall, samt for å øke dekning dersom det ikke er tilgjengelig data i Sustainalytics.

For å screene våre fond med hensyn til UN Global Compact, benytter vi Sustainalytics' online database for «Global Standard Screening». Hver porteføljeforvalter gjør i tillegg egne vurderinger om porteføljeselskapene opererer i tråd med internasjonale normer.

Holberg stemmer på generalforsamlinger og ekstraordinære generalforsamlinger via ISS sin stemmegivningsportal, men alle beslutninger tas av Holberg.

Holberg bruker som utgangspunkt ikke estimerte data i egne bærekraftsrapporter, noe som sikrer at rapportene er basert på faktiske, innhentede data.

i) Begrensninger med hensyn til metoder og data

Det er visse begrensninger i de metodene som brukes for å måle oppnåelsen av de miljømessige eller sosiale egenskapene som fremmes av fondet. For eksempel kan modellene og de analytiske verktøyene som brukes, basere seg på antakelser og estimater som kanskje ikke fanger opp alle nyansene av de miljømessige eller sosiale påvirkningene. I tillegg kan det være utfordringer med å anvende disse metodene konsekvent på tvers av forskjellige fond, sektorer eller geografiske områder på grunn av varierende standarder og praksiser.

I Tellus har vi definert hva score 1-5 innebærer for de ulike ESG-faktorene, slik at det er mindre rom for skjønnsmessige vurderinger av porteføljeforvalterne. Dette gir også en større sammenlignbarhet over tid da definisjonene er de samme. Porteføljeforvalterne analyserer og

vurderer alle selskapene i hver enkelt portefølje, sikrer god sporbarhet og vurderer data som rapporteres fra selskapene, egen kjennskap til selskapene og støtter vurderingene mot eksterne kilder.

Datakildene som brukes for å oppnå de miljømessige eller sosiale egenskapene kan ha begrensninger knyttet til tilgjengelighet, fullstendighet og nøyaktighet. Det er for eksempel særlig usikkerhet knyttet til selskapenes Scope 3-utslipp på grunn av varierende datakvalitet, estimater og fullstendighet. Data kan være selvrapportert av selskapene, noe som kan føre til inkonsistenser. Det kan være utfordringer med å sammenligne data i den grad de ikke bygger på samme metodikk. I tillegg kan det være mangler i datadekningen for visse måleparametere eller for selskaper som opererer i regioner med mindre strenge rapporteringskrav. Innføring av EUs bærekraftsdirektiv (CSRD) er forventet å løse deler av utfordringen ved at det blir felles metodikk for rapportering på bærekraftsinformasjon fra selskapene som er underlagt rapportering.

I Tellus blir data fra eksterne kilder vurdert opp mot det selskapene selv rapporterer for å kryssjekke data. Når vi mottar data fra forskjellige leverandører og informasjonen er inkonsekvent, gjennomfører vi vår egen ytterligere undersøkelse og analyse av selskapet og potensielle problemer. Dersom det avdekkes hull i dataene, kan porteføljeforvalter ta initiativ til dialog for å samle inn mer informasjon.

Tilgjengeligheten av pålitelige, konsistente og komplette bærekraftsdata er en av de største utfordringene ved bærekraftsrapportering, men kravene til mer og bedre bærekraftsdata øker kontinuerlig gjennom blant annet nye reguleringer. Til tross for at det er begrensninger i metodikk og data, har Holberg tiltak på plass for å sikre at de miljømessige og sosiale egenskapene som fremmes av fondene ikke blir betydelig påvirket. I tillegg til kvantitative data gjør porteføljeforvalterne mange kvalitative analyser. Vi jobber for å forbedre datakvaliteten gjennom kryssreferanser til flere datakilder og sammenligning på tvers av selskaper. Rammeverket rundt Tellus blir også gjennomgått jevnlig og oppdatert.

j) Aktsomhetsvurdering

Holberg gjennomfører aktsomhetsvurderinger for alle selskapene i fondet for å sikre at bærekraftsrisikoer og muligheter blir ivaretatt i investeringsbeslutningene. Aktsomhetsvurderingene omfatter en helhetlig tilnærming til integrasjon av bærekraft og ansvarlighet i forvaltningen. Porteføljeforvalterne vurderer faktorer innen miljø, sosiale forhold og styringspraksis (ESG-faktorer) for å sikre at investeringene er i tråd med våre retningslinjer.

Holberg benytter interne kontroller for å sikre at vurderingsprosessen er pålitelig. Dette inkluderer at vi bruker de samme vurderingsmomentene ved hjelp av Tellus, noe som sikrer en konsistent ESG-gjennomgang på tvers av alle våre mandater. Videre utfører vi kvartalsvis screening av våre porteføljer mot Sustainalytics database for «Global Standard Screening» for å overvåke etterlevelse av UN Global Compact. Risiko- og Compliance-teamet overvåker porteføljene med hensyn til Etikkrådets eksklusjonsliste og følger opp potensielle brudd med våre retningslinjer.

I tillegg til våre interne prosesser og kontroller, har Holbergs internrevisor fokus på regulering innenfor bærekraftsområdet og er med på å sikre etterlevelse og forbedre prosessene våre.

k) Retningslinjer for engasjement

Holberg utfører aktivt eierskap for å påvirke selskapene til forbedring. Som en aktiv forvalter med konsentrerte porteføljer har vi en investeringsfilosofi som er tuftet på tett oppfølging av selskapene vi er investert i. Samtaler med ledelsen og stemmegivning på generalforsamlinger er to av virkemidlene vi kan benytte for å bidra til transparens for våre andelseiere.

Holberg er en aktiv forvalter som investerer langsiktig i et konsentrert antall porteføljeselskaper per fond. Et viktig utgangspunkt for våre investeringer, er at porteføljeselskapenes forretningsmodeller er bærekraftige på lang sikt. Vi skal også ha høy tillit til ledelsens evne å skape resultater, og ivareta aksjonærer og andre interesseholdere i et selskap.

Som aktiv eier og forvalter, søker vi å delta på alle generalforsamlinger til våre porteføljeselskap. Holberg skal, ved bruk av stemmeretten, stemme til det beste for det aktuelle verdipapirfonds andelseiere, der målet er å gi andelseierne høyest mulig langsiktig risikojustert avkastning. Holberg skal søke å påvirke underliggende selskaper i riktig strategisk, forretningsmessig og bærekraftig retning. Holberg stemmer via ISS sin stemmegivningsportal, elektronisk eller via fullmakt med instruks til styreleder eller annen representant. Holberg kan inngå allianser med andre stemmeberettigede der dette anses hensiktsmessig for å nå ønskede mål.

For å sikre en effektiv og ansvarlig bruk av stemmerett vil Holberg overvåke porteføljeselskapene jevnlig og bygge relasjoner gjennom møter og dialog med ledelsen. Forvalterne skal så langt som mulig ha som mål å forsikre seg om at selskapenes styre og ledelse fungerer effektivt, samt ha oversikt over porteføljeselskapenes forretningsstrategi, risikostyring, miljø- og samfunnsansvar, selskapsstyring, Compliance, resultat og kapitalallokering

Gitt vår investeringsfilosofi, hvor vi investerer i veldrevne selskaper, så er vi vanligvis enige med styrets innstilling i de fleste generalforsamlingssaker. Det kan imidlertid oppstå situasjoner der vi er uenige med styrets innstilling. I de tilfellene skal vi stemme i tråd med vår egen vurdering. Holberg kan inngå samarbeid med andre investorer i saker der kollektivt engasjement er hensiktsmessig for å nå ønskede mål. Ved vedvarende uenighet om et vesentlig tvistepunkt, vil vi gjøre en ny vurdering av vår investering i selskapet for å ivareta andelseiernes interesser.

Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett og oversikt over hva vi stemmer på generalforsamlinger er tilgjengelig på nettsiden.

l) Utpekt referanseverdi

Det er ikke utpekt en indeks som referanseverdi for å oppnå de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som fondet fremmer.

4. Holberg Norden

a) Sammendrag

Holberg er en aktiv forvalter med en målsetting om å skape høyest mulig risikojustert avkastning over tid i forhold til fondets investeringsunivers. Porteføljeforvalter søker å investere i selskaper med fokus på langsiktig verdiskapning tuftet på en bærekraftig forretningsmodell.

Bærekraft er en integrert del av fondets investeringsprosess der vi prøver å forstå om selskaper drives i tråd med allmenne miljømessige, etiske og sosiale normer. Bærekraft integreres gjennom:

1. Vår egen analysemodell, Tellus
2. Eksklusjon og overvåkning
3. Aktivt eierskap

Porteføljeforvalterne er tett på og benytter tilgjengelig informasjon for å forstå selskapenes forretningsmodell, herunder risikofaktorer og muligheter som påvirker selskapenes styring, drift og verdiskapning. Få selskaper i hver portefølje gjør at vi kan sette oss godt inn i selskapene, og følge dem over tid.

Fondet fremmer et bredt spekter av miljømessige og sosiale egenskaper gjennom integrering av bærekraft i investeringsprosessen, eksklusjon og aktivt eierskap. Vi bruker bærekraftsindikatorer fra vår egenutviklede bærekraftmodell, Tellus, til å vurdere oppnåelsen av de miljøegenskapene og sosiale egenskapene som fondet fremmer.

Dette dokumentet gir en beskrivelse av fondets bærekraftsrelaterte egenskaper. Mer informasjon finnes i fondets prospekt og på Holbergs nettside.

b) Ingen bærekraftige investeringsmål

Dette finansielle produktet fremmer miljøegenskaper eller sosiale egenskaper, men har ikke bærekraftig investering som mål.

Fondet er ikke forpliktet til å foreta en eller flere bærekraftige investeringer.

c) Det finansielle produktets miljøegenskaper eller sosiale egenskaper

Bærekraft er en integrert del av fondets investeringsprosess der vi prøver å forstå om selskaper drives i tråd med allmenne miljømessige, etiske og sosiale normer. Fondet fremmer et bredt spekter av miljømessige og sosiale egenskaper gjennom integrering av bærekraft i investeringsprosessen, eksklusjon og aktivt eierskap.

Vi søker å fremme bærekraft gjennom hvordan vi dokumenterer våre beslutninger. Konsentrerte porteføljer gjør det lettere å vurdere det enkelte selskapets og ledelsens holdning til langsiktig bærekraftig utvikling. Oppfatningen av hva som er bærekraftig og hvilke selskaper som oppfyller ulike kriterier knyttet til ESG er varierende, og tilgang til pålitelig data er ofte mangelfull.

Holberg ønsker å være en aktiv deltaker og kunnskapsbygger i debatten rundt hvordan bærekraft kan forbedre risikovurderinger og investeringsbeslutninger. Dette vil bli gjort både

gjennom egne aktiviteter (kundemøter, seminarer, etc.), samt deltakelse og bidrag i eksterne fora. Vi vil også søke å belyse temaet gjennom vår kundekommunikasjon og tilstedeværelse i media.

d) Investeringsstrategi

Holberg er en aktiv forvalter med en målsetting om å skape høyest mulig risikojustert avkastning over tid i forhold til fondets investeringsunivers. Porteføljeforvalter søker å investere i selskaper med fokus på langsiktig verdiskapning tuftet på en bærekraftig forretningsmodell.

Bærekraft integreres gjennom:

1. Vår egen analysemodell, Tellus
2. Eksklusjon og overvåkning
3. Aktivt eierskap

Holberg har utviklet Tellus-modellen, som er vårt eget analyseverktøy for bærekraft, der vi har etablert felles kriterier og krav til kvalitet i selskapene som kan inngå i våre porteføljer. Gjennom denne integrasjonen øker vi vår forståelse for og hensyntar en større del av risikobildet knyttet til våre investeringer. En hendelse relatert til bærekraft kan påvirke en enkelt investering direkte eller kan ha en bredere innvirkning på en bransje, et geografisk område eller et land, som kan påvirke fondets portefølje i sin helhet. Integrering av bærekraftsrisiko i konstruksjonen av porteføljen bidrar til vårt mål om god risikojustert avkastning.

Vi benytter også et sett med eksklusjonskriterier som er basert på Statens Pensjonsfond Utland sine retningslinjer. Vi har i tillegg valgt å ekskludere gambling og pornografi fra vårt investeringsunivers. Vi ønsker også at våre selskaper opererer i tråd med internasjonale normer, herunder UN Global Compact.

I tillegg utfører vi aktivt eierskap for å påvirke selskapene til forbedring. Som en aktiv forvalter med konsentrerte porteføljer har vi en investeringsfilosofi som er tuftet på tett oppfølging av selskapene vi er investert i. Samtaler med ledelsen og stemmegivning på generalforsamlinger er to av virkemidlene vi kan benytte for å bidra til transparens for våre andelseiere. Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett og oversikt over hva vi stemmer på generalforsamlinger er tilgjengelig på nettsiden.

Porteføljeforvalter skal være tett på og benytte all tilgjengelig informasjon for å forstå porteføljeselskapets forretningsmodell, herunder hvilke risikofaktorer som påvirker selskapets styring, drift og verdiskapning. Ledelsestillit og tydelig aksjonærfokus er sentrale forutsetninger for god foretaksstyring, og er sentrale fokusområder i Holbergs investeringsprosess.

Porteføljeforvalter gjør vurderinger av porteføljeselskapenes styringspraksis ved hjelp av Holbergs egenutviklede analysemodell, Tellus. Følgende bærekraftsindikatorer brukes for vurdering av god styringspraksis i de selskapene som det er investert i:

- I hvilken grad er styrets sammensetning uavhengig av selskapets ledelse?
- Er styrets incentiver langsiktig innrettet og i tråd med aksjonærenes interesser?
- Velges styremedlemmene enkeltvis eller som sammensatt styre?
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. drift og strategi.
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. fokus på bærekraft.
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. mangfold.

- Har ledelsen bonusmodell som er knyttet til ESG?
- Er ledelsens incentiver langsiktig innrettet og i tråd med aksjonærenes interesser?
- Porteføljeforvalters vurdering av størrelsen på ledelsens kompensasjon.
- Porteføljeforvalters vurdering av størrelsen på ledelsens kompensasjon relativt til selskapets størrelse.
- Er det én aksjeklasse i selskapet?
- Porteføljeforvalters vurdering av maktbalansen mellom aksjeklasser, hovedeier og minoriteter.
- Støtter eksterne aksjonærer som regel styrets forslag til generalforsamlingsvedtak?
- Eksisterer det oppkjøpsvern?

Holbergs retningslinjer for bærekraft og ansvarlige investeringer og Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett er offentlig tilgjengelig på Holbergs nettsider.

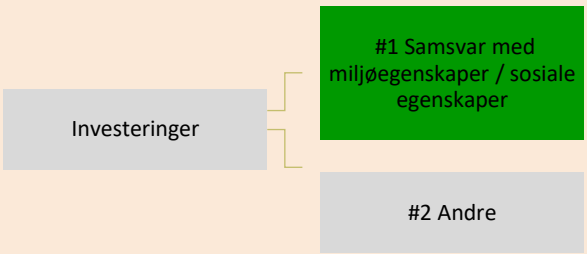
Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *sosiale egenskapene* som fondet fremmer:

- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets policy for avlønning av ulike nivåer, kjønn og mht. mangfold for øvrig.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets arbeid ift. likestilling og mangfold.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets stabilitet i arbeidsstokken.
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på HMS.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. minstelønn.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. rett til å organisere seg.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets ivaretagelse av ansatte mht. sosial sikkerhet (forsikring og pensjonsordninger).
- Porteføljeforvalters vurdering av overordnede retningslinjer og policyer for oppfølging av SRI i egne og leverandørens verdikjeder.
- Har selskapet vært i kontroverser ift. lokale eller nasjonale myndigheter?

e) Andel av investeringer

Fondet skal investere i aksjer mv. som er notert på børs eller regulert marked i de nordiske landene.

Alle fondets investeringer er omfattet av de bindende elementene i investeringsstrategien som benyttes for å velge ut investeringer med henblikk til å oppnå miljøegenskapene og de sosiale egenskapene som fondet fremmer.

#1 Samsvar med miljøegenskaper / sosiale egenskaper omfatter investeringene til det finansielle produktet som brukes til å oppnå de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som det finansielle produktet fremmer.

#2 Andre omfatter de gjenstående investeringene til det finansielle produktet som verken er i samsvar med miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene, og heller ikke anses som bærekraftige investeringer.

Fondet bruker ikke derivater for å oppnå miljøegenskaper eller sosiale egenskaper.

Fondet har ikke definert en minsteandel for bærekraftige investeringer med et miljømål i økonomiske aktiviteter som anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi.

Fondet har ikke definert en minsteandel for investeringer i omstillingsaktiviteter og muliggjørende aktiviteter.

Fondet har ikke definert en minsteandel for bærekraftige investeringer med et miljømål i økonomiske aktiviteter som ikke anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi.

Fondet har ikke definert en minsteandel for sosialt bærekraftige investeringer.

f) Overvåkning av miljøegenskaper eller sosiale egenskaper

Tellus er vår faktabaserte metode for å systematisere bærekraftsrisiko og analyse, og en effektiv måte å overvåke hver enkelt investering over tid. Modellen består av om lag 90 kvantitative datafelt og 40 kvalitative spørsmål og kontrollpunkter på selskapsnivå i hver av kategoriene E, S og G. Vurderingene gjøres av porteføljeforvalter basert på egen kunnskap om og analyse av selskapet. Basert på de kvalitative vurderingene beregnes en score på selskaps- og fondsnivå.

Kvantitative data fra eksterne kilder, forvalters vurderinger og score dokumenteres og lagres i en database i datavarehuset. Oppsummeringsrapporter på selskaps- og fondsnivå finnes også i PowerBI. Databasestrukturen muliggjør sporing av selskapenes utvikling over tid og gjør oss i stand til å etterprøve hvorvidt selskapene lykkes med å nå sine målsetninger. Målrettet arbeid med analyse på selskapsnivå skal gjøre oss i stand til å håndtere og forstå risiko knyttet til bærekraftsfaktorer. Selskapsanalyser gjøres ved investering og porteføljene gjennomgås minimum årlig.

Med hensyn til våre eksklusjonskriterier, kontrollerer vår risikoavdeling at ingen av fondene er investert i selskaper som er i brudd med disse. Våre fond screenes av Sustainalytics' online

database for «Global Standard Screening» hver tredje måned for å sikre etterlevelse i tråd med globale normer som UN Global Compact.

Med hensyn til aktivt eierskap og stemmegivning, søker vi å stemme på alle generalforsamlinger. En oversikt over hva vi har stemt på generalforsamlingene er tilgjengelig på nettsiden.

g) Metoder

Vi bruker bærekraftsindikatorer fra vår egenutviklede bærekraftmodell, Tellus, til å vurdere oppnåelsen av de miljøegenskapene og sosiale egenskapene som fondet fremmer. Vi rangerer hvert spørsmål fra 1-5 eller Ja/Nei på selskapsnivå. Disse rangeringene kan også aggregeres på fondsnivå.

Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *miljøegenskapene* som fondet fremmer:

- Har selskapet en klimapolicy?
- Har selskapet rapportering ift. egne miljøutslipp? (Scope 1)
- Har selskapet rapportering ift. indirekte miljøutslipp? (Scope 2)
- Har selskapet en strategi og konkrete planer for å redusere miljøavtrykket?
- Støtter selskapet Parisavtalen?
- Har selskapet knyttet sine klimamål opp mot FNs bærekraftsmål?
- Rapporterer selskapet til CDP?
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på miljø.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets utslipp.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets utslipp i forhold til andre i samme bransje.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets måling og gjennomføring av etablerte miljøtiltak.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets strategi for sirkulær økonomi.

Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *sosiale egenskapene* som fondet fremmer:

- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets policy for avlønning av ulike nivåer, kjønn og mht. mangfold for øvrig.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets arbeid ift. likestilling og mangfold.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets stabilitet i arbeidsstokken.
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på HMS.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. minstelønn.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. rett til å organisere seg.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets ivaretagelse av ansatte mht. sosial sikkerhet (forsikring og pensjonsordninger).
- Porteføljeforvalters vurdering av overordnede retningslinjer og policyer for oppfølging av SRI i egne og leverandørens verdikjeder.
- Har selskapet vært i kontroverser ift. lokale eller nasjonale myndigheter?

Selskapsanalyser i Tellus gjøres ved investering og porteføljene gjennomgås minimum årlig. Dette muliggjør sporing av selskapenes utvikling over tid og gjør oss i stand til å etterprøve hvorvidt selskapene lykkes med å nå sine målsetninger.

h) Datakilder og databehandling

Porteføljeforvalterne er tett på og benytter tilgjengelig informasjon for å forstå selskapenes forretningsmodell, herunder risikofaktorer og muligheter som påvirker selskapenes styring, drift og verdiskapning. Få selskaper i hver portefølje muliggjør at porteføljeforvalterne kan sette seg godt inn i selskapene, og følge dem over tid.

Kilder som blir brukt for å innhente tilgjengelig informasjon inkluderer blant annet presentasjoner og rapporter fra selskapene, møter med selskapsledelse og andre interessenter, Bloomberg, Sustainalytics og analysehus.

I Tellus innhenter vi kvantitative datafelt fra Bloomberg for kategoriene E, S og G. Porteføljeforvalterne gjør kvalitative vurderinger basert på all tilgjengelig informasjon, inkludert de kvantitative datafeltene fra Bloomberg. Porteføljeforvalterne sammenligner med vurderinger som er lagt inn tidligere år for å kvalitetssjekke og kan dette som grunnlag for å følge opp selskapene.

For å lage vår årlige erklæring om investeringsbeslutningers viktigste negative påvirkninger på bærekraftsfaktorer benytter vi data fra Sustainalytics. Vi har integrert disse dataene i Tellus for å kvalitetssikre mot selskapenes egne rapporterte tall, samt for å øke dekning dersom det ikke er tilgjengelig data i Sustainalytics.

For å screene våre fond med hensyn til UN Global Compact, benytter vi Sustainalytics' online database for «Global Standard Screening». Hver porteføljeforvalter gjør i tillegg egne vurderinger om porteføljeselskapene opererer i tråd med internasjonale normer.

Holberg stemmer på generalforsamlinger og ekstraordinære generalforsamlinger via ISS sin stemmegivningsportal, men alle beslutninger tas av Holberg.

Holberg bruker som utgangspunkt ikke estimerte data i egne bærekraftsrapporter, noe som sikrer at rapportene er basert på faktiske, innhentede data.

i) Begrensninger med hensyn til metoder og data

Det er visse begrensninger i de metodene som brukes for å måle oppnåelsen av de miljømessige eller sosiale egenskapene som fremmes av fondet. For eksempel kan modellene og de analytiske verktøyene som brukes, basere seg på antakelser og estimater som kanskje ikke fanger opp alle nyansene av de miljømessige eller sosiale påvirkningene. I tillegg kan det være utfordringer med å anvende disse metodene konsekvent på tvers av forskjellige fond, sektorer eller geografiske områder på grunn av varierende standarder og praksiser.

I Tellus har vi definert hva score 1-5 innebærer for de ulike ESG-faktorene, slik at det er mindre rom for skjønnsmessige vurderinger av porteføljeforvalterne. Dette gir også en større sammenlignbarhet over tid da definisjonene er de samme. Porteføljeforvalterne analyserer og

vurderer alle selskapene i hver enkelt portefølje, sikrer god sporbarhet og vurderer data som rapporteres fra selskapene, egen kjennskap til selskapene og støtter vurderingene mot eksterne kilder.

Datakildene som brukes for å oppnå de miljømessige eller sosiale egenskapene kan ha begrensninger knyttet til tilgjengelighet, fullstendighet og nøyaktighet. Det er for eksempel særlig usikkerhet knyttet til selskapenes Scope 3-utslipp på grunn av varierende datakvalitet, estimater og fullstendighet. Data kan være selvrapportert av selskapene, noe som kan føre til inkonsistenser. Det kan være utfordringer med å sammenligne data i den grad de ikke bygger på samme metodikk. I tillegg kan det være mangler i datadekningen for visse måleparametere eller for selskaper som opererer i regioner med mindre strenge rapporteringskrav. Innføring av EUs bærekraftsdirektiv (CSRD) er forventet å løse deler av utfordringen ved at det blir felles metodikk for rapportering på bærekraftsinformasjon fra selskapene som er underlagt rapportering.

I Tellus blir data fra eksterne kilder vurdert opp mot det selskapene selv rapporterer for å kryssjekke data. Når vi mottar data fra forskjellige leverandører og informasjonen er inkonsekvent, gjennomfører vi vår egen ytterligere undersøkelse og analyse av selskapet og potensielle problemer. Dersom det avdekkes hull i dataene, kan porteføljeforvalter ta initiativ til dialog for å samle inn mer informasjon.

Tilgjengeligheten av pålitelige, konsistente og komplette bærekraftsdata er en av de største utfordringene ved bærekraftsrapportering, men kravene til mer og bedre bærekraftsdata øker kontinuerlig gjennom blant annet nye reguleringer. Til tross for at det er begrensninger i metodikk og data, har Holberg tiltak på plass for å sikre at de miljømessige og sosiale egenskapene som fremmes av fondene ikke blir betydelig påvirket. I tillegg til kvantitative data gjør porteføljeforvalterne mange kvalitative analyser. Vi jobber for å forbedre datakvaliteten gjennom kryssreferanser til flere datakilder og sammenligning på tvers av selskaper. Rammeverket rundt Tellus blir også gjennomgått jevnlig og oppdatert.

j) Aktsomhetsvurdering

Holberg gjennomfører aktsomhetsvurderinger for alle selskapene i fondet for å sikre at bærekraftsrisikoer og muligheter blir ivaretatt i investeringsbeslutningene. Aktsomhetsvurderingene omfatter en helhetlig tilnærming til integrasjon av bærekraft og ansvarlighet i forvaltningen. Porteføljeforvalterne vurderer faktorer innen miljø, sosiale forhold og styringspraksis (ESG-faktorer) for å sikre at investeringene er i tråd med våre retningslinjer.

Holberg benytter interne kontroller for å sikre at vurderingsprosessen er pålitelig. Dette inkluderer at vi bruker de samme vurderingsmomentene ved hjelp av Tellus, noe som sikrer en konsistent ESG-gjennomgang på tvers av alle våre mandater. Videre utfører vi kvartalsvis screening av våre porteføljer mot Sustainalytics database for «Global Standard Screening» for å overvåke etterlevelse av UN Global Compact. Risiko- og Compliance-teamet overvåker porteføljene med hensyn til Etikkrådets eksklusjonsliste og følger opp potensielle brudd med våre retningslinjer.

I tillegg til våre interne prosesser og kontroller, har Holbergs internrevisor fokus på regulering innenfor bærekraftsområdet og er med på å sikre etterlevelse og forbedre prosessene våre.

k) Retningslinjer for engasjement

Holberg utfører aktivt eierskap for å påvirke selskapene til forbedring. Som en aktiv forvalter med konsentrerte porteføljer har vi en investeringsfilosofi som er tuftet på tett oppfølging av selskapene vi er investert i. Samtaler med ledelsen og stemmegivning på generalforsamlinger er to av virkemidlene vi kan benytte for å bidra til transparens for våre andelseiere.

Holberg er en aktiv forvalter som investerer langsiktig i et konsentrert antall porteføljeselskaper per fond. Et viktig utgangspunkt for våre investeringer, er at porteføljeselskapenes forretningsmodeller er bærekraftige på lang sikt. Vi skal også ha høy tillit til ledelsens evne å skape resultater, og ivareta aksjonærer og andre interesseholdere i et selskap.

Som aktiv eier og forvalter, søker vi å delta på alle generalforsamlinger til våre porteføljeselskap. Holberg skal, ved bruk av stemmeretten, stemme til det beste for det aktuelle verdipapirfonds andelseiere, der målet er å gi andelseierne høyest mulig langsiktig risikojustert avkastning. Holberg skal søke å påvirke underliggende selskaper i riktig strategisk, forretningsmessig og bærekraftig retning. Holberg stemmer via ISS sin stemmegivningsportal, elektronisk eller via fullmakt med instruks til styreleder eller annen representant. Holberg kan inngå allianser med andre stemmeberettigede der dette anses hensiktsmessig for å nå ønskede mål.

For å sikre en effektiv og ansvarlig bruk av stemmerett vil Holberg overvåke porteføljeselskapene jevnlig og bygge relasjoner gjennom møter og dialog med ledelsen. Forvalterne skal så langt som mulig ha som mål å forsikre seg om at selskapenes styre og ledelse fungerer effektivt, samt ha oversikt over porteføljeselskapenes forretningsstrategi, risikostyring, miljø- og samfunnsansvar, selskapsstyring, Compliance, resultat og kapitalallokering

Gitt vår investeringsfilosofi, hvor vi investerer i veldrevne selskaper, så er vi vanligvis enige med styrets innstilling i de fleste generalforsamlingssaker. Det kan imidlertid oppstå situasjoner der vi er uenige med styrets innstilling. I de tilfellene skal vi stemme i tråd med vår egen vurdering. Holberg kan inngå samarbeid med andre investorer i saker der kollektivt engasjement er hensiktsmessig for å nå ønskede mål. Ved vedvarende uenighet om et vesentlig tvistepunkt, vil vi gjøre en ny vurdering av vår investering i selskapet for å ivareta andelseiernes interesser.

Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett og oversikt over hva vi stemmer på generalforsamlinger er tilgjengelig på nettsiden.

l) Utpekt referanseverdi

Det er ikke utpekt en indeks som referanseverdi for å oppnå de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som fondet fremmer.

5. Holberg Norge

a) Sammendrag

Holberg er en aktiv forvalter med en målsetting om å skape høyest mulig risikojustert avkastning over tid i forhold til fondets investeringsunivers. Porteføljeforvalter søker å investere i selskaper med fokus på langsiktig verdiskapning tuftet på en bærekraftig forretningsmodell.

Bærekraft er en integrert del av fondets investeringsprosess der vi prøver å forstå om selskaper drives i tråd med allmenne miljømessige, etiske og sosiale normer. Bærekraft integreres gjennom:

1. Vår egen analysemodell, Tellus
2. Eksklusjon og overvåkning
3. Aktivt eierskap

Porteføljeforvalterne er tett på og benytter tilgjengelig informasjon for å forstå selskapenes forretningsmodell, herunder risikofaktorer og muligheter som påvirker selskapenes styring, drift og verdiskapning. Få selskaper i hver portefølje gjør at vi kan sette oss godt inn i selskapene, og følge dem over tid.

Fondet fremmer et bredt spekter av miljømessige og sosiale egenskaper gjennom integrering av bærekraft i investeringsprosessen, eksklusjon og aktivt eierskap. Vi bruker bærekraftsindikatorer fra vår egenutviklede bærekraftmodell, Tellus, til å vurdere oppnåelsen av de miljøegenskapene og sosiale egenskapene som fondet fremmer.

Dette dokumentet gir en beskrivelse av fondets bærekraftsrelaterte egenskaper. Mer informasjon finnes i fondets prospekt og på Holbergs nettside.

b) Ingen bærekraftige investeringsmål

Dette finansielle produktet fremmer miljøegenskaper eller sosiale egenskaper, men har ikke bærekraftig investering som mål.

Fondet er ikke forpliktet til å foreta en eller flere bærekraftige investeringer.

c) Det finansielle produktets miljøegenskaper eller sosiale egenskaper

Bærekraft er en integrert del av fondets investeringsprosess der vi prøver å forstå om selskaper drives i tråd med allmenne miljømessige, etiske og sosiale normer. Fondet fremmer et bredt spekter av miljømessige og sosiale egenskaper gjennom integrering av bærekraft i investeringsprosessen, eksklusjon og aktivt eierskap.

Vi søker å fremme bærekraft gjennom hvordan vi dokumenterer våre beslutninger. Konsentrerte porteføljer gjør det lettere å vurdere det enkelte selskapets og ledelsens holdning til langsiktig bærekraftig utvikling. Oppfatningen av hva som er bærekraftig og hvilke selskaper som oppfyller ulike kriterier knyttet til ESG er varierende, og tilgang til pålitelig data er ofte mangelfull.

Holberg ønsker å være en aktiv deltaker og kunnskapsbygger i debatten rundt hvordan bærekraft kan forbedre risikovurderinger og investeringsbeslutninger. Dette vil bli gjort både

gjennom egne aktiviteter (kundemøter, seminarer, etc.), samt deltakelse og bidrag i eksterne fora. Vi vil også søke å belyse temaet gjennom vår kundekommunikasjon og tilstedeværelse i media.

d) Investeringsstrategi

Holberg er en aktiv forvalter med en målsetting om å skape høyest mulig risikojustert avkastning over tid i forhold til fondets investeringsunivers. Porteføljeforvalter søker å investere i selskaper med fokus på langsiktig verdiskapning tuftet på en bærekraftig forretningsmodell.

Bærekraft integreres gjennom:

1. Vår egen analysemodell, Tellus
2. Eksklusjon og overvåkning
3. Aktivt eierskap

Holberg har utviklet Tellus-modellen, som er vårt eget analyseverktøy for bærekraft, der vi har etablert felles kriterier og krav til kvalitet i selskapene som kan inngå i våre porteføljer. Gjennom denne integrasjonen øker vi vår forståelse for og hensyntar en større del av risikobildet knyttet til våre investeringer. En hendelse relatert til bærekraft kan påvirke en enkelt investering direkte eller kan ha en bredere innvirkning på en bransje, et geografisk område eller et land, som kan påvirke fondets portefølje i sin helhet. Integrering av bærekraftsrisiko i konstruksjonen av porteføljen bidrar til vårt mål om god risikojustert avkastning.

Vi benytter også et sett med eksklusjonskriterier som er basert på Statens Pensjonsfond Utland sine retningslinjer. Vi har i tillegg valgt å ekskludere gambling og pornografi fra vårt investeringsunivers. Vi ønsker også at våre selskaper opererer i tråd med internasjonale normer, herunder UN Global Compact.

I tillegg utfører vi aktivt eierskap for å påvirke selskapene til forbedring. Som en aktiv forvalter med konsentrerte porteføljer har vi en investeringsfilosofi som er tuftet på tett oppfølging av selskapene vi er investert i. Samtaler med ledelsen og stemmegivning på generalforsamlinger er to av virkemidlene vi kan benytte for å bidra til transparens for våre andelseiere. Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett og oversikt over hva vi stemmer på generalforsamlinger er tilgjengelig på nettsiden.

Porteføljeforvalter skal være tett på og benytte all tilgjengelig informasjon for å forstå porteføljeselskapets forretningsmodell, herunder hvilke risikofaktorer som påvirker selskapets styring, drift og verdiskapning. Ledelsestillit og tydelig aksjonærfokus er sentrale forutsetninger for god foretaksstyring, og er sentrale fokusområder i Holbergs investeringsprosess.

Porteføljeforvalter gjør vurderinger av porteføljeselskapenes styringspraksis ved hjelp av Holbergs egenutviklede analysemodell, Tellus. Følgende bærekraftsindikatorer brukes for vurdering av god styringspraksis i de selskapene som det er investert i:

- I hvilken grad er styrets sammensetning uavhengig av selskapets ledelse?
- Er styrets incentiver langsiktig innrettet og i tråd med aksjonærenes interesser?
- Velges styremedlemmene enkeltvis eller som sammensatt styre?
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. drift og strategi.
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. fokus på bærekraft.
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. mangfold.

- Har ledelsen bonusmodell som er knyttet til ESG?
- Er ledelsens incentiver langsiktig innrettet og i tråd med aksjonærenes interesser?
- Porteføljeforvalters vurdering av størrelsen på ledelsens kompensasjon.
- Porteføljeforvalters vurdering av størrelsen på ledelsens kompensasjon relativt til selskapets størrelse.
- Er det én aksjeklasse i selskapet?
- Porteføljeforvalters vurdering av maktbalansen mellom aksjeklasser, hovedeier og minoriteter.
- Støtter eksterne aksjonærer som regel styrets forslag til generalforsamlingsvedtak?
- Eksisterer det oppkjøpsvern?

Holbergs retningslinjer for bærekraft og ansvarlige investeringer og Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett er offentlig tilgjengelig på Holbergs nettsider.

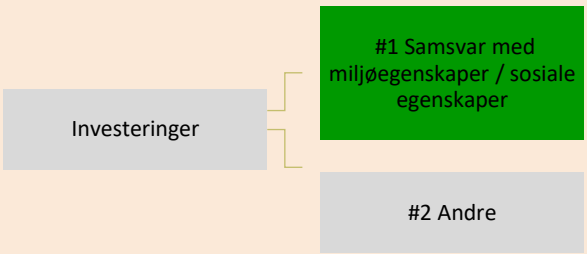
Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *sosiale egenskapene* som fondet fremmer:

- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets policy for avlønning av ulike nivåer, kjønn og mht. mangfold for øvrig.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets arbeid ift. likestilling og mangfold.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets stabilitet i arbeidsstokken.
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på HMS.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. minstelønn.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. rett til å organisere seg.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets ivaretagelse av ansatte mht. sosial sikkerhet (forsikring og pensjonsordninger).
- Porteføljeforvalters vurdering av overordnede retningslinjer og policyer for oppfølging av SRI i egne og leverandørens verdikjeder.
- Har selskapet vært i kontroverser ift. lokale eller nasjonale myndigheter?

e) Andel av investeringer

Fondet skal investere i aksjer mv. som er notert på norsk børs eller regulert marked.

Alle fondets investeringer er omfattet av de bindende elementene i investeringsstrategien som benyttes for å velge ut investeringer med henblikk til å oppnå miljøegenskapene og de sosiale egenskapene som fondet fremmer.

#1 Samsvar med miljøegenskaper / sosiale egenskaper omfatter investeringene til det finansielle produktet som brukes til å oppnå de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som det finansielle produktet fremmer.

#2 Andre omfatter de gjenstående investeringene til det finansielle produktet som verken er i samsvar med miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene, og heller ikke anses som bærekraftige investeringer.

Fondet bruker ikke derivater for å oppnå miljøegenskaper eller sosiale egenskaper.

Fondet har ikke definert en minsteandel for bærekraftige investeringer med et miljømål i økonomiske aktiviteter som anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi.

Fondet har ikke definert en minsteandel for investeringer i omstillingsaktiviteter og muliggjørende aktiviteter.

Fondet har ikke definert en minsteandel for bærekraftige investeringer med et miljømål i økonomiske aktiviteter som ikke anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi.

Fondet har ikke definert en minsteandel for sosialt bærekraftige investeringer.

f) Overvåkning av miljøegenskaper eller sosiale egenskaper

Tellus er vår faktabaserte metode for å systematisere bærekraftsrisiko og analyse, og en effektiv måte å overvåke hver enkelt investering over tid. Modellen består av om lag 90 kvantitative datafelt og 40 kvalitative spørsmål og kontrollpunkter på selskapsnivå i hver av kategoriene E, S og G. Vurderingene gjøres av porteføljeforvalter basert på egen kunnskap om og analyse av selskapet. Basert på de kvalitative vurderingene beregnes en score på selskaps- og fondsnivå.

Kvantitative data fra eksterne kilder, forvalters vurderinger og score dokumenteres og lagres i en database i datavarehuset. Oppsummeringsrapporter på selskaps- og fondsnivå finnes også i PowerBI. Databasestrukturen muliggjør sporing av selskapenes utvikling over tid og gjør oss i stand til å etterprøve hvorvidt selskapene lykkes med å nå sine målsetninger. Målrettet arbeid med analyse på selskapsnivå skal gjøre oss i stand til å håndtere og forstå risiko knyttet til bærekraftsfaktorer. Selskapsanalyser gjøres ved investering og porteføljene gjennomgås minimum årlig.

Med hensyn til våre eksklusjonskriterier, kontrollerer vår risikoavdeling at ingen av fondene er investert i selskaper som er i brudd med disse. Våre fond screenes av Sustainalytics' online

database for «Global Standard Screening» hver tredje måned for å sikre etterlevelse i tråd med globale normer som UN Global Compact.

Med hensyn til aktivt eierskap og stemmegivning, søker vi å stemme på alle generalforsamlinger. En oversikt over hva vi har stemt på generalforsamlingene er tilgjengelig på nettsiden.

g) Metoder

Vi bruker bærekraftsindikatorer fra vår egenutviklede bærekraftmodell, Tellus, til å vurdere oppnåelsen av de miljøegenskapene og sosiale egenskapene som fondet fremmer. Vi rangerer hvert spørsmål fra 1-5 eller Ja/Nei på selskapsnivå. Disse rangeringene kan også aggregeres på fondsnivå.

Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *miljøegenskapene* som fondet fremmer:

- Har selskapet en klimapolicy?
- Har selskapet rapportering ift. egne miljøutslipp? (Scope 1)
- Har selskapet rapportering ift. indirekte miljøutslipp? (Scope 2)
- Har selskapet en strategi og konkrete planer for å redusere miljøavtrykket?
- Støtter selskapet Parisavtalen?
- Har selskapet knyttet sine klimamål opp mot FNs bærekraftsmål?
- Rapporterer selskapet til CDP?
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på miljø.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets utslipp.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets utslipp i forhold til andre i samme bransje.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets måling og gjennomføring av etablerte miljøtiltak.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets strategi for sirkulær økonomi.

Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *sosiale egenskapene* som fondet fremmer:

- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets policy for avlønning av ulike nivåer, kjønn og mht. mangfold for øvrig.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets arbeid ift. likestilling og mangfold.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets stabilitet i arbeidsstokken.
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på HMS.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. minstelønn.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. rett til å organisere seg.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets ivaretagelse av ansatte mht. sosial sikkerhet (forsikring og pensjonsordninger).
- Porteføljeforvalters vurdering av overordnede retningslinjer og policyer for oppfølging av SRI i egne og leverandørens verdikjeder.
- Har selskapet vært i kontroverser ift. lokale eller nasjonale myndigheter?

Selskapsanalyser i Tellus gjøres ved investering og porteføljene gjennomgås minimum årlig. Dette muliggjør sporing av selskapenes utvikling over tid og gjør oss i stand til å etterprøve hvorvidt selskapene lykkes med å nå sine målsetninger.

h) Datakilder og databehandling

Porteføljeforvalterne er tett på og benytter tilgjengelig informasjon for å forstå selskapenes forretningsmodell, herunder risikofaktorer og muligheter som påvirker selskapenes styring, drift og verdiskapning. Få selskaper i hver portefølje muliggjør at porteføljeforvalterne kan sette seg godt inn i selskapene, og følge dem over tid.

Kilder som blir brukt for å innhente tilgjengelig informasjon inkluderer blant annet presentasjoner og rapporter fra selskapene, møter med selskapsledelse og andre interessenter, Bloomberg, Sustainalytics og analysehus.

I Tellus innhenter vi kvantitative datafelt fra Bloomberg for kategoriene E, S og G. Porteføljeforvalterne gjør kvalitative vurderinger basert på all tilgjengelig informasjon, inkludert de kvantitative datafeltene fra Bloomberg. Porteføljeforvalterne sammenligner med vurderinger som er lagt inn tidligere år for å kvalitetssjekke og kan dette som grunnlag for å følge opp selskapene.

For å lage vår årlige erklæring om investeringsbeslutningers viktigste negative påvirkninger på bærekraftsfaktorer benytter vi data fra Sustainalytics. Vi har integrert disse dataene i Tellus for å kvalitetssikre mot selskapenes egne rapporterte tall, samt for å øke dekning dersom det ikke er tilgjengelig data i Sustainalytics.

For å screene våre fond med hensyn til UN Global Compact, benytter vi Sustainalytics' online database for «Global Standard Screening». Hver porteføljeforvalter gjør i tillegg egne vurderinger om porteføljeselskapene opererer i tråd med internasjonale normer.

Holberg stemmer på generalforsamlinger og ekstraordinære generalforsamlinger via ISS sin stemmegivningsportal, men alle beslutninger tas av Holberg.

Holberg bruker som utgangspunkt ikke estimerte data i egne bærekraftsrapporter, noe som sikrer at rapportene er basert på faktiske, innhentede data.

i) Begrensninger med hensyn til metoder og data

Det er visse begrensninger i de metodene som brukes for å måle oppnåelsen av de miljømessige eller sosiale egenskapene som fremmes av fondet. For eksempel kan modellene og de analytiske verktøyene som brukes, basere seg på antakelser og estimater som kanskje ikke fanger opp alle nyansene av de miljømessige eller sosiale påvirkningene. I tillegg kan det være utfordringer med å anvende disse metodene konsekvent på tvers av forskjellige fond, sektorer eller geografiske områder på grunn av varierende standarder og praksiser.

I Tellus har vi definert hva score 1-5 innebærer for de ulike ESG-faktorene, slik at det er mindre rom for skjønnsmessige vurderinger av porteføljeforvalterne. Dette gir også en større sammenlignbarhet over tid da definisjonene er de samme. Porteføljeforvalterne analyserer og

vurderer alle selskapene i hver enkelt portefølje, sikrer god sporbarhet og vurderer data som rapporteres fra selskapene, egen kjennskap til selskapene og støtter vurderingene mot eksterne kilder.

Datakildene som brukes for å oppnå de miljømessige eller sosiale egenskapene kan ha begrensninger knyttet til tilgjengelighet, fullstendighet og nøyaktighet. Det er for eksempel særlig usikkerhet knyttet til selskapenes Scope 3-utslipp på grunn av varierende datakvalitet, estimater og fullstendighet. Data kan være selvrapportert av selskapene, noe som kan føre til inkonsistenser. Det kan være utfordringer med å sammenligne data i den grad de ikke bygger på samme metodikk. I tillegg kan det være mangler i datadekningen for visse måleparametere eller for selskaper som opererer i regioner med mindre strenge rapporteringskrav. Innføring av EUs bærekraftsdirektiv (CSRD) er forventet å løse deler av utfordringen ved at det blir felles metodikk for rapportering på bærekraftsinformasjon fra selskapene som er underlagt rapportering.

I Tellus blir data fra eksterne kilder vurdert opp mot det selskapene selv rapporterer for å kryssjekke data. Når vi mottar data fra forskjellige leverandører og informasjonen er inkonsekvent, gjennomfører vi vår egen ytterligere undersøkelse og analyse av selskapet og potensielle problemer. Dersom det avdekkes hull i dataene, kan porteføljeforvalter ta initiativ til dialog for å samle inn mer informasjon.

Tilgjengeligheten av pålitelige, konsistente og komplette bærekraftsdata er en av de største utfordringene ved bærekraftsrapportering, men kravene til mer og bedre bærekraftsdata øker kontinuerlig gjennom blant annet nye reguleringer. Til tross for at det er begrensninger i metodikk og data, har Holberg tiltak på plass for å sikre at de miljømessige og sosiale egenskapene som fremmes av fondene ikke blir betydelig påvirket. I tillegg til kvantitative data gjør porteføljeforvalterne mange kvalitative analyser. Vi jobber for å forbedre datakvaliteten gjennom kryssreferanser til flere datakilder og sammenligning på tvers av selskaper. Rammeverket rundt Tellus blir også gjennomgått jevnlig og oppdatert.

j) Aktsomhetsvurdering

Holberg gjennomfører aktsomhetsvurderinger for alle selskapene i fondet for å sikre at bærekraftsrisikoer og muligheter blir ivaretatt i investeringsbeslutningene. Aktsomhetsvurderingene omfatter en helhetlig tilnærming til integrasjon av bærekraft og ansvarlighet i forvaltningen. Porteføljeforvalterne vurderer faktorer innen miljø, sosiale forhold og styringspraksis (ESG-faktorer) for å sikre at investeringene er i tråd med våre retningslinjer.

Holberg benytter interne kontroller for å sikre at vurderingsprosessen er pålitelig. Dette inkluderer at vi bruker de samme vurderingsmomentene ved hjelp av Tellus, noe som sikrer en konsistent ESG-gjennomgang på tvers av alle våre mandater. Videre utfører vi kvartalsvis screening av våre porteføljer mot Sustainalytics database for «Global Standard Screening» for å overvåke etterlevelse av UN Global Compact. Risiko- og Compliance-teamet overvåker porteføljene med hensyn til Etikkrådets eksklusjonsliste og følger opp potensielle brudd med våre retningslinjer.

I tillegg til våre interne prosesser og kontroller, har Holbergs internrevisor fokus på regulering innenfor bærekraftsområdet og er med på å sikre etterlevelse og forbedre prosessene våre.

k) Retningslinjer for engasjement

Holberg utfører aktivt eierskap for å påvirke selskapene til forbedring. Som en aktiv forvalter med konsentrerte porteføljer har vi en investeringsfilosofi som er tuftet på tett oppfølging av selskapene vi er investert i. Samtaler med ledelsen og stemmegivning på generalforsamlinger er to av virkemidlene vi kan benytte for å bidra til transparens for våre andelseiere.

Holberg er en aktiv forvalter som investerer langsiktig i et konsentrert antall porteføljeselskaper per fond. Et viktig utgangspunkt for våre investeringer, er at porteføljeselskapenes forretningsmodeller er bærekraftige på lang sikt. Vi skal også ha høy tillit til ledelsens evne å skape resultater, og ivareta aksjonærer og andre interesseholdere i et selskap.

Som aktiv eier og forvalter, søker vi å delta på alle generalforsamlinger til våre porteføljeselskap. Holberg skal, ved bruk av stemmeretten, stemme til det beste for det aktuelle verdipapirfonds andelseiere, der målet er å gi andelseierne høyest mulig langsiktig risikojustert avkastning. Holberg skal søke å påvirke underliggende selskaper i riktig strategisk, forretningsmessig og bærekraftig retning. Holberg stemmer via ISS sin stemmegivningsportal, elektronisk eller via fullmakt med instruks til styreleder eller annen representant. Holberg kan inngå allianser med andre stemmeberettigede der dette anses hensiktsmessig for å nå ønskede mål.

For å sikre en effektiv og ansvarlig bruk av stemmerett vil Holberg overvåke porteføljeselskapene jevnlig og bygge relasjoner gjennom møter og dialog med ledelsen. Forvalterne skal så langt som mulig ha som mål å forsikre seg om at selskapenes styre og ledelse fungerer effektivt, samt ha oversikt over porteføljeselskapenes forretningsstrategi, risikostyring, miljø- og samfunnsansvar, selskapsstyring, Compliance, resultat og kapitalallokering

Gitt vår investeringsfilosofi, hvor vi investerer i veldrevne selskaper, så er vi vanligvis enige med styrets innstilling i de fleste generalforsamlingssaker. Det kan imidlertid oppstå situasjoner der vi er uenige med styrets innstilling. I de tilfellene skal vi stemme i tråd med vår egen vurdering. Holberg kan inngå samarbeid med andre investorer i saker der kollektivt engasjement er hensiktsmessig for å nå ønskede mål. Ved vedvarende uenighet om et vesentlig tvistepunkt, vil vi gjøre en ny vurdering av vår investering i selskapet for å ivareta andelseiernes interesser.

Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett og oversikt over hva vi stemmer på generalforsamlinger er tilgjengelig på nettsiden.

l) Utpekt referanseverdi

Det er ikke utpekt en indeks som referanseverdi for å oppnå de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som fondet fremmer.

6. Holberg Kreditt

a) Sammendrag

Holberg er en aktiv forvalter med en målsetting om å skape høyest mulig risikojustert avkastning over tid i forhold til fondets investeringsunivers. Porteføljeforvalter søker å investere i selskaper med fokus på langsiktig verdiskapning tuftet på en bærekraftig forretningsmodell.

Bærekraft er en integrert del av fondets investeringsprosess der vi prøver å forstå om selskaper drives i tråd med allmenne miljømessige, etiske og sosiale normer. Bærekraft integreres gjennom:

1. Vår egen analysemodell, Tellus
2. Eksklusjon og overvåkning
3. Aktivt eierskap

Porteføljeforvalterne er tett på og benytter tilgjengelig informasjon for å forstå selskapenes forretningsmodell, herunder risikofaktorer og muligheter som påvirker selskapenes styring, drift og verdiskapning. Få selskaper i hver portefølje gjør at vi kan sette oss godt inn i selskapene, og følge dem over tid.

Fondet fremmer et bredt spekter av miljømessige og sosiale egenskaper gjennom integrering av bærekraft i investeringsprosessen, eksklusjon og aktivt eierskap. Vi bruker bærekraftsindikatorer fra vår egenutviklede bærekraftmodell, Tellus, til å vurdere oppnåelsen av de miljøegenskapene og sosiale egenskapene som fondet fremmer.

Dette dokumentet gir en beskrivelse av fondets bærekraftsrelaterte egenskaper. Mer informasjon finnes i fondets prospekt og på Holbergs nettside.

b) Ingen bærekraftige investeringsmål

Dette finansielle produktet fremmer miljøegenskaper eller sosiale egenskaper, men har ikke bærekraftig investering som mål.

Fondet er ikke forpliktet til å foreta en eller flere bærekraftige investeringer.

c) Det finansielle produktets miljøegenskaper eller sosiale egenskaper

Bærekraft er en integrert del av fondets investeringsprosess der vi prøver å forstå om selskaper drives i tråd med allmenne miljømessige, etiske og sosiale normer. Fondet fremmer et bredt spekter av miljømessige og sosiale egenskaper gjennom integrering av bærekraft i investeringsprosessen, eksklusjon og aktivt eierskap.

Vi søker å fremme bærekraft gjennom hvordan vi dokumenterer våre beslutninger. Konsentrerte porteføljer gjør det lettere å vurdere det enkelte selskapets og ledelsens holdning til langsiktig bærekraftig utvikling. Oppfatningen av hva som er bærekraftig og hvilke selskaper som oppfyller ulike kriterier knyttet til ESG er varierende, og tilgang til pålitelig data er ofte mangelfull.

Holberg ønsker å være en aktiv deltaker og kunnskapsbygger i debatten rundt hvordan bærekraft kan forbedre risikovurderinger og investeringsbeslutninger. Dette vil bli gjort både

gjennom egne aktiviteter (kundemøter, seminarer, etc.), samt deltakelse og bidrag i eksterne fora. Vi vil også søke å belyse temaet gjennom vår kundekommunikasjon og tilstedeværelse i media.

d) Investeringsstrategi

Holberg er en aktiv forvalter med en målsetting om å skape høyest mulig risikojustert avkastning over tid i forhold til fondets investeringsunivers. Porteføljeforvalter søker å investere i selskaper med fokus på langsiktig verdiskapning tuftet på en bærekraftig forretningsmodell.

Bærekraft integreres gjennom:

1. Vår egen analysemodell, Tellus
2. Eksklusjon og overvåkning
3. Aktivt eierskap

Holberg har utviklet Tellus-modellen, som er vårt eget analyseverktøy for bærekraft, der vi har etablert felles kriterier og krav til kvalitet i selskapene som kan inngå i våre porteføljer. Gjennom denne integrasjonen øker vi vår forståelse for og hensyntar en større del av risikobildet knyttet til våre investeringer. En hendelse relatert til bærekraft kan påvirke en enkelt investering direkte eller kan ha en bredere innvirkning på en bransje, et geografisk område eller et land, som kan påvirke fondets portefølje i sin helhet. Integrering av bærekraftsrisiko i konstruksjonen av porteføljen bidrar til vårt mål om god risikojustert avkastning.

Vi benytter også et sett med eksklusjonskriterier som er basert på Statens Pensjonsfond Utland sine retningslinjer. Vi har i tillegg valgt å ekskludere gambling og pornografi fra vårt investeringsunivers. Vi ønsker også at våre selskaper opererer i tråd med internasjonale normer, herunder UN Global Compact.

I tillegg utfører vi aktivt eierskap for å påvirke selskapene til forbedring. Som en aktiv forvalter med konsentrerte porteføljer har vi en investeringsfilosofi som er tuftet på tett oppfølging av selskapene vi er investert i. Samtaler med ledelsen og stemmegivning på obligasjonseiermøter er to av virkemidlene vi kan benytte for å bidra til transparens for våre andelseiere. Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett er tilgjengelig på nettsiden.

Porteføljeforvalter skal være tett på og benytte all tilgjengelig informasjon for å forstå porteføljeselskapets forretningsmodell, herunder hvilke risikofaktorer som påvirker selskapets styring, drift og verdiskapning. Ledelsestillit og tydelig aksjonærfokus er sentrale forutsetninger for god foretaksstyring, og er sentrale fokusområder i Holbergs investeringsprosess.

Porteføljeforvalter gjør vurderinger av porteføljeselskapenes styringspraksis ved hjelp av Holbergs egenutviklede analysemodell, Tellus. Følgende bærekraftsindikatorer brukes for vurdering av god styringspraksis i de selskapene som det er investert i:

- I hvilken grad er styrets sammensetning uavhengig av selskapets ledelse?
- Er styrets incentiver langsiktig innrettet og i tråd med aksjonærenes interesser?
- Velges styremedlemmene enkeltvis eller som sammensatt styre?
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. drift og strategi.
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. fokus på bærekraft.
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. mangfold.
- Har ledelsen bonusmodell som er knyttet til ESG?

- Er ledelsens incentiver langsiktig innrettet og i tråd med aksjonærenes interesser?
- Porteføljeforvalters vurdering av størrelsen på ledelsens kompensasjon.
- Porteføljeforvalters vurdering av størrelsen på ledelsens kompensasjon relativt til selskapets størrelse.
- Er det én aksjeklasse i selskapet?
- Porteføljeforvalters vurdering av maktbalansen mellom aksjeklasser, hovedeier og minoriteter.
- Støtter eksterne aksjonærer som regel styrets forslag til generalforsamlingsvedtak?
- Eksisterer det oppkjøpsvern?

Holbergs retningslinjer for bærekraft og ansvarlige investeringer og Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett er offentlig tilgjengelig på Holbergs nettsider.

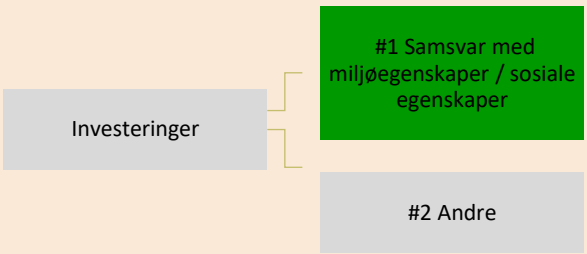
Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *sosiale egenskapene* som fondet fremmer:

- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets policy for avlønning av ulike nivåer, kjønn og mht. mangfold for øvrig.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets arbeid ift. likestilling og mangfold.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets stabilitet i arbeidsstokken.
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på HMS.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. minstelønn.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. rett til å organisere seg.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets ivaretagelse av ansatte mht. sosial sikkerhet (forsikring og pensjonsordninger).
- Porteføljeforvalters vurdering av overordnede retningslinjer og policyer for oppfølging av SRI i egne og leverandørens verdikjeder.
- Har selskapet vært i kontroverser ift. lokale eller nasjonale myndigheter?

e) Andel av investeringer

Fondet skal investere i bankinnskudd og rentebærende verdipapirer. Fondet skal hovedsakelig investere i Norden.

Alle fondets investeringer er omfattet av de bindende elementene i investeringsstrategien som benyttes for å velge ut investeringer med henblikk til å oppnå miljøegenskapene og de sosiale egenskapene som fondet fremmer.

#1 Samsvar med miljøegenskaper / sosiale egenskaper omfatter investeringene til det finansielle produktet som brukes til å oppnå de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som det finansielle produktet fremmer.

#2 Andre omfatter de gjenstående investeringene til det finansielle produktet som verken er i samsvar med miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene, og heller ikke anses som bærekraftige investeringer.

Fondet bruker ikke derivater for å oppnå miljøegenskaper eller sosiale egenskaper.

Fondet har ikke definert en minsteandel for bærekraftige investeringer med et miljømål i økonomiske aktiviteter som anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi.

Fondet har ikke definert en minsteandel for investeringer i omstillingsaktiviteter og muliggjørende aktiviteter.

Fondet har ikke definert en minsteandel for bærekraftige investeringer med et miljømål i økonomiske aktiviteter som ikke anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi.

Fondet har ikke definert en minsteandel for sosialt bærekraftige investeringer.

f) Overvåkning av miljøegenskaper eller sosiale egenskaper

Tellus er vår faktabaserte metode for å systematisere bærekraftsrisiko og analyse, og en effektiv måte å overvåke hver enkelt investering over tid. Modellen består av om lag 90 kvantitative datafelt og 40 kvalitative spørsmål og kontrollpunkter på selskapsnivå i hver av kategoriene E, S og G. Vurderingene gjøres av porteføljeforvalter basert på egen kunnskap om og analyse av selskapet. Basert på de kvalitative vurderingene beregnes en score på selskaps- og fondsnivå.

Kvantitative data fra eksterne kilder, forvalters vurderinger og score dokumenteres og lagres i en database i datavarehuset. Oppsummeringsrapporter på selskaps- og fondsnivå finnes også i PowerBI. Databasestrukturen muliggjør sporing av selskapenes utvikling over tid og gjør oss i stand til å etterprøve hvorvidt selskapene lykkes med å nå sine målsetninger. Målrettet arbeid med analyse på selskapsnivå skal gjøre oss i stand til å håndtere og forstå risiko knyttet til bærekraftsfaktorer. Selskapsanalyser gjøres ved investering og porteføljene gjennomgås minimum årlig.

Med hensyn til våre eksklusjonskriterier, kontrollerer vår risikoavdeling at ingen av fondene er investert i selskaper som er i brudd med disse. Våre fond screenes av Sustainalytics' online

database for «Global Standard Screening» hver tredje måned for å sikre etterlevelse i tråd med globale normer som UN Global Compact.

Med hensyn til aktivt eierskap og stemmegivning, søker vi å stemme på alle obligasjonseiermøter.

g) Metoder

Vi bruker bærekraftsindikatorer fra vår egenutviklede bærekraftmodell, Tellus, til å vurdere oppnåelsen av de miljøegenskapene og sosiale egenskapene som fondet fremmer. Vi rangerer hvert spørsmål fra 1-5 eller Ja/Nei på selskapsnivå. Disse rangeringene kan også aggregeres på fondsnivå.

Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *miljøegenskapene* som fondet fremmer:

- Har selskapet en klimapolicy?
- Har selskapet rapportering ift. egne miljøutslipp? (Scope 1)
- Har selskapet rapportering ift. indirekte miljøutslipp? (Scope 2)
- Har selskapet en strategi og konkrete planer for å redusere miljøavtrykket?
- Støtter selskapet Parisavtalen?
- Har selskapet knyttet sine klimamål opp mot FNs bærekraftsmål?
- Rapporterer selskapet til CDP?
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på miljø.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets utslipp.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets utslipp i forhold til andre i samme bransje.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets måling og gjennomføring av etablerte miljøtiltak.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets strategi for sirkulær økonomi.

Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *sosiale egenskapene* som fondet fremmer:

- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets policy for avlønning av ulike nivåer, kjønn og mht. mangfold for øvrig.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets arbeid ift. likestilling og mangfold.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets stabilitet i arbeidsstokken.
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på HMS.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. minstelønn.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. rett til å organisere seg.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets ivaretagelse av ansatte mht. sosial sikkerhet (forsikring og pensjonsordninger).
- Porteføljeforvalters vurdering av overordnede retningslinjer og policyer for oppfølging av SRI i egne og leverandørens verdikjeder.
- Har selskapet vært i kontroverser ift. lokale eller nasjonale myndigheter?

Selskapsanalyser i Tellus gjøres ved investering og porteføljene gjennomgås minimum årlig. Dette muliggjør sporing av selskapenes utvikling over tid og gjør oss i stand til å etterprøve hvorvidt selskapene lykkes med å nå sine målsetninger.

h) Datakilder og databehandling

Porteføljeforvalterne er tett på og benytter tilgjengelig informasjon for å forstå selskapenes forretningsmodell, herunder risikofaktorer og muligheter som påvirker selskapenes styring, drift og verdiskapning. Få selskaper i hver portefølje muliggjør at porteføljeforvalterne kan sette seg godt inn i selskapene, og følge dem over tid.

Kilder som blir brukt for å innhente tilgjengelig informasjon inkluderer blant annet presentasjoner og rapporter fra selskapene, møter med selskapsledelse og andre interessenter, Bloomberg, Sustainalytics og analysehus.

I Tellus innhenter vi kvantitative datafelt fra Bloomberg for kategoriene E, S og G. Porteføljeforvalterne gjør kvalitative vurderinger basert på all tilgjengelig informasjon, inkludert de kvantitative datafeltene fra Bloomberg. Porteføljeforvalterne sammenligner med vurderinger som er lagt inn tidligere år for å kvalitetssjekke og kan dette som grunnlag for å følge opp selskapene.

For å lage vår årlige erklæring om investeringsbeslutningers viktigste negative påvirkninger på bærekraftsfaktorer benytter vi data fra Sustainalytics. Vi har integrert disse dataene i Tellus for å kvalitetssikre mot selskapenes egne rapporterte tall, samt for å øke dekning dersom det ikke er tilgjengelig data i Sustainalytics.

For å screene våre fond med hensyn til UN Global Compact, benytter vi Sustainalytics' online database for «Global Standard Screening». Hver porteføljeforvalter gjør i tillegg egne vurderinger om porteføljeselskapene opererer i tråd med internasjonale normer.

Holberg bruker som utgangspunkt ikke estimerte data i egne bærekraftsrapporter, noe som sikrer at rapportene er basert på faktiske, innhentede data.

i) Begrensninger med hensyn til metoder og data

Det er visse begrensninger i de metodene som brukes for å måle oppnåelsen av de miljømessige eller sosiale egenskapene som fremmes av fondet. For eksempel kan modellene og de analytiske verktøyene som brukes, basere seg på antakelser og estimater som kanskje ikke fanger opp alle nyansene av de miljømessige eller sosiale påvirkningene. I tillegg kan det være utfordringer med å anvende disse metodene konsekvent på tvers av forskjellige fond, sektorer eller geografiske områder på grunn av varierende standarder og praksiser.

I Tellus har vi definert hva score 1-5 innebærer for de ulike ESG-faktorene, slik at det er mindre rom for skjønnsmessige vurderinger av porteføljeforvalterne. Dette gir også en større sammenlignbarhet over tid da definisjonene er de samme. Porteføljeforvalterne analyserer og vurderer alle selskapene i hver enkelt portefølje, sikrer god sporbarhet og vurderer data som rapporteres fra selskapene, egen kjennskap til selskapene og støtter vurderingene mot eksterne kilder.

Datakildene som brukes for å oppnå de miljømessige eller sosiale egenskapene kan ha begrensninger knyttet til tilgjengelighet, fullstendighet og nøyaktighet. Det er for eksempel særlig usikkerhet knyttet til selskapenes Scope 3-utslipp på grunn av varierende datakvalitet, estimater og fullstendighet. Data kan være selvrapportert av selskapene, noe som kan føre til inkonsistenser. Det kan være utfordringer med å sammenligne data i den grad de ikke bygger på samme metodikk. I tillegg kan det være mangler i datadekningen for visse måleparametere eller for selskaper som opererer i regioner med mindre strenge rapporteringskrav. Innføring av EUs bærekraftsdirektiv (CSRD) er forventet å løse deler av utfordringen ved at det blir felles metodikk for rapportering på bærekraftsinformasjon fra selskapene som er underlagt rapportering.

I Tellus blir data fra eksterne kilder vurdert opp mot det selskapene selv rapporterer for å kryssjekke data. Når vi mottar data fra forskjellige leverandører og informasjonen er inkonsekvent, gjennomfører vi vår egen ytterligere undersøkelse og analyse av selskapet og potensielle problemer. Dersom det avdekkes hull i dataene, kan porteføljeforvalter ta initiativ til dialog for å samle inn mer informasjon.

Tilgjengeligheten av pålitelige, konsistente og komplette bærekraftsdata er en av de største utfordringene ved bærekraftsrapportering, men kravene til mer og bedre bærekraftsdata øker kontinuerlig gjennom blant annet nye reguleringer. Til tross for at det er begrensninger i metodikk og data, har Holberg tiltak på plass for å sikre at de miljømessige og sosiale egenskapene som fremmes av fondene ikke blir betydelig påvirket. I tillegg til kvantitative data gjør porteføljeforvalterne mange kvalitative analyser. Vi jobber for å forbedre datakvaliteten gjennom kryssreferanser til flere datakilder og sammenligning på tvers av selskaper. Rammeverket rundt Tellus blir også gjennomgått jevnlig og oppdatert.

j) Aktsomhetsvurdering

Holberg gjennomfører aktsomhetsvurderinger for alle selskapene i fondet for å sikre at bærekraftsrisikoer og muligheter blir ivaretatt i investeringsbeslutningene. Aktsomhetsvurderingene omfatter en helhetlig tilnærming til integrasjon av bærekraft og ansvarlighet i forvaltningen. Porteføljeforvalterne vurderer faktorer innen miljø, sosiale forhold og styringspraksis (ESG-faktorer) for å sikre at investeringene er i tråd med våre retningslinjer.

Holberg benytter interne kontroller for å sikre at vurderingsprosessen er pålitelig. Dette inkluderer at vi bruker de samme vurderingsmomentene ved hjelp av Tellus, noe som sikrer en konsistent ESG-gjennomgang på tvers av alle våre mandater. Videre utfører vi kvartalsvis screening av våre porteføljer mot Sustainalytics database for «Global Standard Screening» for å overvåke etterlevelse av UN Global Compact. Risiko- og Compliance-teamet overvåker porteføljene med hensyn til Etikkrådets eksklusjonsliste og følger opp potensielle brudd med våre retningslinjer.

I tillegg til våre interne prosesser og kontroller, har Holbergs internrevisor fokus på regulering innenfor bærekraftsområdet og er med på å sikre etterlevelse og forbedre prosessene våre.

k) Retningslinjer for engasjement

Holberg utfører aktivt eierskap for å påvirke selskapene til forbedring. Som en aktiv forvalter med konsentrerte porteføljer har vi en investeringsfilosofi som er tuftet på tett oppfølging av

selskapene vi er investert i. Samtaler med ledelsen og stemmegivning på obligasjonseiermøter er to av virkemidlene vi kan benytte for å bidra til transparens for våre andelseiere.

Holberg er en aktiv forvalter som investerer langsiktig i et konsentrert antall porteføljeselskaper per fond. Et viktig utgangspunkt for våre investeringer, er at porteføljeselskapenes forretningsmodeller er bærekraftige på lang sikt. Vi skal også ha høy tillit til ledelsens evne å skape resultater, og ivareta aksjonærer og andre interesseholdere i et selskap.

Holberg skal søke å påvirke underliggende selskaper i riktig strategisk, forretningsmessig og bærekraftig retning. Holberg kan inngå allianser med andre stemmeberettigede der dette anses hensiktsmessig for å nå ønskede mål.

For å sikre en effektiv og ansvarlig bruk av stemmerett vil Holberg overvåke porteføljeselskapene jevnlig og bygge relasjoner gjennom møter og dialog med ledelsen. Forvalterne skal så langt som mulig ha som mål å forsikre seg om at selskapenes styre og ledelse fungerer effektivt, samt ha oversikt over porteføljeselskapenes forretningsstrategi, risikostyring, miljø- og samfunnsansvar, selskapsstyring, Compliance, resultat og kapitalallokering

Gitt vår investeringsfilosofi, hvor vi investerer i veldrevne selskaper, så er vi vanligvis enige med selskapets innstilling i de fleste obligasjonsmøtesaker. Det kan imidlertid oppstå situasjoner der vi er uenige med ledelsens innstilling. I de tilfellene skal vi stemme i tråd med vår egen vurdering. Holberg kan inngå samarbeid med andre investorer i saker der kollektivt engasjement er hensiktsmessig for å nå ønskede mål. Ved vedvarende uenighet om et vesentlig tvistepunkt, vil vi gjøre en ny vurdering av vår investering i selskapet for å ivareta andelseiernes interesser.

Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett er tilgjengelig på nettsiden.

l) Utpekt referanseverdi

Det er ikke utpekt en indeks som referanseverdi for å oppnå de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som fondet fremmer.

7. Holberg Kreditt Fokus

a) Sammendrag

Holberg er en aktiv forvalter med en målsetting om å skape høyest mulig risikojustert avkastning over tid i forhold til fondets investeringsunivers. Porteføljeforvalter søker å investere i selskaper med fokus på langsiktig verdiskapning tuftet på en bærekraftig forretningsmodell.

Bærekraft er en integrert del av fondets investeringsprosess der vi prøver å forstå om selskaper drives i tråd med allmenne miljømessige, etiske og sosiale normer. Bærekraft integreres gjennom:

1. Vår egen analysemodell, Tellus
2. Eksklusjon og overvåkning
3. Aktivt eierskap

Porteføljeforvalterne er tett på og benytter tilgjengelig informasjon for å forstå selskapenes forretningsmodell, herunder risikofaktorer og muligheter som påvirker selskapenes styring, drift og verdiskapning. Få selskaper i hver portefølje gjør at vi kan sette oss godt inn i selskapene, og følge dem over tid.

Fondet fremmer et bredt spekter av miljømessige og sosiale egenskaper gjennom integrering av bærekraft i investeringsprosessen, eksklusjon og aktivt eierskap. Vi bruker bærekraftsindikatorer fra vår egenutviklede bærekraftmodell, Tellus, til å vurdere oppnåelsen av de miljøegenskapene og sosiale egenskapene som fondet fremmer.

Dette dokumentet gir en beskrivelse av fondets bærekraftsrelaterte egenskaper. Mer informasjon finnes i fondets prospekt og på Holbergs nettside.

b) Ingen bærekraftige investeringsmål

Dette finansielle produktet fremmer miljøegenskaper eller sosiale egenskaper, men har ikke bærekraftig investering som mål.

Fondet er ikke forpliktet til å foreta en eller flere bærekraftige investeringer.

c) Det finansielle produktets miljøegenskaper eller sosiale egenskaper

Bærekraft er en integrert del av fondets investeringsprosess der vi prøver å forstå om selskaper drives i tråd med allmenne miljømessige, etiske og sosiale normer. Fondet fremmer et bredt spekter av miljømessige og sosiale egenskaper gjennom integrering av bærekraft i investeringsprosessen, eksklusjon og aktivt eierskap.

Vi søker å fremme bærekraft gjennom hvordan vi dokumenterer våre beslutninger. Konsentrerte porteføljer gjør det lettere å vurdere det enkelte selskapets og ledelsens holdning til langsiktig bærekraftig utvikling. Oppfatningen av hva som er bærekraftig og hvilke selskaper som oppfyller ulike kriterier knyttet til ESG er varierende, og tilgang til pålitelig data er ofte mangelfull.

Holberg ønsker å være en aktiv deltaker og kunnskapsbygger i debatten rundt hvordan bærekraft kan forbedre risikovurderinger og investeringsbeslutninger. Dette vil bli gjort både

gjennom egne aktiviteter (kundemøter, seminarer, etc.), samt deltakelse og bidrag i eksterne fora. Vi vil også søke å belyse temaet gjennom vår kundekommunikasjon og tilstedeværelse i media.

d) Investeringsstrategi

Holberg er en aktiv forvalter med en målsetting om å skape høyest mulig risikojustert avkastning over tid i forhold til fondets investeringsunivers. Porteføljeforvalter søker å investere i selskaper med fokus på langsiktig verdiskapning tuftet på en bærekraftig forretningsmodell.

Bærekraft integreres gjennom:

1. Vår egen analysemodell, Tellus
2. Eksklusjon og overvåkning
3. Aktivt eierskap

Holberg har utviklet Tellus-modellen, som er vårt eget analyseverktøy for bærekraft, der vi har etablert felles kriterier og krav til kvalitet i selskapene som kan inngå i våre porteføljer. Gjennom denne integrasjonen øker vi vår forståelse for og hensyntar en større del av risikobildet knyttet til våre investeringer. En hendelse relatert til bærekraft kan påvirke en enkelt investering direkte eller kan ha en bredere innvirkning på en bransje, et geografisk område eller et land, som kan påvirke fondets portefølje i sin helhet. Integrering av bærekraftsrisiko i konstruksjonen av porteføljen bidrar til vårt mål om god risikojustert avkastning.

Vi benytter også et sett med eksklusjonskriterier som er basert på Statens Pensjonsfond Utland sine retningslinjer. Vi har i tillegg valgt å ekskludere gambling og pornografi fra vårt investeringsunivers. Vi ønsker også at våre selskaper opererer i tråd med internasjonale normer, herunder UN Global Compact.

I tillegg utfører vi aktivt eierskap for å påvirke selskapene til forbedring. Som en aktiv forvalter med konsentrerte porteføljer har vi en investeringsfilosofi som er tuftet på tett oppfølging av selskapene vi er investert i. Samtaler med ledelsen og stemmegivning på obligasjonseiermøter er to av virkemidlene vi kan benytte for å bidra til transparens for våre andelseiere. Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett er tilgjengelig på nettsiden.

Porteføljeforvalter skal være tett på og benytte all tilgjengelig informasjon for å forstå porteføljeselskapets forretningsmodell, herunder hvilke risikofaktorer som påvirker selskapets styring, drift og verdiskapning. Ledelsestillit og tydelig aksjonærfokus er sentrale forutsetninger for god foretaksstyring, og er sentrale fokusområder i Holbergs investeringsprosess.

Porteføljeforvalter gjør vurderinger av porteføljeselskapenes styringspraksis ved hjelp av Holbergs egenutviklede analysemodell, Tellus. Følgende bærekraftsindikatorer brukes for vurdering av god styringspraksis i de selskapene som det er investert i:

- I hvilken grad er styrets sammensetning uavhengig av selskapets ledelse?
- Er styrets incentiver langsiktig innrettet og i tråd med aksjonærenes interesser?
- Velges styremedlemmene enkeltvis eller som sammensatt styre?
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. drift og strategi.
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. fokus på bærekraft.
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. mangfold.
- Har ledelsen bonusmodell som er knyttet til ESG?

- Er ledelsens incentiver langsiktig innrettet og i tråd med aksjonærenes interesser?
- Porteføljeforvalters vurdering av størrelsen på ledelsens kompensasjon.
- Porteføljeforvalters vurdering av størrelsen på ledelsens kompensasjon relativt til selskapets størrelse.
- Er det én aksjeklasse i selskapet?
- Porteføljeforvalters vurdering av maktbalansen mellom aksjeklasser, hovedeier og minoriteter.
- Støtter eksterne aksjonærer som regel styrets forslag til generalforsamlingsvedtak?
- Eksisterer det oppkjøpsvern?

Holbergs retningslinjer for bærekraft og ansvarlige investeringer og Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett er offentlig tilgjengelig på Holbergs nettsider.

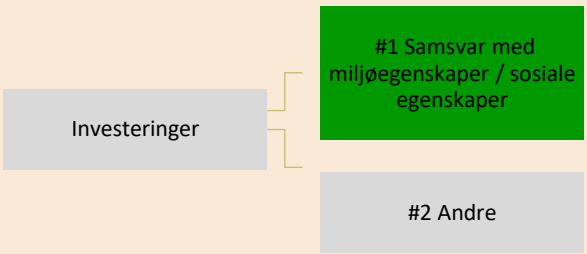
Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *sosiale egenskapene* som fondet fremmer:

- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets policy for avlønning av ulike nivåer, kjønn og mht. mangfold for øvrig.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets arbeid ift. likestilling og mangfold.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets stabilitet i arbeidsstokken.
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på HMS.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. minstelønn.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. rett til å organisere seg.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets ivaretagelse av ansatte mht. sosial sikkerhet (forsikring og pensjonsordninger).
- Porteføljeforvalters vurdering av overordnede retningslinjer og policyer for oppfølging av SRI i egne og leverandørens verdikjeder.
- Har selskapet vært i kontroverser ift. lokale eller nasjonale myndigheter?

e) Andel av investeringer

Fondet skal investere i bankinnskudd og rentebærende verdipapirer. Fondet skal hovedsakelig investere i Norden.

Alle fondets investeringer er omfattet av de bindende elementene i investeringsstrategien som benyttes for å velge ut investeringer med henblikk til å oppnå miljøegenskapene og de sosiale egenskapene som fondet fremmer.

#1 Samsvar med miljøegenskaper / sosiale egenskaper omfatter investeringene til det finansielle produktet som brukes til å oppnå de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som det finansielle produktet fremmer.

#2 Andre omfatter de gjenstående investeringene til det finansielle produktet som verken er i samsvar med miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene, og heller ikke anses som bærekraftige investeringer.

Fondet bruker ikke derivater for å oppnå miljøegenskaper eller sosiale egenskaper.

Fondet har ikke definert en minsteandel for bærekraftige investeringer med et miljømål i økonomiske aktiviteter som anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi.

Fondet har ikke definert en minsteandel for investeringer i omstillingsaktiviteter og muliggjørende aktiviteter.

Fondet har ikke definert en minsteandel for bærekraftige investeringer med et miljømål i økonomiske aktiviteter som ikke anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi.

Fondet har ikke definert en minsteandel for sosialt bærekraftige investeringer.

f) Overvåkning av miljøegenskaper eller sosiale egenskaper

Tellus er vår faktabaserte metode for å systematisere bærekraftsrisiko og analyse, og en effektiv måte å overvåke hver enkelt investering over tid. Modellen består av om lag 90 kvantitative datafelt og 40 kvalitative spørsmål og kontrollpunkter på selskapsnivå i hver av kategoriene E, S og G. Vurderingene gjøres av porteføljeforvalter basert på egen kunnskap om og analyse av selskapet. Basert på de kvalitative vurderingene beregnes en score på selskaps- og fondsnivå.

Kvantitative data fra eksterne kilder, forvalters vurderinger og score dokumenteres og lagres i en database i datavarehuset. Oppsummeringsrapporter på selskaps- og fondsnivå finnes også i PowerBI. Databasestrukturen muliggjør sporing av selskapenes utvikling over tid og gjør oss i stand til å etterprøve hvorvidt selskapene lykkes med å nå sine målsetninger. Målrettet arbeid med analyse på selskapsnivå skal gjøre oss i stand til å håndtere og forstå risiko knyttet til bærekraftsfaktorer. Selskapsanalyser gjøres ved investering og porteføljene gjennomgås minimum årlig.

Med hensyn til våre eksklusjonskriterier, kontrollerer vår risikoavdeling at ingen av fondene er investert i selskaper som er i brudd med disse. Våre fond screenes av Sustainalytics' online

database for «Global Standard Screening» hver tredje måned for å sikre etterlevelse i tråd med globale normer som UN Global Compact.

Med hensyn til aktivt eierskap og stemmegivning, søker vi å stemme på alle obligasjonseiermøter.

g) Metoder

Vi bruker bærekraftsindikatorer fra vår egenutviklede bærekraftmodell, Tellus, til å vurdere oppnåelsen av de miljøegenskapene og sosiale egenskapene som fondet fremmer. Vi rangerer hvert spørsmål fra 1-5 eller Ja/Nei på selskapsnivå. Disse rangeringene kan også aggregeres på fondsnivå.

Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *miljøegenskapene* som fondet fremmer:

- Har selskapet en klimapolicy?
- Har selskapet rapportering ift. egne miljøutslipp? (Scope 1)
- Har selskapet rapportering ift. indirekte miljøutslipp? (Scope 2)
- Har selskapet en strategi og konkrete planer for å redusere miljøavtrykket?
- Støtter selskapet Parisavtalen?
- Har selskapet knyttet sine klimamål opp mot FNs bærekraftsmål?
- Rapporterer selskapet til CDP?
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på miljø.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets utslipp.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets utslipp i forhold til andre i samme bransje.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets måling og gjennomføring av etablerte miljøtiltak.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets strategi for sirkulær økonomi.

Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *sosiale egenskapene* som fondet fremmer:

- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets policy for avlønning av ulike nivåer, kjønn og mht. mangfold for øvrig.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets arbeid ift. likestilling og mangfold.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets stabilitet i arbeidsstokken.
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på HMS.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. minstelønn.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. rett til å organisere seg.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets ivaretagelse av ansatte mht. sosial sikkerhet (forsikring og pensjonsordninger).
- Porteføljeforvalters vurdering av overordnede retningslinjer og policyer for oppfølging av SRI i egne og leverandørens verdikjeder.
- Har selskapet vært i kontroverser ift. lokale eller nasjonale myndigheter?

Selskapsanalyser i Tellus gjøres ved investering og porteføljene gjennomgås minimum årlig. Dette muliggjør sporing av selskapenes utvikling over tid og gjør oss i stand til å etterprøve hvorvidt selskapene lykkes med å nå sine målsetninger.

h) Datakilder og databehandling

Porteføljeforvalterne er tett på og benytter tilgjengelig informasjon for å forstå selskapenes forretningsmodell, herunder risikofaktorer og muligheter som påvirker selskapenes styring, drift og verdiskapning. Få selskaper i hver portefølje muliggjør at porteføljeforvalterne kan sette seg godt inn i selskapene, og følge dem over tid.

Kilder som blir brukt for å innhente tilgjengelig informasjon inkluderer blant annet presentasjoner og rapporter fra selskapene, møter med selskapsledelse og andre interessenter, Bloomberg, Sustainalytics og analysehus.

I Tellus innhenter vi kvantitative datafelt fra Bloomberg for kategoriene E, S og G. Porteføljeforvalterne gjør kvalitative vurderinger basert på all tilgjengelig informasjon, inkludert de kvantitative datafeltene fra Bloomberg. Porteføljeforvalterne sammenligner med vurderinger som er lagt inn tidligere år for å kvalitetssjekke og kan dette som grunnlag for å følge opp selskapene.

For å lage vår årlige erklæring om investeringsbeslutningers viktigste negative påvirkninger på bærekraftsfaktorer benytter vi data fra Sustainalytics. Vi har integrert disse dataene i Tellus for å kvalitetssikre mot selskapenes egne rapporterte tall, samt for å øke dekning dersom det ikke er tilgjengelig data i Sustainalytics.

For å screene våre fond med hensyn til UN Global Compact, benytter vi Sustainalytics' online database for «Global Standard Screening». Hver porteføljeforvalter gjør i tillegg egne vurderinger om porteføljeselskapene opererer i tråd med internasjonale normer.

Holberg bruker som utgangspunkt ikke estimerte data i egne bærekraftsrapporter, noe som sikrer at rapportene er basert på faktiske, innhentede data.

i) Begrensninger med hensyn til metoder og data

Det er visse begrensninger i de metodene som brukes for å måle oppnåelsen av de miljømessige eller sosiale egenskapene som fremmes av fondet. For eksempel kan modellene og de analytiske verktøyene som brukes, basere seg på antakelser og estimater som kanskje ikke fanger opp alle nyansene av de miljømessige eller sosiale påvirkningene. I tillegg kan det være utfordringer med å anvende disse metodene konsekvent på tvers av forskjellige fond, sektorer eller geografiske områder på grunn av varierende standarder og praksiser.

I Tellus har vi definert hva score 1-5 innebærer for de ulike ESG-faktorene, slik at det er mindre rom for skjønnsmessige vurderinger av porteføljeforvalterne. Dette gir også en større sammenlignbarhet over tid da definisjonene er de samme. Porteføljeforvalterne analyserer og vurderer alle selskapene i hver enkelt portefølje, sikrer god sporbarhet og vurderer data som rapporteres fra selskapene, egen kjennskap til selskapene og støtter vurderingene mot eksterne kilder.

Datakildene som brukes for å oppnå de miljømessige eller sosiale egenskapene kan ha begrensninger knyttet til tilgjengelighet, fullstendighet og nøyaktighet. Det er for eksempel særlig usikkerhet knyttet til selskapenes Scope 3-utslipp på grunn av varierende datakvalitet, estimater og fullstendighet. Data kan være selvrapportert av selskapene, noe som kan føre til inkonsistenser. Det kan være utfordringer med å sammenligne data i den grad de ikke bygger på samme metodikk. I tillegg kan det være mangler i datadekningen for visse måleparametere eller for selskaper som opererer i regioner med mindre strenge rapporteringskrav. Innføring av EUs bærekraftsdirektiv (CSRD) er forventet å løse deler av utfordringen ved at det blir felles metodikk for rapportering på bærekraftsinformasjon fra selskapene som er underlagt rapportering.

I Tellus blir data fra eksterne kilder vurdert opp mot det selskapene selv rapporterer for å kryssjekke data. Når vi mottar data fra forskjellige leverandører og informasjonen er inkonsekvent, gjennomfører vi vår egen ytterligere undersøkelse og analyse av selskapet og potensielle problemer. Dersom det avdekkes hull i dataene, kan porteføljeforvalter ta initiativ til dialog for å samle inn mer informasjon.

Tilgjengeligheten av pålitelige, konsistente og komplette bærekraftsdata er en av de største utfordringene ved bærekraftsrapportering, men kravene til mer og bedre bærekraftsdata øker kontinuerlig gjennom blant annet nye reguleringer. Til tross for at det er begrensninger i metodikk og data, har Holberg tiltak på plass for å sikre at de miljømessige og sosiale egenskapene som fremmes av fondene ikke blir betydelig påvirket. I tillegg til kvantitative data gjør porteføljeforvalterne mange kvalitative analyser. Vi jobber for å forbedre datakvaliteten gjennom kryssreferanser til flere datakilder og sammenligning på tvers av selskaper. Rammeverket rundt Tellus blir også gjennomgått jevnlig og oppdatert.

j) Aktsomhetsvurdering

Holberg gjennomfører aktsomhetsvurderinger for alle selskapene i fondet for å sikre at bærekraftsrisikoer og muligheter blir ivaretatt i investeringsbeslutningene. Aktsomhetsvurderingene omfatter en helhetlig tilnærming til integrasjon av bærekraft og ansvarlighet i forvaltningen. Porteføljeforvalterne vurderer faktorer innen miljø, sosiale forhold og styringspraksis (ESG-faktorer) for å sikre at investeringene er i tråd med våre retningslinjer.

Holberg benytter interne kontroller for å sikre at vurderingsprosessen er pålitelig. Dette inkluderer at vi bruker de samme vurderingsmomentene ved hjelp av Tellus, noe som sikrer en konsistent ESG-gjennomgang på tvers av alle våre mandater. Videre utfører vi kvartalsvis screening av våre porteføljer mot Sustainalytics database for «Global Standard Screening» for å overvåke etterlevelse av UN Global Compact. Risiko- og Compliance-teamet overvåker porteføljene med hensyn til Etikkrådets eksklusjonsliste og følger opp potensielle brudd med våre retningslinjer.

I tillegg til våre interne prosesser og kontroller, har Holbergs internrevisor fokus på regulering innenfor bærekraftsområdet og er med på å sikre etterlevelse og forbedre prosessene våre.

k) Retningslinjer for engasjement

Holberg utfører aktivt eierskap for å påvirke selskapene til forbedring. Som en aktiv forvalter med konsentrerte porteføljer har vi en investeringsfilosofi som er tuftet på tett oppfølging av

selskapene vi er investert i. Samtaler med ledelsen og stemmegivning på obligasjonseiermøter er to av virkemidlene vi kan benytte for å bidra til transparens for våre andelseiere.

Holberg er en aktiv forvalter som investerer langsiktig i et konsentrert antall porteføljeselskaper per fond. Et viktig utgangspunkt for våre investeringer, er at porteføljeselskapenes forretningsmodeller er bærekraftige på lang sikt. Vi skal også ha høy tillit til ledelsens evne å skape resultater, og ivareta aksjonærer og andre interesseholdere i et selskap.

Holberg skal søke å påvirke underliggende selskaper i riktig strategisk, forretningsmessig og bærekraftig retning. Holberg kan inngå allianser med andre stemmeberettigede der dette anses hensiktsmessig for å nå ønskede mål.

For å sikre en effektiv og ansvarlig bruk av stemmerett vil Holberg overvåke porteføljeselskapene jevnlig og bygge relasjoner gjennom møter og dialog med ledelsen. Forvalterne skal så langt som mulig ha som mål å forsikre seg om at selskapenes styre og ledelse fungerer effektivt, samt ha oversikt over porteføljeselskapenes forretningsstrategi, risikostyring, miljø- og samfunnsansvar, selskapsstyring, Compliance, resultat og kapitalallokering

Gitt vår investeringsfilosofi, hvor vi investerer i veldrevne selskaper, så er vi vanligvis enige med selskapets innstilling i de fleste obligasjonsmøtesaker. Det kan imidlertid oppstå situasjoner der vi er uenige med ledelsens innstilling. I de tilfellene skal vi stemme i tråd med vår egen vurdering. Holberg kan inngå samarbeid med andre investorer i saker der kollektivt engasjement er hensiktsmessig for å nå ønskede mål. Ved vedvarende uenighet om et vesentlig tvistepunkt, vil vi gjøre en ny vurdering av vår investering i selskapet for å ivareta andelseiernes interesser.

Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett er tilgjengelig på nettsiden.

l) Utpekt referanseverdi

Det er ikke utpekt en indeks som referanseverdi for å oppnå de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som fondet fremmer.

8. Holberg Likviditet

a) Sammendrag

Holberg er en aktiv forvalter med en målsetting om å skape høyest mulig risikojustert avkastning over tid i forhold til fondets investeringsunivers. Porteføljeforvalter søker å investere i selskaper med fokus på langsiktig verdiskapning tuftet på en bærekraftig forretningsmodell.

Bærekraft er en integrert del av fondets investeringsprosess der vi prøver å forstå om selskaper drives i tråd med allmenne miljømessige, etiske og sosiale normer. Bærekraft integreres gjennom:

1. Vår egen analysemodell, Tellus
2. Eksklusjon og overvåkning
3. Aktivt eierskap

Porteføljeforvalterne er tett på og benytter tilgjengelig informasjon for å forstå selskapenes forretningsmodell, herunder risikofaktorer og muligheter som påvirker selskapenes styring, drift og verdiskapning. Få selskaper i hver portefølje gjør at vi kan sette oss godt inn i selskapene, og følge dem over tid.

Fondet fremmer et bredt spekter av miljømessige og sosiale egenskaper gjennom integrering av bærekraft i investeringsprosessen, eksklusjon og aktivt eierskap. Vi bruker bærekraftsindikatorer fra vår egenutviklede bærekraftmodell, Tellus, til å vurdere oppnåelsen av de miljøegenskapene og sosiale egenskapene som fondet fremmer.

Dette dokumentet gir en beskrivelse av fondets bærekraftsrelaterte egenskaper. Mer informasjon finnes i fondets prospekt og på Holbergs nettside.

b) Ingen bærekraftige investeringsmål

Dette finansielle produktet fremmer miljøegenskaper eller sosiale egenskaper, men har ikke bærekraftig investering som mål.

Fondet er ikke forpliktet til å foreta en eller flere bærekraftige investeringer.

c) Det finansielle produktets miljøegenskaper eller sosiale egenskaper

Bærekraft er en integrert del av fondets investeringsprosess der vi prøver å forstå om selskaper drives i tråd med allmenne miljømessige, etiske og sosiale normer. Fondet fremmer et bredt spekter av miljømessige og sosiale egenskaper gjennom integrering av bærekraft i investeringsprosessen, eksklusjon og aktivt eierskap.

Vi søker å fremme bærekraft gjennom hvordan vi dokumenterer våre beslutninger. Konsentrerte porteføljer gjør det lettere å vurdere det enkelte selskapets og ledelsens holdning til langsiktig bærekraftig utvikling. Oppfatningen av hva som er bærekraftig og hvilke selskaper som oppfyller ulike kriterier knyttet til ESG er varierende, og tilgang til pålitelig data er ofte mangelfull.

Holberg ønsker å være en aktiv deltaker og kunnskapsbygger i debatten rundt hvordan bærekraft kan forbedre risikovurderinger og investeringsbeslutninger. Dette vil bli gjort både

gjennom egne aktiviteter (kundemøter, seminarer, etc.), samt deltakelse og bidrag i eksterne fora. Vi vil også søke å belyse temaet gjennom vår kundekommunikasjon og tilstedeværelse i media.

d) Investeringsstrategi

Holberg er en aktiv forvalter med en målsetting om å skape høyest mulig risikojustert avkastning over tid i forhold til fondets investeringsunivers. Porteføljeforvalter søker å investere i selskaper med fokus på langsiktig verdiskapning tuftet på en bærekraftig forretningsmodell.

Bærekraft integreres gjennom:

1. Vår egen analysemodell, Tellus
2. Eksklusjon og overvåkning
3. Aktivt eierskap

Holberg har utviklet Tellus-modellen, som er vårt eget analyseverktøy for bærekraft, der vi har etablert felles kriterier og krav til kvalitet i selskapene som kan inngå i våre porteføljer. Gjennom denne integrasjonen øker vi vår forståelse for og hensyntar en større del av risikobildet knyttet til våre investeringer. En hendelse relatert til bærekraft kan påvirke en enkelt investering direkte eller kan ha en bredere innvirkning på en bransje, et geografisk område eller et land, som kan påvirke fondets portefølje i sin helhet. Integrering av bærekraftsrisiko i konstruksjonen av porteføljen bidrar til vårt mål om god risikojustert avkastning.

Vi benytter også et sett med eksklusjonskriterier som er basert på Statens Pensjonsfond Utland sine retningslinjer. Vi har i tillegg valgt å ekskludere gambling og pornografi fra vårt investeringsunivers. Vi ønsker også at våre selskaper opererer i tråd med internasjonale normer, herunder UN Global Compact.

I tillegg utfører vi aktivt eierskap for å påvirke selskapene til forbedring. Som en aktiv forvalter med konsentrerte porteføljer har vi en investeringsfilosofi som er tuftet på tett oppfølging av selskapene vi er investert i. Samtaler med ledelsen og stemmegivning på obligasjonseiermøter er to av virkemidlene vi kan benytte for å bidra til transparens for våre andelseiere. Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett er tilgjengelig på nettsiden.

Porteføljeforvalter skal være tett på og benytte all tilgjengelig informasjon for å forstå porteføljeselskapets forretningsmodell, herunder hvilke risikofaktorer som påvirker selskapets styring, drift og verdiskapning. Ledelsestillit og tydelig aksjonærfokus er sentrale forutsetninger for god foretaksstyring, og er sentrale fokusområder i Holbergs investeringsprosess.

Porteføljeforvalter gjør vurderinger av porteføljeselskapenes styringspraksis ved hjelp av Holbergs egenutviklede analysemodell, Tellus. Følgende bærekraftsindikatorer brukes for vurdering av god styringspraksis i de selskapene som det er investert i:

- I hvilken grad er styrets sammensetning uavhengig av selskapets ledelse?
- Er styrets incentiver langsiktig innrettet og i tråd med aksjonærenes interesser?
- Velges styremedlemmene enkeltvis eller som sammensatt styre?
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. drift og strategi.
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. fokus på bærekraft.
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. mangfold.
- Har ledelsen bonusmodell som er knyttet til ESG?

- Er ledelsens incentiver langsiktig innrettet og i tråd med aksjonærenes interesser?
- Porteføljeforvalters vurdering av størrelsen på ledelsens kompensasjon.
- Porteføljeforvalters vurdering av størrelsen på ledelsens kompensasjon relativt til selskapets størrelse.
- Er det én aksjeklasse i selskapet?
- Porteføljeforvalters vurdering av maktbalansen mellom aksjeklasser, hovedeier og minoriteter.
- Støtter eksterne aksjonærer som regel styrets forslag til generalforsamlingsvedtak?
- Eksisterer det oppkjøpsvern?

Holbergs retningslinjer for bærekraft og ansvarlige investeringer og Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett er offentlig tilgjengelig på Holbergs nettsider.

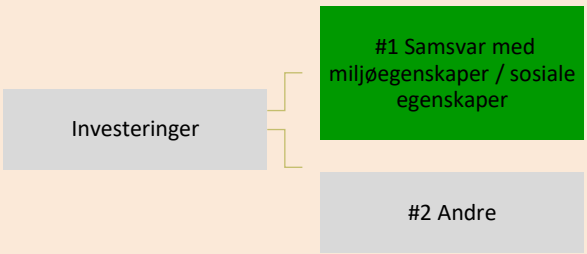
Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *sosiale egenskapene* som fondet fremmer:

- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets policy for avlønning av ulike nivåer, kjønn og mht. mangfold for øvrig.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets arbeid ift. likestilling og mangfold.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets stabilitet i arbeidsstokken.
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på HMS.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. minstelønn.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. rett til å organisere seg.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets ivaretagelse av ansatte mht. sosial sikkerhet (forsikring og pensjonsordninger).
- Porteføljeforvalters vurdering av overordnede retningslinjer og policyer for oppfølging av SRI i egne og leverandørens verdikjeder.
- Har selskapet vært i kontroverser ift. lokale eller nasjonale myndigheter?

e) Andel av investeringer

Fondet skal investere i bankinnskudd og rentebærende verdipapirer. Fondet skal kun investere i verdipapirer denominert i norske kroner (NOK).

Alle fondets investeringer er omfattet av de bindende elementene i investeringsstrategien som benyttes for å velge ut investeringer med henblikk til å oppnå miljøegenskapene og de sosiale egenskapene som fondet fremmer.

#1 Samsvar med miljøegenskaper / sosiale egenskaper omfatter investeringene til det finansielle produktet som brukes til å oppnå de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som det finansielle produktet fremmer.

#2 Andre omfatter de gjenstående investeringene til det finansielle produktet som verken er i samsvar med miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene, og heller ikke anses som bærekraftige investeringer.

Fondet bruker ikke derivater for å oppnå miljøegenskaper eller sosiale egenskaper.

Fondet har ikke definert en minsteandel for bærekraftige investeringer med et miljømål i økonomiske aktiviteter som anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi.

Fondet har ikke definert en minsteandel for investeringer i omstillingsaktiviteter og muliggjørende aktiviteter.

Fondet har ikke definert en minsteandel for bærekraftige investeringer med et miljømål i økonomiske aktiviteter som ikke anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi.

Fondet har ikke definert en minsteandel for sosialt bærekraftige investeringer.

f) Overvåkning av miljøegenskaper eller sosiale egenskaper

Tellus er vår faktabaserte metode for å systematisere bærekraftsrisiko og analyse, og en effektiv måte å overvåke hver enkelt investering over tid. Modellen består av om lag 90 kvantitative datafelt og 40 kvalitative spørsmål og kontrollpunkter på selskapsnivå i hver av kategoriene E, S og G. Vurderingene gjøres av porteføljeforvalter basert på egen kunnskap om og analyse av selskapet. Basert på de kvalitative vurderingene beregnes en score på selskaps- og fondsnivå.

Kvantitative data fra eksterne kilder, forvalters vurderinger og score dokumenteres og lagres i en database i datavarehuset. Oppsummeringsrapporter på selskaps- og fondsnivå finnes også i PowerBI. Databasestrukturen muliggjør sporing av selskapenes utvikling over tid og gjør oss i stand til å etterprøve hvorvidt selskapene lykkes med å nå sine målsetninger. Målrettet arbeid med analyse på selskapsnivå skal gjøre oss i stand til å håndtere og forstå risiko knyttet til bærekraftsfaktorer. Selskapsanalyser gjøres ved investering og porteføljene gjennomgås minimum årlig.

Med hensyn til våre eksklusjonskriterier, kontrollerer vår risikoavdeling at ingen av fondene er investert i selskaper som er i brudd med disse. Våre fond screenes av Sustainalytics' online

database for «Global Standard Screening» hver tredje måned for å sikre etterlevelse i tråd med globale normer som UN Global Compact.

Med hensyn til aktivt eierskap og stemmegivning, søker vi å stemme på alle obligasjonseiermøter.

g) Metoder

Vi bruker bærekraftsindikatorer fra vår egenutviklede bærekraftmodell, Tellus, til å vurdere oppnåelsen av de miljøegenskapene og sosiale egenskapene som fondet fremmer. Vi rangerer hvert spørsmål fra 1-5 eller Ja/Nei på selskapsnivå. Disse rangeringene kan også aggregeres på fondsnivå.

Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *miljøegenskapene* som fondet fremmer:

- Har selskapet en klimapolicy?
- Har selskapet rapportering ift. egne miljøutslipp? (Scope 1)
- Har selskapet rapportering ift. indirekte miljøutslipp? (Scope 2)
- Har selskapet en strategi og konkrete planer for å redusere miljøavtrykket?
- Støtter selskapet Parisavtalen?
- Har selskapet knyttet sine klimamål opp mot FNs bærekraftsmål?
- Rapporterer selskapet til CDP?
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på miljø.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets utslipp.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets utslipp i forhold til andre i samme bransje.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets måling og gjennomføring av etablerte miljøtiltak.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets strategi for sirkulær økonomi.

Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *sosiale egenskapene* som fondet fremmer:

- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets policy for avlønning av ulike nivåer, kjønn og mht. mangfold for øvrig.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets arbeid ift. likestilling og mangfold.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets stabilitet i arbeidsstokken.
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på HMS.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. minstelønn.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. rett til å organisere seg.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets ivaretagelse av ansatte mht. sosial sikkerhet (forsikring og pensjonsordninger).
- Porteføljeforvalters vurdering av overordnede retningslinjer og policyer for oppfølging av SRI i egne og leverandørens verdikjeder.
- Har selskapet vært i kontroverser ift. lokale eller nasjonale myndigheter?

Fondets investeringer innenfor kategoriene bank/ finans og kommuner/fylkeskommuner består av utstedere med relativt like økonomiske aktiviteter. Bærekraftsrisikoen og den miljømessige og sosiale påvirkningen knyttet til disse aktivitetene anses å ikke være signifikant forskjellig mellom utstederne innenfor hver av de nevnte kategoriene. Videre er foretaksstyringen, herunder forretningsmodell, forvaltningsstruktur og gjeldende lovverk, relativt lik for de ulike utstederne innenfor hver kategori. Vi foretar derfor en samlet vurdering av bærekraftsindikatorene i vår analysemodell, Tellus, for kategoriene bank/finans og kommuner/fylkeskommuner.

Selskapsanalyser i Tellus gjøres ved investering og porteføljene gjennomgås minimum årlig. Dette muliggjør sporing av selskapenes utvikling over tid og gjør oss i stand til å etterprøve hvorvidt selskapene lykkes med å nå sine målsetninger.

h) Datakilder og databehandling

Porteføljeforvalterne er tett på og benytter tilgjengelig informasjon for å forstå selskapenes forretningsmodell, herunder risikofaktorer og muligheter som påvirker selskapenes styring, drift og verdiskapning. Få selskaper i hver portefølje muliggjør at porteføljeforvalterne kan sette seg godt inn i selskapene, og følge dem over tid.

Kilder som blir brukt for å innhente tilgjengelig informasjon inkluderer blant annet presentasjoner og rapporter fra selskapene, møter med selskapsledelse og andre interessenter, Bloomberg, Sustainalytics og analysehus.

I Tellus innhenter vi kvantitative datafelt fra Bloomberg for kategoriene E, S og G. Porteføljeforvalterne gjør kvalitative vurderinger basert på all tilgjengelig informasjon, inkludert de kvantitative datafeltene fra Bloomberg. Porteføljeforvalterne sammenligner med vurderinger som er lagt inn tidligere år for å kvalitetssjekke og kan dette som grunnlag for å følge opp selskapene.

For å lage vår årlige erklæring om investeringsbeslutningers viktigste negative påvirkninger på bærekraftsfaktorer benytter vi data fra Sustainalytics. Vi har integrert disse dataene i Tellus for å kvalitetssikre mot selskapenes egne rapporterte tall, samt for å øke dekning dersom det ikke er tilgjengelig data i Sustainalytics.

For å screene våre fond med hensyn til UN Global Compact, benytter vi Sustainalytics' online database for «Global Standard Screening». Hver porteføljeforvalter gjør i tillegg egne vurderinger om porteføljeselskapene opererer i tråd med internasjonale normer.

Holberg bruker som utgangspunkt ikke estimerte data i egne bærekraftsrapporter, noe som sikrer at rapportene er basert på faktiske, innhentede data.

i) Begrensninger med hensyn til metoder og data

Det er visse begrensninger i de metodene som brukes for å måle oppnåelsen av de miljømessige eller sosiale egenskapene som fremmes av fondet. For eksempel kan modellene og de analytiske verktøyene som brukes, basere seg på antakelser og estimater som kanskje ikke fanger opp alle nyansene av de miljømessige eller sosiale påvirkningene. I tillegg kan det

være utfordringer med å anvende disse metodene konsekvent på tvers av forskjellige fond, sektorer eller geografiske områder på grunn av varierende standarder og praksiser.

I Tellus har vi definert hva score 1-5 innebærer for de ulike ESG-faktorene, slik at det er mindre rom for skjønnsmessige vurderinger av porteføljeforvalterne. Dette gir også en større sammenlignbarhet over tid da definisjonene er de samme. Porteføljeforvalterne analyserer og vurderer alle selskapene i hver enkelt portefølje, sikrer god sporbarhet og vurderer data som rapporteres fra selskapene, egen kjennskap til selskapene og støtter vurderingene mot eksterne kilder.

Datakildene som brukes for å oppnå de miljømessige eller sosiale egenskapene kan ha begrensninger knyttet til tilgjengelighet, fullstendighet og nøyaktighet. Det er for eksempel særlig usikkerhet knyttet til selskapenes Scope 3-utslipp på grunn av varierende datakvalitet, estimater og fullstendighet. Data kan være selvrapportert av selskapene, noe som kan føre til inkonsistenser. Det kan være utfordringer med å sammenligne data i den grad de ikke bygger på samme metodikk. I tillegg kan det være mangler i datadekningen for visse måleparametere eller for selskaper som opererer i regioner med mindre strenge rapporteringskrav. Innføring av EUs bærekraftsdirektiv (CSRD) er forventet å løse deler av utfordringen ved at det blir felles metodikk for rapportering på bærekraftsinformasjon fra selskapene som er underlagt rapportering.

I Tellus blir data fra eksterne kilder vurdert opp mot det selskapene selv rapporterer for å kryssjekke data. Når vi mottar data fra forskjellige leverandører og informasjonen er inkonsekvent, gjennomfører vi vår egen ytterligere undersøkelse og analyse av selskapet og potensielle problemer. Dersom det avdekkes hull i dataene, kan porteføljeforvalter ta initiativ til dialog for å samle inn mer informasjon.

Tilgjengeligheten av pålitelige, konsistente og komplette bærekraftsdata er en av de største utfordringene ved bærekraftsrapportering, men kravene til mer og bedre bærekraftsdata øker kontinuerlig gjennom blant annet nye reguleringer. Til tross for at det er begrensninger i metodikk og data, har Holberg tiltak på plass for å sikre at de miljømessige og sosiale egenskapene som fremmes av fondene ikke blir betydelig påvirket. I tillegg til kvantitative data gjør porteføljeforvalterne mange kvalitative analyser. Vi jobber for å forbedre datakvaliteten gjennom kryssreferanser til flere datakilder og sammenligning på tvers av selskaper. Rammeverket rundt Tellus blir også gjennomgått jevnlig og oppdatert.

j) Aktsomhetsvurdering

Holberg gjennomfører aktsomhetsvurderinger for alle selskapene i fondet for å sikre at bærekraftsrisikoer og muligheter blir ivaretatt i investeringsbeslutningene. Aktsomhetsvurderingene omfatter en helhetlig tilnærming til integrasjon av bærekraft og ansvarlighet i forvaltningen. Porteføljeforvalterne vurderer faktorer innen miljø, sosiale forhold og styringspraksis (ESG-faktorer) for å sikre at investeringene er i tråd med våre retningslinjer.

Holberg benytter interne kontroller for å sikre at vurderingsprosessen er pålitelig. Dette inkluderer at vi bruker de samme vurderingsmomentene ved hjelp av Tellus, noe som sikrer en konsistent ESG-gjennomgang på tvers av alle våre mandater. Videre utfører vi kvartalsvis screening av våre porteføljer mot Sustainalytics database for «Global Standard Screening» for

å overvåke etterlevelse av UN Global Compact. Risiko- og Compliance-teamet overvåker porteføljene med hensyn til Etikkrådets eksklusjonsliste og følger opp potensielle brudd med våre retningslinjer.

I tillegg til våre interne prosesser og kontroller, har Holbergs internrevisor fokus på regulering innenfor bærekraftsområdet og er med på å sikre etterlevelse og forbedre prosessene våre.

k) Retningslinjer for engasjement

Holberg utfører aktivt eierskap for å påvirke selskapene til forbedring. Som en aktiv forvalter med konsentrerte porteføljer har vi en investeringsfilosofi som er tuftet på tett oppfølging av selskapene vi er investert i. Samtaler med ledelsen og stemmegivning på obligasjonseiermøter er to av virkemidlene vi kan benytte for å bidra til transparens for våre andelseiere.

Holberg er en aktiv forvalter som investerer langsiktig i et konsentrert antall porteføljeselskaper per fond. Et viktig utgangspunkt for våre investeringer, er at porteføljeselskapenes forretningsmodeller er bærekraftige på lang sikt. Vi skal også ha høy tillit til ledelsens evne å skape resultater, og ivareta aksjonærer og andre interesseholdere i et selskap.

Holberg skal søke å påvirke underliggende selskaper i riktig strategisk, forretningsmessig og bærekraftig retning. Holberg kan inngå allianser med andre stemmeberettigede der dette anses hensiktsmessig for å nå ønskede mål.

For å sikre en effektiv og ansvarlig bruk av stemmerett vil Holberg overvåke porteføljeselskapene jevnlig og bygge relasjoner gjennom møter og dialog med ledelsen. Forvalterne skal så langt som mulig ha som mål å forsikre seg om at selskapenes styre og ledelse fungerer effektivt, samt ha oversikt over porteføljeselskapenes forretningsstrategi, risikostyring, miljø- og samfunnsansvar, selskapsstyring, Compliance, resultat og kapitalallokering

Gitt vår investeringsfilosofi, hvor vi investerer i veldrevne selskaper, så er vi vanligvis enige med selskapets innstilling i de fleste obligasjonsmøtesaker. Det kan imidlertid oppstå situasjoner der vi er uenige med ledelsens innstilling. I de tilfellene skal vi stemme i tråd med vår egen vurdering. Holberg kan inngå samarbeid med andre investorer i saker der kollektivt engasjement er hensiktsmessig for å nå ønskede mål. Ved vedvarende uenighet om et vesentlig tvistepunkt, vil vi gjøre en ny vurdering av vår investering i selskapet for å ivareta andelseiernes interesser.

Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett er tilgjengelig på nettsiden.

l) Utpekt referanseverdi

Det er ikke utpekt en indeks som referanseverdi for å oppnå de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som fondet fremmer.

9. Holberg Obligasjon Norden

a) Sammendrag

Holberg er en aktiv forvalter med en målsetting om å skape høyest mulig risikojustert avkastning over tid i forhold til fondets investeringsunivers. Porteføljeforvalter søker å investere i selskaper med fokus på langsiktig verdiskapning tuftet på en bærekraftig forretningsmodell.

Bærekraft er en integrert del av fondets investeringsprosess der vi prøver å forstå om selskaper drives i tråd med allmenne miljømessige, etiske og sosiale normer. Bærekraft integreres gjennom:

1. Vår egen analysemodell, Tellus
2. Eksklusjon og overvåkning
3. Aktivt eierskap

Porteføljeforvalterne er tett på og benytter tilgjengelig informasjon for å forstå selskapenes forretningsmodell, herunder risikofaktorer og muligheter som påvirker selskapenes styring, drift og verdiskapning. Få selskaper i hver portefølje gjør at vi kan sette oss godt inn i selskapene, og følge dem over tid.

Fondet fremmer et bredt spekter av miljømessige og sosiale egenskaper gjennom integrering av bærekraft i investeringsprosessen, eksklusjon og aktivt eierskap. Vi bruker bærekraftsindikatorer fra vår egenutviklede bærekraftmodell, Tellus, til å vurdere oppnåelsen av de miljøegenskapene og sosiale egenskapene som fondet fremmer.

Dette dokumentet gir en beskrivelse av fondets bærekraftsrelaterte egenskaper. Mer informasjon finnes i fondets prospekt og på Holbergs nettside.

b) Ingen bærekraftige investeringsmål

Dette finansielle produktet fremmer miljøegenskaper eller sosiale egenskaper, men har ikke bærekraftig investering som mål.

Fondet er ikke forpliktet til å foreta en eller flere bærekraftige investeringer.

c) Det finansielle produktets miljøegenskaper eller sosiale egenskaper

Bærekraft er en integrert del av fondets investeringsprosess der vi prøver å forstå om selskaper drives i tråd med allmenne miljømessige, etiske og sosiale normer. Fondet fremmer et bredt spekter av miljømessige og sosiale egenskaper gjennom integrering av bærekraft i investeringsprosessen, eksklusjon og aktivt eierskap.

Vi søker å fremme bærekraft gjennom hvordan vi dokumenterer våre beslutninger. Konsentrerte porteføljer gjør det lettere å vurdere det enkelte selskapets og ledelsens holdning til langsiktig bærekraftig utvikling. Oppfatningen av hva som er bærekraftig og hvilke selskaper som oppfyller ulike kriterier knyttet til ESG er varierende, og tilgang til pålitelig data er ofte mangelfull.

Holberg ønsker å være en aktiv deltaker og kunnskapsbygger i debatten rundt hvordan bærekraft kan forbedre risikovurderinger og investeringsbeslutninger. Dette vil bli gjort både

gjennom egne aktiviteter (kundemøter, seminarer, etc.), samt deltakelse og bidrag i eksterne fora. Vi vil også søke å belyse temaet gjennom vår kundekommunikasjon og tilstedeværelse i media.

d) Investeringsstrategi

Holberg er en aktiv forvalter med en målsetting om å skape høyest mulig risikojustert avkastning over tid i forhold til fondets investeringsunivers. Porteføljeforvalter søker å investere i selskaper med fokus på langsiktig verdiskapning tuftet på en bærekraftig forretningsmodell.

Bærekraft integreres gjennom:

1. Vår egen analysemodell, Tellus
2. Eksklusjon og overvåkning
3. Aktivt eierskap

Holberg har utviklet Tellus-modellen, som er vårt eget analyseverktøy for bærekraft, der vi har etablert felles kriterier og krav til kvalitet i selskapene som kan inngå i våre porteføljer. Gjennom denne integrasjonen øker vi vår forståelse for og hensyntar en større del av risikobildet knyttet til våre investeringer. En hendelse relatert til bærekraft kan påvirke en enkelt investering direkte eller kan ha en bredere innvirkning på en bransje, et geografisk område eller et land, som kan påvirke fondets portefølje i sin helhet. Integrering av bærekraftsrisiko i konstruksjonen av porteføljen bidrar til vårt mål om god risikojustert avkastning.

Vi benytter også et sett med eksklusjonskriterier som er basert på Statens Pensjonsfond Utland sine retningslinjer. Vi har i tillegg valgt å ekskludere gambling og pornografi fra vårt investeringsunivers. Vi ønsker også at våre selskaper opererer i tråd med internasjonale normer, herunder UN Global Compact.

I tillegg utfører vi aktivt eierskap for å påvirke selskapene til forbedring. Som en aktiv forvalter med konsentrerte porteføljer har vi en investeringsfilosofi som er tuftet på tett oppfølging av selskapene vi er investert i. Samtaler med ledelsen og stemmegivning på obligasjonseiermøter er to av virkemidlene vi kan benytte for å bidra til transparens for våre andelseiere. Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett er tilgjengelig på nettsiden.

Porteføljeforvalter skal være tett på og benytte all tilgjengelig informasjon for å forstå porteføljeselskapets forretningsmodell, herunder hvilke risikofaktorer som påvirker selskapets styring, drift og verdiskapning. Ledelsestillit og tydelig aksjonærfokus er sentrale forutsetninger for god foretaksstyring, og er sentrale fokusområder i Holbergs investeringsprosess.

Porteføljeforvalter gjør vurderinger av porteføljeselskapenes styringspraksis ved hjelp av Holbergs egenutviklede analysemodell, Tellus. Følgende bærekraftsindikatorer brukes for vurdering av god styringspraksis i de selskapene som det er investert i:

- I hvilken grad er styrets sammensetning uavhengig av selskapets ledelse?
- Er styrets incentiver langsiktig innrettet og i tråd med aksjonærenes interesser?
- Velges styremedlemmene enkeltvis eller som sammensatt styre?
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. drift og strategi.
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. fokus på bærekraft.
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. mangfold.
- Har ledelsen bonusmodell som er knyttet til ESG?

- Er ledelsens incentiver langsiktig innrettet og i tråd med aksjonærenes interesser?
- Porteføljeforvalters vurdering av størrelsen på ledelsens kompensasjon.
- Porteføljeforvalters vurdering av størrelsen på ledelsens kompensasjon relativt til selskapets størrelse.
- Er det én aksjeklasse i selskapet?
- Porteføljeforvalters vurdering av maktbalansen mellom aksjeklasser, hovedeier og minoriteter.
- Støtter eksterne aksjonærer som regel styrets forslag til generalforsamlingsvedtak?
- Eksisterer det oppkjøpsvern?

Holbergs retningslinjer for bærekraft og ansvarlige investeringer og Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett er offentlig tilgjengelig på Holbergs nettsider.

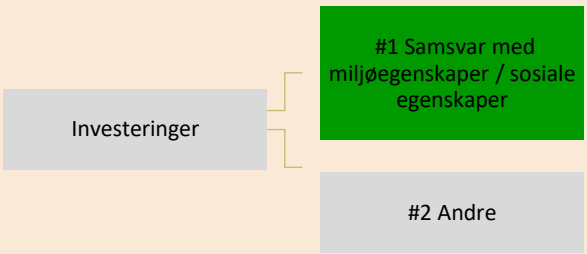
Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *sosiale egenskapene* som fondet fremmer:

- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets policy for avlønning av ulike nivåer, kjønn og mht. mangfold for øvrig.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets arbeid ift. likestilling og mangfold.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets stabilitet i arbeidsstokken.
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på HMS.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. minstelønn.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. rett til å organisere seg.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets ivaretagelse av ansatte mht. sosial sikkerhet (forsikring og pensjonsordninger).
- Porteføljeforvalters vurdering av overordnede retningslinjer og policyer for oppfølging av SRI i egne og leverandørens verdikjeder.
- Har selskapet vært i kontroverser ift. lokale eller nasjonale myndigheter?

e) Andel av investeringer

Fondet skal investere i bankinnskudd og rentebærende verdipapirer. Fondet skal hovedsakelig investere i Norden.

Alle fondets investeringer er omfattet av de bindende elementene i investeringsstrategien som benyttes for å velge ut investeringer med henblikk til å oppnå miljøegenskapene og de sosiale egenskapene som fondet fremmer.

#1 Samsvar med miljøegenskaper / sosiale egenskaper omfatter investeringene til det finansielle produktet som brukes til å oppnå de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som det finansielle produktet fremmer.

#2 Andre omfatter de gjenstående investeringene til det finansielle produktet som verken er i samsvar med miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene, og heller ikke anses som bærekraftige investeringer.

Fondet bruker ikke derivater for å oppnå miljøegenskaper eller sosiale egenskaper.

Fondet har ikke definert en minsteandel for bærekraftige investeringer med et miljømål i økonomiske aktiviteter som anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi.

Fondet har ikke definert en minsteandel for investeringer i omstillingsaktiviteter og muliggjørende aktiviteter.

Fondet har ikke definert en minsteandel for bærekraftige investeringer med et miljømål i økonomiske aktiviteter som ikke anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi.

Fondet har ikke definert en minsteandel for sosialt bærekraftige investeringer.

f) Overvåkning av miljøegenskaper eller sosiale egenskaper

Tellus er vår faktabaserte metode for å systematisere bærekraftsrisiko og analyse, og en effektiv måte å overvåke hver enkelt investering over tid. Modellen består av om lag 90 kvantitative datafelt og 40 kvalitative spørsmål og kontrollpunkter på selskapsnivå i hver av kategoriene E, S og G. Vurderingene gjøres av porteføljeforvalter basert på egen kunnskap om og analyse av selskapet. Basert på de kvalitative vurderingene beregnes en score på selskaps- og fondsnivå.

Kvantitative data fra eksterne kilder, forvalters vurderinger og score dokumenteres og lagres i en database i datavarehuset. Oppsummeringsrapporter på selskaps- og fondsnivå finnes også i PowerBI. Databasestrukturen muliggjør sporing av selskapenes utvikling over tid og gjør oss i stand til å etterprøve hvorvidt selskapene lykkes med å nå sine målsetninger. Målrettet arbeid med analyse på selskapsnivå skal gjøre oss i stand til å håndtere og forstå risiko knyttet til bærekraftsfaktorer. Selskapsanalyser gjøres ved investering og porteføljene gjennomgås minimum årlig.

Med hensyn til våre eksklusjonskriterier, kontrollerer vår risikoavdeling at ingen av fondene er investert i selskaper som er i brudd med disse. Våre fond screenes av Sustainalytics' online

database for «Global Standard Screening» hver tredje måned for å sikre etterlevelse i tråd med globale normer som UN Global Compact.

Med hensyn til aktivt eierskap og stemmegivning, søker vi å stemme på alle obligasjonseiermøter.

g) Metoder

Vi bruker bærekraftsindikatorer fra vår egenutviklede bærekraftmodell, Tellus, til å vurdere oppnåelsen av de miljøegenskapene og sosiale egenskapene som fondet fremmer. Vi rangerer hvert spørsmål fra 1-5 eller Ja/Nei på selskapsnivå. Disse rangeringene kan også aggregeres på fondsnivå.

Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *miljøegenskapene* som fondet fremmer:

- Har selskapet en klimapolicy?
- Har selskapet rapportering ift. egne miljøutslipp? (Scope 1)
- Har selskapet rapportering ift. indirekte miljøutslipp? (Scope 2)
- Har selskapet en strategi og konkrete planer for å redusere miljøavtrykket?
- Støtter selskapet Parisavtalen?
- Har selskapet knyttet sine klimamål opp mot FNs bærekraftsmål?
- Rapporterer selskapet til CDP?
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på miljø.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets utslipp.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets utslipp i forhold til andre i samme bransje.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets måling og gjennomføring av etablerte miljøtiltak.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets strategi for sirkulær økonomi.

Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *sosiale egenskapene* som fondet fremmer:

- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets policy for avlønning av ulike nivåer, kjønn og mht. mangfold for øvrig.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets arbeid ift. likestilling og mangfold.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets stabilitet i arbeidsstokken.
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på HMS.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. minstelønn.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. rett til å organisere seg.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets ivaretagelse av ansatte mht. sosial sikkerhet (forsikring og pensjonsordninger).
- Porteføljeforvalters vurdering av overordnede retningslinjer og policyer for oppfølging av SRI i egne og leverandørens verdikjeder.
- Har selskapet vært i kontroverser ift. lokale eller nasjonale myndigheter?

Fondets investeringer innenfor kategoriene bank/ finans og kommuner/fylkeskommuner består av utstedere med relativt like økonomiske aktiviteter. Bærekraftsrisikoen og den miljømessige og sosiale påvirkningen knyttet til disse aktivitetene anses å ikke være signifikant forskjellig mellom utstederne innenfor hver av de nevnte kategoriene. Videre er foretaksstyringen, herunder forretningsmodell, forvaltningsstruktur og gjeldende lovverk, relativt lik for de ulike utstederne innenfor hver kategori. Vi foretar derfor en samlet vurdering av bærekraftsindikatorene i vår analysemodell, Tellus, for kategoriene bank/finans og kommuner/fylkeskommuner.

Selskapsanalyser i Tellus gjøres ved investering og porteføljene gjennomgås minimum årlig. Dette muliggjør sporing av selskapenes utvikling over tid og gjør oss i stand til å etterprøve hvorvidt selskapene lykkes med å nå sine målsetninger.

h) Datakilder og databehandling

Porteføljeforvalterne er tett på og benytter tilgjengelig informasjon for å forstå selskapenes forretningsmodell, herunder risikofaktorer og muligheter som påvirker selskapenes styring, drift og verdiskapning. Få selskaper i hver portefølje muliggjør at porteføljeforvalterne kan sette seg godt inn i selskapene, og følge dem over tid.

Kilder som blir brukt for å innhente tilgjengelig informasjon inkluderer blant annet presentasjoner og rapporter fra selskapene, møter med selskapsledelse og andre interessenter, Bloomberg, Sustainalytics og analysehus.

I Tellus innhenter vi kvantitative datafelt fra Bloomberg for kategoriene E, S og G. Porteføljeforvalterne gjør kvalitative vurderinger basert på all tilgjengelig informasjon, inkludert de kvantitative datafeltene fra Bloomberg. Porteføljeforvalterne sammenligner med vurderinger som er lagt inn tidligere år for å kvalitetssjekke og kan dette som grunnlag for å følge opp selskapene.

For å lage vår årlige erklæring om investeringsbeslutningers viktigste negative påvirkninger på bærekraftsfaktorer benytter vi data fra Sustainalytics. Vi har integrert disse dataene i Tellus for å kvalitetssikre mot selskapenes egne rapporterte tall, samt for å øke dekning dersom det ikke er tilgjengelig data i Sustainalytics.

For å screene våre fond med hensyn til UN Global Compact, benytter vi Sustainalytics' online database for «Global Standard Screening». Hver porteføljeforvalter gjør i tillegg egne vurderinger om porteføljeselskapene opererer i tråd med internasjonale normer.

Holberg bruker som utgangspunkt ikke estimerte data i egne bærekraftsrapporter, noe som sikrer at rapportene er basert på faktiske, innhentede data.

i) Begrensninger med hensyn til metoder og data

Det er visse begrensninger i de metodene som brukes for å måle oppnåelsen av de miljømessige eller sosiale egenskapene som fremmes av fondet. For eksempel kan modellene og de analytiske verktøyene som brukes, basere seg på antakelser og estimater som kanskje ikke fanger opp alle nyansene av de miljømessige eller sosiale påvirkningene. I tillegg kan det

være utfordringer med å anvende disse metodene konsekvent på tvers av forskjellige fond, sektorer eller geografiske områder på grunn av varierende standarder og praksiser.

I Tellus har vi definert hva score 1-5 innebærer for de ulike ESG-faktorene, slik at det er mindre rom for skjønnsmessige vurderinger av porteføljeforvalterne. Dette gir også en større sammenlignbarhet over tid da definisjonene er de samme. Porteføljeforvalterne analyserer og vurderer alle selskapene i hver enkelt portefølje, sikrer god sporbarhet og vurderer data som rapporteres fra selskapene, egen kjennskap til selskapene og støtter vurderingene mot eksterne kilder.

Datakildene som brukes for å oppnå de miljømessige eller sosiale egenskapene kan ha begrensninger knyttet til tilgjengelighet, fullstendighet og nøyaktighet. Det er for eksempel særlig usikkerhet knyttet til selskapenes Scope 3-utslipp på grunn av varierende datakvalitet, estimater og fullstendighet. Data kan være selvrapportert av selskapene, noe som kan føre til inkonsistenser. Det kan være utfordringer med å sammenligne data i den grad de ikke bygger på samme metodikk. I tillegg kan det være mangler i datadekningen for visse måleparametere eller for selskaper som opererer i regioner med mindre strenge rapporteringskrav. Innføring av EUs bærekraftsdirektiv (CSRD) er forventet å løse deler av utfordringen ved at det blir felles metodikk for rapportering på bærekraftsinformasjon fra selskapene som er underlagt rapportering.

I Tellus blir data fra eksterne kilder vurdert opp mot det selskapene selv rapporterer for å kryssjekke data. Når vi mottar data fra forskjellige leverandører og informasjonen er inkonsekvent, gjennomfører vi vår egen ytterligere undersøkelse og analyse av selskapet og potensielle problemer. Dersom det avdekkes hull i dataene, kan porteføljeforvalter ta initiativ til dialog for å samle inn mer informasjon.

Tilgjengeligheten av pålitelige, konsistente og komplette bærekraftsdata er en av de største utfordringene ved bærekraftsrapportering, men kravene til mer og bedre bærekraftsdata øker kontinuerlig gjennom blant annet nye reguleringer. Til tross for at det er begrensninger i metodikk og data, har Holberg tiltak på plass for å sikre at de miljømessige og sosiale egenskapene som fremmes av fondene ikke blir betydelig påvirket. I tillegg til kvantitative data gjør porteføljeforvalterne mange kvalitative analyser. Vi jobber for å forbedre datakvaliteten gjennom kryssreferanser til flere datakilder og sammenligning på tvers av selskaper. Rammeverket rundt Tellus blir også gjennomgått jevnlig og oppdatert.

j) Aktsomhetsvurdering

Holberg gjennomfører aktsomhetsvurderinger for alle selskapene i fondet for å sikre at bærekraftsrisikoer og muligheter blir ivaretatt i investeringsbeslutningene. Aktsomhetsvurderingene omfatter en helhetlig tilnærming til integrasjon av bærekraft og ansvarlighet i forvaltningen. Porteføljeforvalterne vurderer faktorer innen miljø, sosiale forhold og styringspraksis (ESG-faktorer) for å sikre at investeringene er i tråd med våre retningslinjer.

Holberg benytter interne kontroller for å sikre at vurderingsprosessen er pålitelig. Dette inkluderer at vi bruker de samme vurderingsmomentene ved hjelp av Tellus, noe som sikrer en konsistent ESG-gjennomgang på tvers av alle våre mandater. Videre utfører vi kvartalsvis screening av våre porteføljer mot Sustainalytics database for «Global Standard Screening» for

å overvåke etterlevelse av UN Global Compact. Risiko- og Compliance-teamet overvåker porteføljene med hensyn til Etikkrådets eksklusjonsliste og følger opp potensielle brudd med våre retningslinjer.

I tillegg til våre interne prosesser og kontroller, har Holbergs internrevisor fokus på regulering innenfor bærekraftsområdet og er med på å sikre etterlevelse og forbedre prosessene våre.

k) Retningslinjer for engasjement

Holberg utfører aktivt eierskap for å påvirke selskapene til forbedring. Som en aktiv forvalter med konsentrerte porteføljer har vi en investeringsfilosofi som er tuftet på tett oppfølging av selskapene vi er investert i. Samtaler med ledelsen og stemmegivning på obligasjonseiermøter er to av virkemidlene vi kan benytte for å bidra til transparens for våre andelseiere.

Holberg er en aktiv forvalter som investerer langsiktig i et konsentrert antall porteføljeselskaper per fond. Et viktig utgangspunkt for våre investeringer, er at porteføljeselskapenes forretningsmodeller er bærekraftige på lang sikt. Vi skal også ha høy tillit til ledelsens evne å skape resultater, og ivareta aksjonærer og andre interesseholdere i et selskap.

Holberg skal søke å påvirke underliggende selskaper i riktig strategisk, forretningsmessig og bærekraftig retning. Holberg kan inngå allianser med andre stemmeberettigede der dette anses hensiktsmessig for å nå ønskede mål.

For å sikre en effektiv og ansvarlig bruk av stemmerett vil Holberg overvåke porteføljeselskapene jevnlig og bygge relasjoner gjennom møter og dialog med ledelsen. Forvalterne skal så langt som mulig ha som mål å forsikre seg om at selskapenes styre og ledelse fungerer effektivt, samt ha oversikt over porteføljeselskapenes forretningsstrategi, risikostyring, miljø- og samfunnsansvar, selskapsstyring, Compliance, resultat og kapitalallokering

Gitt vår investeringsfilosofi, hvor vi investerer i veldrevne selskaper, så er vi vanligvis enige med selskapets innstilling i de fleste obligasjonsmøtesaker. Det kan imidlertid oppstå situasjoner der vi er uenige med ledelsens innstilling. I de tilfellene skal vi stemme i tråd med vår egen vurdering. Holberg kan inngå samarbeid med andre investorer i saker der kollektivt engasjement er hensiktsmessig for å nå ønskede mål. Ved vedvarende uenighet om et vesentlig tvistepunkt, vil vi gjøre en ny vurdering av vår investering i selskapet for å ivareta andelseiernes interesser.

Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett er tilgjengelig på nettsiden.

l) Utpekt referanseverdi

Det er ikke utpekt en indeks som referanseverdi for å oppnå de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som fondet fremmer.

10. Holberg OMF

a) Sammendrag

Holberg er en aktiv forvalter med en målsetting om å skape høyest mulig risikojustert avkastning over tid i forhold til fondets investeringsunivers. Porteføljeforvalter søker å investere i selskaper med fokus på langsiktig verdiskapning tuftet på en bærekraftig forretningsmodell.

Bærekraft er en integrert del av fondets investeringsprosess der vi prøver å forstå om selskaper drives i tråd med allmenne miljømessige, etiske og sosiale normer. Bærekraft integreres gjennom:

1. Vår egen analysemodell, Tellus
2. Eksklusjon og overvåkning
3. Aktivt eierskap

Porteføljeforvalterne er tett på og benytter tilgjengelig informasjon for å forstå selskapenes forretningsmodell, herunder risikofaktorer og muligheter som påvirker selskapenes styring, drift og verdiskapning. Få selskaper i hver portefølje gjør at vi kan sette oss godt inn i selskapene, og følge dem over tid.

Fondet fremmer et bredt spekter av miljømessige og sosiale egenskaper gjennom integrering av bærekraft i investeringsprosessen, eksklusjon og aktivt eierskap. Vi bruker bærekraftsindikatorer fra vår egenutviklede bærekraftmodell, Tellus, til å vurdere oppnåelsen av de miljøegenskapene og sosiale egenskapene som fondet fremmer.

Dette dokumentet gir en beskrivelse av fondets bærekraftsrelaterte egenskaper. Mer informasjon finnes i fondets prospekt og på Holbergs nettside.

b) Ingen bærekraftige investeringsmål

Dette finansielle produktet fremmer miljøegenskaper eller sosiale egenskaper, men har ikke bærekraftig investering som mål.

Fondet er ikke forpliktet til å foreta en eller flere bærekraftige investeringer.

c) Det finansielle produktets miljøegenskaper eller sosiale egenskaper

Bærekraft er en integrert del av fondets investeringsprosess der vi prøver å forstå om selskaper drives i tråd med allmenne miljømessige, etiske og sosiale normer. Fondet fremmer et bredt spekter av miljømessige og sosiale egenskaper gjennom integrering av bærekraft i investeringsprosessen, eksklusjon og aktivt eierskap.

Vi søker å fremme bærekraft gjennom hvordan vi dokumenterer våre beslutninger. Konsentrerte porteføljer gjør det lettere å vurdere det enkelte selskapets og ledelsens holdning til langsiktig bærekraftig utvikling. Oppfatningen av hva som er bærekraftig og hvilke selskaper som oppfyller ulike kriterier knyttet til ESG er varierende, og tilgang til pålitelig data er ofte mangelfull.

Holberg ønsker å være en aktiv deltaker og kunnskapsbygger i debatten rundt hvordan bærekraft kan forbedre risikovurderinger og investeringsbeslutninger. Dette vil bli gjort både

gjennom egne aktiviteter (kundemøter, seminarer, etc.), samt deltakelse og bidrag i eksterne fora. Vi vil også søke å belyse temaet gjennom vår kundekommunikasjon og tilstedeværelse i media.

d) Investeringsstrategi

Holberg er en aktiv forvalter med en målsetting om å skape høyest mulig risikojustert avkastning over tid i forhold til fondets investeringsunivers. Porteføljeforvalter søker å investere i selskaper med fokus på langsiktig verdiskapning tuftet på en bærekraftig forretningsmodell.

Bærekraft integreres gjennom:

1. Vår egen analysemodell, Tellus
2. Eksklusjon og overvåkning
3. Aktivt eierskap

Holberg har utviklet Tellus-modellen, som er vårt eget analyseverktøy for bærekraft, der vi har etablert felles kriterier og krav til kvalitet i selskapene som kan inngå i våre porteføljer. Gjennom denne integrasjonen øker vi vår forståelse for og hensyntar en større del av risikobildet knyttet til våre investeringer. En hendelse relatert til bærekraft kan påvirke en enkelt investering direkte eller kan ha en bredere innvirkning på en bransje, et geografisk område eller et land, som kan påvirke fondets portefølje i sin helhet. Integrering av bærekraftsrisiko i konstruksjonen av porteføljen bidrar til vårt mål om god risikojustert avkastning.

Vi benytter også et sett med eksklusjonskriterier som er basert på Statens Pensjonsfond Utland sine retningslinjer. Vi har i tillegg valgt å ekskludere gambling og pornografi fra vårt investeringsunivers. Vi ønsker også at våre selskaper opererer i tråd med internasjonale normer, herunder UN Global Compact.

I tillegg utfører vi aktivt eierskap for å påvirke selskapene til forbedring. Som en aktiv forvalter med konsentrerte porteføljer har vi en investeringsfilosofi som er tuftet på tett oppfølging av selskapene vi er investert i. Samtaler med ledelsen og stemmegivning på obligasjonseiermøter er to av virkemidlene vi kan benytte for å bidra til transparens for våre andelseiere. Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett er tilgjengelig på nettsiden.

Porteføljeforvalter skal være tett på og benytte all tilgjengelig informasjon for å forstå porteføljeselskapets forretningsmodell, herunder hvilke risikofaktorer som påvirker selskapets styring, drift og verdiskapning. Ledelsestillit og tydelig aksjonærfokus er sentrale forutsetninger for god foretaksstyring, og er sentrale fokusområder i Holbergs investeringsprosess.

Porteføljeforvalter gjør vurderinger av porteføljeselskapenes styringspraksis ved hjelp av Holbergs egenutviklede analysemodell, Tellus. Følgende bærekraftsindikatorer brukes for vurdering av god styringspraksis i de selskapene som det er investert i:

- I hvilken grad er styrets sammensetning uavhengig av selskapets ledelse?
- Er styrets incentiver langsiktig innrettet og i tråd med aksjonærenes interesser?
- Velges styremedlemmene enkeltvis eller som sammensatt styre?
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. drift og strategi.
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. fokus på bærekraft.
- Porteføljeforvalters vurdering av styresammensetningen mht. mangfold.
- Har ledelsen bonusmodell som er knyttet til ESG?

- Er ledelsens incentiver langsiktig innrettet og i tråd med aksjonærenes interesser?
- Porteføljeforvalters vurdering av størrelsen på ledelsens kompensasjon.
- Porteføljeforvalters vurdering av størrelsen på ledelsens kompensasjon relativt til selskapets størrelse.
- Er det én aksjeklasse i selskapet?
- Porteføljeforvalters vurdering av maktbalansen mellom aksjeklasser, hovedeier og minoriteter.
- Støtter eksterne aksjonærer som regel styrets forslag til generalforsamlingsvedtak?
- Eksisterer det oppkjøpsvern?

Holbergs retningslinjer for bærekraft og ansvarlige investeringer og Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett er offentlig tilgjengelig på Holbergs nettsider.

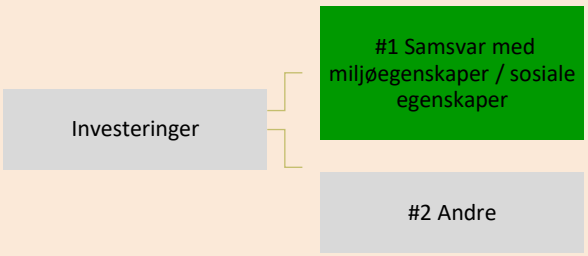
Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *sosiale egenskapene* som fondet fremmer:

- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets policy for avlønning av ulike nivåer, kjønn og mht. mangfold for øvrig.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets arbeid ift. likestilling og mangfold.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets stabilitet i arbeidsstokken.
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på HMS.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. minstelønn.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. rett til å organisere seg.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets ivaretagelse av ansatte mht. sosial sikkerhet (forsikring og pensjonsordninger).
- Porteføljeforvalters vurdering av overordnede retningslinjer og policyer for oppfølging av SRI i egne og leverandørens verdikjeder.
- Har selskapet vært i kontroverser ift. lokale eller nasjonale myndigheter?

e) Andel av investeringer

Fondet skal investere i bankinnskudd og rentebærende verdipapirer. Fondet skal kun investere i verdipapirer denominert i norske kroner (NOK).

Alle fondets investeringer er omfattet av de bindende elementene i investeringsstrategien som benyttes for å velge ut investeringer med henblikk til å oppnå miljøegenskapene og de sosiale egenskapene som fondet fremmer.

#1 Samsvar med miljøegenskaper / sosiale egenskaper omfatter investeringene til det finansielle produktet som brukes til å oppnå de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som det finansielle produktet fremmer.

#2 Andre omfatter de gjenstående investeringene til det finansielle produktet som verken er i samsvar med miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene, og heller ikke anses som bærekraftige investeringer.

Fondet bruker ikke derivater for å oppnå miljøegenskaper eller sosiale egenskaper.

Fondet har ikke definert en minsteandel for bærekraftige investeringer med et miljømål i økonomiske aktiviteter som anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi.

Fondet har ikke definert en minsteandel for investeringer i omstillingsaktiviteter og muliggjørende aktiviteter.

Fondet har ikke definert en minsteandel for bærekraftige investeringer med et miljømål i økonomiske aktiviteter som ikke anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi.

Fondet har ikke definert en minsteandel for sosialt bærekraftige investeringer.

f) Overvåkning av miljøegenskaper eller sosiale egenskaper

Tellus er vår faktabaserte metode for å systematisere bærekraftsrisiko og analyse, og en effektiv måte å overvåke hver enkelt investering over tid. Modellen består av om lag 90 kvantitative datafelt og 40 kvalitative spørsmål og kontrollpunkter på selskapsnivå i hver av kategoriene E, S og G. Vurderingene gjøres av porteføljeforvalter basert på egen kunnskap om og analyse av selskapet. Basert på de kvalitative vurderingene beregnes en score på selskaps- og fondsnivå.

Kvantitative data fra eksterne kilder, forvalters vurderinger og score dokumenteres og lagres i en database i datavarehuset. Oppsummeringsrapporter på selskaps- og fondsnivå finnes også i PowerBI. Databasestrukturen muliggjør sporing av selskapenes utvikling over tid og gjør oss i stand til å etterprøve hvorvidt selskapene lykkes med å nå sine målsetninger. Målrettet arbeid med analyse på selskapsnivå skal gjøre oss i stand til å håndtere og forstå risiko knyttet til bærekraftsfaktorer. Selskapsanalyser gjøres ved investering og porteføljene gjennomgås minimum årlig.

Med hensyn til våre eksklusjonskriterier, kontrollerer vår risikoavdeling at ingen av fondene er investert i selskaper som er i brudd med disse. Våre fond screenes av Sustainalytics' online

database for «Global Standard Screening» hver tredje måned for å sikre etterlevelse i tråd med globale normer som UN Global Compact.

Med hensyn til aktivt eierskap og stemmegivning, søker vi å stemme på alle obligasjonseiermøter.

g) Metoder

Vi bruker bærekraftsindikatorer fra vår egenutviklede bærekraftmodell, Tellus, til å vurdere oppnåelsen av de miljøegenskapene og sosiale egenskapene som fondet fremmer. Vi rangerer hvert spørsmål fra 1-5 eller Ja/Nei.

Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *miljøegenskapene* som fondet fremmer:

- Har selskapet en klimapolicy?
- Har selskapet rapportering ift. egne miljøutslipp? (Scope 1)
- Har selskapet rapportering ift. indirekte miljøutslipp? (Scope 2)
- Har selskapet en strategi og konkrete planer for å redusere miljøavtrykket?
- Støtter selskapet Parisavtalen?
- Har selskapet knyttet sine klimamål opp mot FNs bærekraftsmål?
- Rapporterer selskapet til CDP?
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på miljø.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets utslipp.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets utslipp i forhold til andre i samme bransje.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets måling og gjennomføring av etablerte miljøtiltak.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets strategi for sirkulær økonomi.

Følgende bærekraftsindikatorer på selskapsnivå brukes til å måle oppnåelsen av de *sosiale egenskapene* som fondet fremmer:

- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets policy for avlønning av ulike nivåer, kjønn og mht. mangfold for øvrig.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets arbeid ift. likestilling og mangfold.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets stabilitet i arbeidsstokken.
- Porteføljeforvalters vurdering av kvaliteten på selskapets rapportering på HMS.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. minstelønn.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets retningslinjer ift. rett til å organisere seg.
- Porteføljeforvalters vurdering av selskapets ivaretagelse av ansatte mht. sosial sikkerhet (forsikring og pensjonsordninger).
- Porteføljeforvalters vurdering av overordnede retningslinjer og policyer for oppfølging av SRI i egne og leverandørens verdikjeder.
- Har selskapet vært i kontroverser ift. lokale eller nasjonale myndigheter?

Fondets investeringer består av utstedere med relativt like økonomiske aktiviteter. Bærekraftsrisikoen og den miljømessige og sosiale påvirkningen knyttet til disse aktivitetene anses å ikke være signifikant forskjellig mellom utstederne. Videre er foretaksstyringen,

herunder forretningsmodell, forvaltningsstruktur og gjeldende lovverk, relativt lik for de ulike utstederne. Vi foretar derfor en samlet vurdering av bærekraftsindikatorene i vår analysemodell, Tellus, for utstederne.

Selskapsanalyser i Tellus gjøres ved investering og porteføljene gjennomgås minimum årlig. Dette muliggjør sporing av selskapenes utvikling over tid og gjør oss i stand til å etterprøve hvorvidt selskapene lykkes med å nå sine målsetninger.

h) Datakilder og databehandling

Porteføljeforvalterne er tett på og benytter tilgjengelig informasjon for å forstå selskapenes forretningsmodell, herunder risikofaktorer og muligheter som påvirker selskapenes styring, drift og verdiskapning. Få selskaper i hver portefølje muliggjør at porteføljeforvalterne kan sette seg godt inn i selskapene, og følge dem over tid.

Kilder som blir brukt for å innhente tilgjengelig informasjon inkluderer blant annet presentasjoner og rapporter fra selskapene, møter med selskapsledelse og andre interessenter, Bloomberg, Sustainalytics og analysehus.

I Tellus innhenter vi kvantitative datafelt fra Bloomberg for kategoriene E, S og G. Porteføljeforvalterne gjør kvalitative vurderinger basert på all tilgjengelig informasjon, inkludert de kvantitative datafeltene fra Bloomberg. Porteføljeforvalterne sammenligner med vurderinger som er lagt inn tidligere år for å kvalitetssjekke og kan dette som grunnlag for å følge opp selskapene.

For å lage vår årlige erklæring om investeringsbeslutningers viktigste negative påvirkninger på bærekraftsfaktorer benytter vi data fra Sustainalytics. Vi har integrert disse dataene i Tellus for å kvalitetssikre mot selskapenes egne rapporterte tall, samt for å øke dekning dersom det ikke er tilgjengelig data i Sustainalytics.

For å screene våre fond med hensyn til UN Global Compact, benytter vi Sustainalytics' online database for «Global Standard Screening». Hver porteføljeforvalter gjør i tillegg egne vurderinger om porteføljeselskapene opererer i tråd med internasjonale normer.

Holberg bruker som utgangspunkt ikke estimerte data i egne bærekraftsrapporter, noe som sikrer at rapportene er basert på faktiske, innhentede data.

i) Begrensninger med hensyn til metoder og data

Det er visse begrensninger i de metodene som brukes for å måle oppnåelsen av de miljømessige eller sosiale egenskapene som fremmes av fondet. For eksempel kan modellene og de analytiske verktøyene som brukes, basere seg på antakelser og estimater som kanskje ikke fanger opp alle nyansene av de miljømessige eller sosiale påvirkningene. I tillegg kan det være utfordringer med å anvende disse metodene konsekvent på tvers av forskjellige fond, sektorer eller geografiske områder på grunn av varierende standarder og praksiser.

I Tellus har vi definert hva score 1-5 innebærer for de ulike ESG-faktorene, slik at det er mindre rom for skjønnsmessige vurderinger av porteføljeforvalterne. Dette gir også en større

sammenlignbarhet over tid da definisjonene er de samme. Porteføljeforvalterne analyserer og vurderer alle selskapene i hver enkelt portefølje, sikrer god sporbarhet og vurderer data som rapporteres fra selskapene, egen kjennskap til selskapene og støtter vurderingene mot eksterne kilder.

Datakildene som brukes for å oppnå de miljømessige eller sosiale egenskapene kan ha begrensninger knyttet til tilgjengelighet, fullstendighet og nøyaktighet. Det er for eksempel særlig usikkerhet knyttet til selskapenes Scope 3-utslipp på grunn av varierende datakvalitet, estimater og fullstendighet. Data kan være selvrapportert av selskapene, noe som kan føre til inkonsistenser. Det kan være utfordringer med å sammenligne data i den grad de ikke bygger på samme metodikk. I tillegg kan det være mangler i datadekningen for visse måleparametere eller for selskaper som opererer i regioner med mindre strenge rapporteringskrav. Innføring av EUs bærekraftsdirektiv (CSRD) er forventet å løse deler av utfordringen ved at det blir felles metodikk for rapportering på bærekraftsinformasjon fra selskapene som er underlagt rapportering.

I Tellus blir data fra eksterne kilder vurdert opp mot det selskapene selv rapporterer for å kryssjekke data. Når vi mottar data fra forskjellige leverandører og informasjonen er inkonsekvent, gjennomfører vi vår egen ytterligere undersøkelse og analyse av selskapet og potensielle problemer. Dersom det avdekkes hull i dataene, kan porteføljeforvalter ta initiativ til dialog for å samle inn mer informasjon.

Tilgjengeligheten av pålitelige, konsistente og komplette bærekraftsdata er en av de største utfordringene ved bærekraftsrapportering, men kravene til mer og bedre bærekraftsdata øker kontinuerlig gjennom blant annet nye reguleringer. Til tross for at det er begrensninger i metodikk og data, har Holberg tiltak på plass for å sikre at de miljømessige og sosiale egenskapene som fremmes av fondene ikke blir betydelig påvirket. I tillegg til kvantitative data gjør porteføljeforvalterne mange kvalitative analyser. Vi jobber for å forbedre datakvaliteten gjennom kryssreferanser til flere datakilder og sammenligning på tvers av selskaper. Rammeverket rundt Tellus blir også gjennomgått jevnlig og oppdatert.

j) Aktsomhetsvurdering

Holberg gjennomfører aktsomhetsvurderinger for alle selskapene i fondet for å sikre at bærekraftsrisikoer og muligheter blir ivaretatt i investeringsbeslutningene. Aktsomhetsvurderingene omfatter en helhetlig tilnærming til integrasjon av bærekraft og ansvarlighet i forvaltningen. Porteføljeforvalterne vurderer faktorer innen miljø, sosiale forhold og styringspraksis (ESG-faktorer) for å sikre at investeringene er i tråd med våre retningslinjer.

Holberg benytter interne kontroller for å sikre at vurderingsprosessen er pålitelig. Dette inkluderer at vi bruker de samme vurderingsmomentene ved hjelp av Tellus, noe som sikrer en konsistent ESG-gjennomgang på tvers av alle våre mandater. Videre utfører vi kvartalsvis screening av våre porteføljer mot Sustainalytics database for «Global Standard Screening» for å overvåke etterlevelse av UN Global Compact. Risiko- og Compliance-teamet overvåker porteføljene med hensyn til Etikkrådets eksklusjonsliste og følger opp potensielle brudd med våre retningslinjer.

I tillegg til våre interne prosesser og kontroller, har Holbergs internrevisor fokus på regulering innenfor bærekraftsområdet og er med på å sikre etterlevelse og forbedre prosessene våre.

k) Retningslinjer for engasjement

Holberg utfører aktivt eierskap for å påvirke selskapene til forbedring. Som en aktiv forvalter med konsentrerte porteføljer har vi en investeringsfilosofi som er tuftet på tett oppfølging av selskapene vi er investert i. Samtaler med ledelsen og stemmegivning på obligasjonseiermøter er to av virkemidlene vi kan benytte for å bidra til transparens for våre andelseiere.

Holberg er en aktiv forvalter som investerer langsiktig i et konsentrert antall porteføljeselskaper per fond. Et viktig utgangspunkt for våre investeringer, er at porteføljeselskapenes forretningsmodeller er bærekraftige på lang sikt. Vi skal også ha høy tillit til ledelsens evne å skape resultater, og ivareta aksjonærer og andre interesseholdere i et selskap.

Holberg skal søke å påvirke underliggende selskaper i riktig strategisk, forretningsmessig og bærekraftig retning. Holberg kan inngå allianser med andre stemmeberettigede der dette anses hensiktsmessig for å nå ønskede mål.

For å sikre en effektiv og ansvarlig bruk av stemmerett vil Holberg overvåke porteføljeselskapene jevnlig og bygge relasjoner gjennom møter og dialog med ledelsen. Forvalterne skal så langt som mulig ha som mål å forsikre seg om at selskapenes styre og ledelse fungerer effektivt, samt ha oversikt over porteføljeselskapenes forretningsstrategi, risikostyring, miljø- og samfunnsansvar, selskapsstyring, Compliance, resultat og kapitalallokering

Gitt vår investeringsfilosofi, hvor vi investerer i veldrevne selskaper, så er vi vanligvis enige med selskapets innstilling i de fleste obligasjonsmøtesaker. Det kan imidlertid oppstå situasjoner der vi er uenige med ledelsens innstilling. I de tilfellene skal vi stemme i tråd med vår egen vurdering. Holberg kan inngå samarbeid med andre investorer i saker der kollektivt engasjement er hensiktsmessig for å nå ønskede mål. Ved vedvarende uenighet om et vesentlig tvistepunkt, vil vi gjøre en ny vurdering av vår investering i selskapet for å ivareta andelseiernes interesser.

Holbergs retningslinjer for bruk av stemmerett er tilgjengelig på nettsiden.

l) Utpekt referanseverdi

Det er ikke utpekt en indeks som referanseverdi for å oppnå de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som fondet fremmer.